

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 10
Kovas-March 11, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV prez. Carter pareiškus susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų Ugandoj, jos prez. Idi Amin buvo įsakęs visiems ten gyvenantiems amerikiečiams atvykti į Entebę aerodromą išsikimybę pareikšti, tačiau, pastebėjęs, kad JAV dėl to gali rimtai reaguoti, pasimatymą su amerikiečiais atšaukė ir leido norintiems laisvai išvykti.

JAV prez. Carter ir viceprez. Mondale priėmė čia atvykusį Sov. S-gos disidentą Vladimirą Bukovskį. Pasimatymo metu prezidentas pareiškė, kad jo administracijos įsipareigojimas ginti žmogaus teises būsiąs pastovus.

JAV administracijai kelis kartus pasisakius prieš žmogaus teisių paneigimą Sov. S-gos gyventojams, Maskvos spauda pradėjo stiprią agitaciją prieš Amerikos gyvenimo negeroves, kaip nedarbą, kriminalinius nusikaltimus, socialinę nelygybę, gyventojų sekimą ir pan.

Britanijos darbo partija, pralaimėjusi 2 parlamento atstovų rinkimus, neteko parlamento daugumos, bet min. pirm. James Callaghan nenumato skelbti naujo parlamento rinkimų.

Sov. S-ga atšaukė savo derybininką, užs. reik. min. pav. Leonid F. Iljičev iš Kinijos, kur jis per 3 mėn. bandė tartis dėl sienų. Kinija reikalauja, kad Sov. S-ga prisipažintų ginčijamas sritis neteisėtai pasisavinusi.

Paskutiniu metu pagyvėjęs judėjimas už žmogaus teises sudaro daug rūpesčių visom, išskyrus Bulgariją, Mongoliją ir Vietnamą, komunistinėm valstybėm, nes ir vakarų valstybių komunistų partijos, išskyrus JAV, žmogaus teisių pažeidimus yra pasmerkusios.

Per paskutinius 2 metus Egiptas buvo pasiuntęs kapitaliniam remontui į Sov. S-gą 150 MIG-21 lėktuvų, bet jų grąžinimo nesulaukė. Tik dabar staiga Sov. S-ga pasižadėjo 50 pataisytų lėktuvų tuoj grąžinti.

Vakarų diplomatai teigia, kad prieš kurį laiką Etiopijos karinė taryba vykęs susisauldymas tarp jos narių iš tikrųjų buvęs dabartinio tarybos pirm. plk. Mengistu suruoštas smokslas savo politiniam priešam likviduoti.

JT gen. sek. Kurt Waldheim išvyka į Art. Rytus buvusi nesėkminga, nes jam nepavyko surasti sprendimo dėl Palestinos išlaisv. org-jos dalyvavimo būsimoj Ženevos konferencijoj.

Prez. Carter stengiasi sumažinti kongreso narių, galinčių prieiti prie CIA paslapčių, skaičių, nes užsienio žvalgybos agentūros vengia teikti informacijų, bijodamos, kad ateity jos neišskiltų viešumon.

Čekoslovakijos vyriausybė paskelbė, kad jos disidentų paskelbtą chartą 77 yra nelegali ir nekonstitucinė, nes jos piliečiai yra įpareigoti respektuoti socialistinės valstybės interesus.

Prieš pradėdamas bet kokias derybas su Kuba dėl santykių išlyginimo, valst. sek. Cyrus R. Vance tarėsi tuo reikalu su Kubos egzilų vadais, kurių visi pasisakė prieš santykių išlyginimą.

Prez. Carter pasiuntė Clark Clifford, grįžęs iš kelionės į Turkiją, Graikiją ir Kiprą, pareiškė, kad Kipro klausimai gali būti išspręsti dar šiais metais.

JAV sumažino teikiama pagalbą Argentinai, Urugvajui ir Etiopijai dėl jose vykstančių žmogaus teisių pažeidimų.

Ispanijos vyriausybė legalizavo 11 partijų, bet komunistų partijos legalizavimo klausimą spresti perdavė aukšč. teismui.

SOVIETINEI PROPAGANDAI NAUDINGAS IR KAUNO KUNIGŲ SEMINARIJOS REKTORIUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos, Nr. 24

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

3. Skaitome: "... gali pirkti maldaknygių, Bibliją ir kitus religinius veikalus". Tepasako dr. V. Butkus, kur per 30 su viršum tarybinės santvarkos metų Lietuvoje tikinčiam buvo galima nusipirkti maldyną, Bibliją ir kitus religinius veikalus, pvz. katekizmą? Kokiuose knygynuose buvo parduodami? Tiesa, kai kas turi, bet įsigyti nelegaliai. Dauguma maldaknygių yra pagaminta nelegaliu būdu, ir jų gamintojai yra baudžiami. Beje, tarybiniais metais Lietuvoje buvo išleistas "Naujasis Testamentas" — tai didžiausia retenybė — jis buvo parodytas tikintiesiems tik per televiziją. ... Kokie yra "kiti religiniai veikalai", kuriuos galima nusipirkti, žino tik vienas dr. V. Butkus. Kodėl devocionalijų parduotojai suimami šventoriuose ir milicijos mašinomis išvežami, kaip tai neseniai įvyko Nemenčinėje, Vilniaus valdytojai teikiant Sutvirtinimo Sakramentą (1976.VII.18)?

4. Skaitome: "Tarybiniai įstatai garantuoja tikintiesiems visų

jų teisių gerbimą". Ar tikintys tėvai turi teisę apsaugoti savo vaikus, kai jie prievarta daromi ateistais, kad nebūtų tyčiojami iš jų vaikų religingumo? Ar tikintys turi teisę savo artimųjų kaip papuošti paminklu su religine emblema? Dirbtuvėse uždrausta tokius paminklus gaminti, architektai neturi teisės duoti leidimą tokiems paminklams statyti. Ar tikintieji turi teisę apsiginti nuo šmeižikiškų straipsnių, kuriuose iškraipomi faktai ir Bažnyčios mokymas? Kokiam laikraštyje tikintieji gali pasiaiškinti ir apsiginti?

Ar tikintis menininkas turi teisę kurti religine tematika? Kodėl dailininkai religinius kūrinius kuria, slėpdami savo vardą? Kodėl iš dailininkų sąjungos atleidžiami tie, kurie pamėgina kurti ką nors religinio, kaip tai yra įvykę su gabiu dailininku A. Chmieliausku, 1975 tarptautinėje exlibriso parodoje Italijoje laimėjusiu garbės laurus?

Ar tikintis dainininkas turi teisę giedoti bažnyčioje? Kodėl studentams muzikams bei profe-

sionalams yra draudžiama groti bažnyčioje? Kodėl atleidžiami iš konservatorijos studentai, pamėginę giedoti bažnyčioje, kaip tai atsitiko su J. Matulioniu?

Ar mokytojas turi teisę eiti į bažnyčią? Kiek yra mokytojų, kurie už šitokią drąsą yra rašę pasiaiškinimus! Už ką buvo atleista iš darbo 1975 Vilniaus Tallat-Kelpšos muzikos technikumio dėstytoja, pagyrimo raštų savininkė, A. Kezys? Ji negalėjo apsiginti įstatymu, draudžiančiu atleisti žmogų iš darbo dėl jo religinių įsitikinimų. O tokių atleidimų šiandien yra daug.

5. Į klausimą, "ar nesumažėjo kunigų skaičius Lietuvoje tarybų valdžios metais", skaitome atsakymą: "Šiandien jų truputį mažiau, o ypač dėl to, kad tam tikras kulto tarnautojų skaičius pasitraukė iš Lietuvos karo metu". Pasitraukusių kunigų po 30 su viršum metų maža yra belikę. Tikrumoje yra kitos priežastys, kurias nutylėjo dr. V. Butkus. Iš jų: a) žymi dalis kunigų su visa tauta atidavė duoklę

(nukelta į 2 psl.)

Literatūros vakare Kultūros Židiny kovo 5. Iš k. I-oj eilė — V. Rastenis, Tomas Venclova, Tėv. L. Andriekus, OFM, Lietuvos gen. konsulas A. Šimutis, H. Kačinskas, L. Žitkevičius, A. Jurašienė; II-oj eilė P. Naujokaitis, O. Balčiūnienė, S. Kudirka, S. Zbarskas, J. Jurašas, A. Landsbergis, P. Jurkus. Nuotr. L. Tamošaitis

Vliko seminare dalyvavo 34 jaunuoliai

Vasario 26 ir 27 Kultūros Židiny Brooklyne įvyko politinis seminaras jaunimui.

Vliko valdybos narys jaunimo reikalams A. Sabalis paskelbė, kad seminare dalyvauja 34 jaunuoliai nuo 18 iki 30 metų amžiaus. Iš jų 21-ną rekomendavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga (suvažiavo iš JAV, Kanados ir Vokietijos); 13 buvo Vliko partijų bei rezistencinių sėjūnų jaunuolių. Be to, svečiais dalyvavo Vliko valdybos ir tarybos nariai, TF valdybos pirmininkas ir PLB atstovas.

Visi jaunuoliai gavo po aplanką, kuriame buvo: seminaro programa, 1977 Eltos Informacijos (lietuvių ir anglų kalbomis), Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno pranešimas 1976 Vliko seime Washington, du pranešimai 1975 Vliko seime New Yorke — vicepirmininko visuomeniniam reikalams J. Valaičio ir tuolaikinio tarybos pirmininko B. Bieliuko (jo pranešimo pirmoji bendrinė dalis), Kunigų Vienybės išleista knygelė apie Nijolės Sadūnaitės teismą

okupuotoj Lietuvoj (anglų kalba), Kario išleista prof. J. Puzino knyga "Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą" ir TF išleista V. Sruogienės knyga "Lietuvos Steigiamasis Seimas". Be to, Krikščionys demokratų, Ūkininkų sąjunga ir Darbo federacija seminaro dalyviams išdalino po dvi knygas — Algirdo J. Kasulaičio "Lithuanian Christian Democracy" ir Petro Maldeikio "Mykolas Krupavičius".

Vliko vicepirmininkas J. Valaitis ir PLJS politiniam reikalams koordinatoriui Viktoras Nakas pasakė kalbas.

Vliko valdybos narys informaciniam reikalams B. Bieliukas kalbėjo apie mūsų laisvinimo institucijas, pradedant pirmąją okupaciją dieną: apie Lietuvių aktyvistų frontą, Vliką, PLB, įvairių kraštų LB, Altą. Vliko vicepirmininko prof. dr. B. Nemicko paskaita buvo apie Lietuvos valstybingumą, valstybingumo istoriją ir padėtį šiandien, o vicepirmininko J. Valaičio — apie laisvinimo uždavinius, vil-

tis ir galimybes. Šios trys paskaitos — vyresniosios kartos įnašas. Jaunimas prelegentus apipylė klausimais ir pats plačiai diskutavo.

Jaunosios kartos atstovė Jolita Kisieliūtė kalbėjo apie pavergtą ir laisvojo lietuvių jaunolio psichologinius bruožus. Pirmosios dienos vakarą jaunimas, pasidalinęs į tris grupes, svarstė artėjančią Belgrado konferenciją (be kita ko, kėlė ir demonstracijų klausimą). Ulkis Brukis (latvis), Mykolas Drunga ir Algis Dumčius svarstė pagalbos politiniam kalniam problema.

Antrą dieną, po pamaldų pranciškonų koplyčioj, buvo pašnekesys: Jaunimo kelionių į Lietuvą ligišolinis balansas. Kalbėjo Juana Kuraitė, prof. dr. Romas Misiūnas ir poetas Tomas Venclova. Dr. Vytautas Vygantas kalbėjo apie galimus jaunimo uždavinius veikloj prieš okupantą. PLJS valdybos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė pasakė baigminį žodį. (Elta)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Prie Lietuvos Mokslo akademijos sudaryta Kalbos komisija. Tai yra oficiali valdžios įstaiga, įsteigta Lietuvos KP CK ir Ministrų tarybos nutarimu. Nutarime nusakoma ir tos komisijos kompetencija ir pareigos. Jai pavesta "suvienodinti terminiją, rašybą spaudoje, periodiniuose ir neperiodiniuose leidiniuose, tarnybiniuose dokumentuose, spręsti sudėtingus lietuvių literatūros kalbos klausimus". "Lietuvių kalbos komisijos parengtos rekomendacijos yra privalomos visoms respublikos ministerijoms, žinyboms, organizacijoms, redakcijoms, leidykloms" (Lit. ir Menas, 1977 Nr. 7). Komisijos pirmininku paskirtas Kostas Korsakas, pirmininko pavaduotoju — filologas V. Mažiulis; kiti nariai: Komunisto redaktorius G. Zimanas, lietuvių k. žodžių redaktorius K. Ulvydas, Vagos leidyklos vyr. redaktorius K. Ambrazas, poetas vertėjas A. Churginas, filol. dr. V. Grineveckis, Tiesos redaktorius A. Laurinčiukas, filol. dr. J. Palionis, Švietimo ministeris A. Rimkus, Eltos direktorius D. Roda, partijos istorijos instituto direktorius R. Sarmaitis, prof. Z. Zinkevičius, enciklopedijos redaktorius J. Zinkus ir visuomenininkas V. Niunka. Taigi komisija yra gana didelė; joj yra ir kompetentingų kalbininkų, bet yra ir partiečių, apie kalbos dalykus nedaug tenutuokiančių. Pirmiausia komisija spėsianti literatūrinės kalbos normavimo problemas. Nutarimus skelbsianti leidiniuose: "Kalbos kultūra", "Mūsų kalba", "Tarybinė mokykla".

— Vasario 15 Vilniaus Dailės parodų rūmuose atidaryta antroji "broliškų" tautų scenografijos paroda, kurioj dalyvauja Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gruzijos, Leningrado ir Maskvos teatrų dailininkai-dekoratoriai. Lietuvių dalyvauja 27 dailininkai su 130 darbų. Ta proga buvo ir konferencija, kurioj aptarta daug scenografijos problemų. Pasirodo, kad parodoj buvo leista ro-

Rumunijos vyriausybė patikino JAV, kad ji supranta Amerikos susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų kitose valstybėse, ir griežtai paneigė žinią, kad rašytojas Paul Goma yra areštuotas. Esą jam sudaryta proga savo nusiskundimus išdėstyti partijos centro komitetui.

Kanadoj gyvenantis pagal mokslininkų pasikeitimo sutartį sovietų fizikas Lev G. Chvostanec buvo areštuotas ir deportuotas už šnipinėjimą.

Saudi Arabija ir kitos arabų valstybės sutarė duoti Egiptui 1 bil. dol. ūkiniam sunkumam nugalėti.

JAV ir Kanada pasirašė sutartį, pagal kurią abiejų valstybių piliečiai, atlieką kalėjimo baumes svetimoj valstybėj, galės jas atlikti savo valstybių kalėjimuose. Ši sutartis turi būti patvirtinta senatų.

Sudanas prisijungė prie Egipto ir Sirijos sudarytos bendros politinės vadovybės strategijai prieš Izraelį planuoti.

Iš 11 pradinių sovietinių disidentų, sudariusių Maskvos komitetą Helsinkio susitarimų vykdymui sekti, yra likę tik 6, bet ir jie su dviem naujais nariais — Juri Mniuk ir Naum Neiman — pasiryžę darbą tęsti.

Prez. Carter pasiuntė kongresui įstatymo projektą, pagal kurį būtų sukurtas energijos departas, apimsiantis dabar veikiančias 9 agentūras.

JAV armija perorganizuoja savo mechanizuotas ir šarvuotas divizijas, padidindama jose esantį karių skaičių iki 17,800. Divizijų dabar bus 15 batalionų, o jos ugnies pajėgumas bus padidintas 56 sunkiaisiais pabūklais.

Jugoslavijos vyriausybė yra labai susirūpinusi, kad ir ji gali būti apkaltinta žmogaus teisių pažeidėjimais būsimoj Belgrado konferencijoj.

dyti tik tuos kūrinius (maketus, ekskizus, skaidres, nuotraukas), kurie jau buvo panaudoti scenoj. Toks nuostatas esanti kliūtis pasireikšti jaunesiems dailininkams, kurių kūriniai į sceną dar nespėjo patekti. Paskirtos ir kelios pirmosios ir antrosios premijos. Iš lietuvių I-ąją premiją laimėjo vilnietis dailininkė D. Mataitienė už dekoracijas ir kostiumus V. Mykolaičio-Putino dramai "Valdovas", II-ąją — taip pat vilnietis dail. V. Kalinauskas už K. Sajos "Medinių balandžių" scenovaizdį.

— Vasario 24-25 Vilniuj Rašytojų sąjungos pirmininko pavaduotojas V. Bubnys sukvietė Vilniaus ir apylinkių literatų seminarą, kurio tikslas yra įgyvendinti kom. partijos nutarimą "Dėl darbo su kūrybinio jaunimo". Rašoma, kad seminare dalyvavo gausūs būrys jaunųjų rašytojų net iš tolimiesnių rajonų (Sirvintų, Molėtų, Švenčionių, Trakų, Varėnos, Šalčininkų). Svarbiausi konsultantai buvo: poetai E. Matuzevičius, V. Reimeris, A. Drilinga, beletristai A. Pocius, P. Dirgėla, kritikas S. Lipskis.

— 1976 pabaigoj Vilniuj išleistas mirusio senosios lietuvių literatūros tyrinėtojo Jurgio Lebedžio nespėtas užbaigti veikalas "Lietuvių kalba XVII-XVIII a. viešajame gyvenime". Veikala spaudai paruošė prof. V. Zaboras-kaitė. Knygoj paskelbti minimo laikotarpio dokumentai, rasti Liet. Mokslo akademijos, Vilniaus universiteto, Valstybės centrinės bibliotekose. Dokumentai ar jų ištraukos skelbiama be komentarų. Medžiaga sugrupuota į penkis skyrius: 1. lietuviški tekstai, 2. lietuviškos pavardžių ir vietovardžių formos, 3. žinios apie lietuviškas knygas, 4. medžiaga pradžios mokyklų istorijai, 5. etnografija, nuotraukos apie švietimą ir knygos istoriją.

— 1976 pabaigoj Vilniuj išleistas Antano Vilkutaičio-Keturakio literatūrinis palikimas — "Antano Vilkutaičio-Keturakio raštai". Knygoj sutelkta autoriaus beletristika, vertimai, net publicistikos dalis. Svarbiausia — komedija "Amerika pirtyje". Įvade duodama biografinių žinių ir pateikiama autorystės įrodymų. Atrodo, kad pakankamai turima įrodymų (ypač bibliografo Silvestro Baltaraičio liudijimas), jog "Amerika pirtyje" autorius buvo Antanas, o ne Juozas Vilkutaitis.

— Vasario 14 Vilniaus Antakalnio kapinėse iškilmingai palaidotas vasario 10 miręs dailininkas Stasys Krasauskas. Jo laidotuvis buvo gedulo mitingas, įvykęs kapinėse, kuriame dalyvavo ne tik Lietuvos kom. partijos ir valdžios viršūnės, bet net atstovai iš Maskvos. Kalbas pasakė Dailininkų sąjungos pirm. J. Kuzminskis, leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos viršininkas J. Nekrošius. Dailės instituto rektorius V. Gečas, Sovietijos Dailininkų sąjungos sekretorius A. Vasiljevas; R. Roždestvenskio velioniu skirtą eilėraščių deklamavo artistas N. Trusovas. Nekrologą spaudai yra pasirašę net 27 partijos ir valdžios pareigūnai. St. Krasauskas buvo tikrai talentingas dailininkas. Tačiau tokia išpūsta pagarba mirusiam, matyt, teko ir dėl to, kad jis buvo klusnus partiniam reikalavimam.

— Šių dienų tenykštė spauda vėl pilna ditiaribų raudonarmiečių ir jūrininkų, nes švenčiama sovietinės armijos ir laivyno diena. O Skuodo rajone jau prasidėjo ir Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečio minėjimai. Jau esam rašę apie ankstesnes muzikos dienas tame rajone, o dabar jau ten pasiūti rašytojai V. Bubnys, J. Aputis, S. Bučevičienė, R. Kašauskas, P. Keidošius, M. Martinaitis, A. Pocius, E. Selelionis, A. Zurbas, S. Jonauskas. Vasario 17 ir vėliau literatūros vakarai buvo Skuode, Lenkimuose, Mosėdyje.

Pr.N.

PUTNAM, CONN.

Lietuvos nepriklausomybės
minėjimas

Kaip ankstesniaisiais, taip ir šiais metais Lietuvių Bendruomenės Putnamo apylinkė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį paminėjo iškilingai. Minėjimas vyko vasario 20 Putnamo seselių sodyboj. Susirinko gausus būrys vietos ir apylinkės lietuvių. Net seneliai, kurie vos galėjo pajudėti, atvyko iš seselių laikomų prieglaudų — Matulaičio namų ir Marijos vilos.

Iškilmės buvo pradėtos pamaldomis vienuolyno koplyčioj. Mišias už pavergtą Lietuvą ir kenčiančius lietuvius aukojė kapelionas kun. St. Yla. Jis pasakė turiningą, šiomis iškilmėmis pritaikytą pamokslą. Pabrėžė, kad ši šventė yra didinga savo praeitimi ir skausminga dabartimi. Ragino visus dirbti ir aukotis, kad palengvėtų dabartinė Lietuvos padėtis. Prie pamaldų iškilingumo daug prisidėjo dainų seselių choras. Tenka pastebėti, kad pamaldos ta pačia intencija buvo laikomos ir vasario 16.

Popiet Raudondvario salėj vyko iškilingas posėdis su įvairia ir įdomia programa. Minėjimą

atidarė LB apylinkės pirmininkas V. Abromaitis. Jis apibūdino šių iškilių prasmę ir pobūdį. Invokaciją iš Sibiro lietuvių maldaknygės parinktų maldų skalbėjo prel. V. Balčiūnas. Žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimą seselių choras palydėjo "Malda" (Vanagaičio). Po susikaupimo valandėlės seselė Teresė nuotaikingai paskambino M. K. Čiurlionio nokturną, susilaukusį gausių ovacijų.

Pagrindinis šių iškilių kalbėtojas dr. A. Matukas skaitė paskaitą apie šių dienų rezistencinį sąjūdį ir pagrindžio spaudą Sovietų Sąjungoj. Iškėlė pagrindžio spaudos reikšmę vokiečių ir dabartinės sovietų okupacijos metu. Šiandien ji esanti patikimiausias ir vienintelis tiesos šaltinis ir tikriausias ginklas prieš krašto okupantą.

Gyvuojų paveikslu buvo pavaizduota pavergtoji Lietuva. Tautiniais drabužiais pasipuošusi lietuvaitė, postulantė C. Bosaitė, prieš kurį laiką atvykusi iš Skotijos, laikė iškėlusį Lietuvos vėliavą, prie kurios seselė Onutė Mikailaitė ir V. Abromaitis deklamavo kun. B. Pacevičiaus sukurto eilėraštį.

Seselių choras padainavo porą dainų — Partizano mirtis (F. Strolis) ir Daina apie Nemuną (T. Kelpšos). Po to vyko ses. Palmiros ir ses. Onutės deklamaci-

jos (B. Brazdžionio — Auka).

Meninės dalies užbaigai buvo suvaidinta ištrauka iš Schillerio veikalo "Vilius Telis", kuris vaizdavo šveicarų tautos kovas už laisvę ir kuris toks būdingas mūsų krašto šių dienų padėčiai. Vaidino R. Abromaitienė, V. Abromaitis ir J. Tamašauskas. Pastatymą režisavo ir seselių chorui vadovavo kun. B. Pacevičius.

Minėjimui baigiantis, buvo perskaitytos ir priimtos rezolucijos valstybės prezidentui, valstybės sekretoriui, Connecticuto valstijos senatoriam ir kongresmanam, prašant daryti žygių, kad Lietuvoj būtų apgintos pagrindinės žmonių teisės ir grąžinta laisvė. Valstijos gubernatorei pasiūsta padėka už paskelbtą deklaraciją Vasario 16-osios

IŠ LIETUVOS KATALIKŲ
BAŽNYČIOS KRONIKOS

(atkelta iš 1 psl.)

"Gulago salynui"; b) ateistinė valdžia neleidžia paruošti reikiamo skaičiaus kunigų, apribodama kandidatų skaičių ir apsunkindama norinčiųjų įstojimą į seminariją. Nežiūrint "tarybinų įstatymų garantijos", tikintieji neturi teisės turėti pakankamai kunigų, lygiai kaip jaunuoliai, jaučią pašaukimą į kunigystę, neturi teisės laisvai įstoti — priversti keletą metų laukti, jeigu išvis nėra nubraukiami.

Kodėl dr. V. Butkus nepaminėjo, kokius kančios kelius turi praeiti stojantieji į Kunigų seminariją. Juos visus valstybinio saugumo pareigūnai verčia įsipareigoti dirbti saugumui, t.y. viena ranka statyti Bažnyčią, o antra — ją griauti. Ar Kunigų seminarijos rektorius šito nežino? Ar, dėstydamas, moralinę teologiją, jis nežino, kad pasakyti dalį neesminės tiesos, nutylint skaudžiausius dalykus, yra sąmoningas pasaulio klaidinimas?

6. Skaitome: "Tarybų valdžia neklaido vyskupijų valdytojams atlikinėti savo pareigas". Ką gali veikti vyskupai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius? Jie išstremti. O veikiantys valdytojai ar gali laisvai lankyti parapijas (32 metai, kaip ši teisė jiems uždrausta), ar gali savo nuožūra skirti kunigus ir seminarijai dėstytojus, ar gali laisvai teikti Sutvirtinimo sakramentą? O juk tos jų pareigos, nurodytos kanonais? Tiesa, gauna leidimą porą kartų per metus teikti Sutvirtinimo sakramentą parapijose, bet to per mažą — būna didelės spūstys, varginami žmonės.

7. Skaitome: "Pasirodė Mišių knygos, po jų sekė Psalmynas ir Naujasis Testamentas". Čia mažuotė klaida: ne "Mišių knygos", o maldynas. Pasirodė tai pasirodė, bet ar daug kas matė tas pasirodžiusias knygas?

8. Dr. V. Butkus paminėjo "daug atstatytų bei atremontuotų bažnyčių", bet nepaminėjo, kiek yra neatstatytų, uždarytų, išniekintų. Kučionų (Lazdijų rajono) parapijiečiai norėjo užbaigti savo bažnyčią — neleido. Ignalinos tikintieji norėjo atgauti klubą paverstą savo bažnyčią — nepavyko. O tos, kurios ir buvo atstatytos, atstatytos valdžios pareigūnams labiau trukdant, negu padedant.

proga. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Minėjimo proga R. Abromaitienė suruošė savo originalios kūrybos parodėlę; tai paveikslai, padaryti iš džiovintų žiedlapių, žievelių ir įvairių žolelių.

Kaip dažnai tokiomis progomis, susirinkimo dalyviai seselių buvo pavaišinti kava, pyragaičiais ir kitais skanumynais. Jaukioj aplinkoj jie ir patys dar padainavo keletą partizanų bei liaudies dainelių.

Lietuvos laisvinimo reikalui aukų surinkta apie 450 dol.

Šios šventės proga keliuose vietiniuose laikraščiuose buvo išspausdinti straipsniai, nušviečią dabartinę Lietuvos padėtį ir jos istoriją. Radijo stotis davė trumpų informacijų bei lietuviškos muzikos. M.Š.

9. Į klausimą, "ar turi galimybę Katalikų Bažnyčia pasiruošti kunigų", randame atsakymą, kad seminarijos vadovus ir profesorius skiria krašto ordinarai, bet nepasakyta, kad juos tvirtina ateistai. Nepaaiškinta, kad seminarijos rektorius neturi teisės laisvai priimti kandidatus — tai priklauso nuo ateistų malonės (saugumo darbuotojų, Religijų reikalų tarybos įgaliotinio ir kt.). Taip pat nepasakyta, kad seminarijos dėstytojai paskiriami ne tie, kurie patinka ordinarams, bet tie, kurie patinka saugumui. Kodėl seminarijoje dažnai keičiami dėstytojai? Kodėl šalinami iš seminarijos dėstytojai, atitinką dr. V. Butkaus laiške "Laisvei" (1965.XII.31) nusakytus reikalavimus: "pasivymį aukšta dora ir išsilavinimu". Matyti, kad ordinarai neturi jokių teisų, o tuo pačiu Katalikų Bažnyčia Lietuvoje neturi galimybės pasiruošti tiek ir tokių kunigų, kiek ir kokių ji norėtų.

Eilė Lietuvos kunigų, kurie 1966 buvo siųsti į Berlyno Taikos konferenciją, gerai atsitema dr. V. Butkaus atsakymą Leipzigo bažnyčios rektoriumi. Į klausimą: "Kiek turite teologijos studentų?" — "26". — "Jei yra šešios diecezijos, kodėl tiek mažai?" — "Mums užtenka". Tai išgirdęs vokiečių kunigas vienu grežė ir tuo baigė pokalbį su lietuvišiais kunigais.

Kyla rimta abejonė, ar dr. V. Butkus atitinka šią kategoriją, pagal kurią, jo žodžiais, parenkami seminarijos vadovai — "aukšta dora ir išsilavinimas..." Melas juk nėra aukštos doros rodiklis. Neatrodo, kad dr. V. Butkų būtų parinkę ordinarai.

10. Skaitome: "Mūsų Katalikų Bažnyčios atstovai... keliauja kaip maldininkai, lanko įvairių kraštų katalikų bažnyčias". Nepasakyta, kad keliauja tik tie, kuriuos aprobuoja ateistai... Kodėl tikintieji negali laisvai lankyti bažnyčių net pačioje Lietuvoje — negauna visuomeninio transporto ir šilumą, žemaičių Kalvariją? Kodėl vairuotojams prigrasinama, kad nevežtų maldininkų į panašias vietas? Kodėl buvo sulaikytas vairuotojas, 1976.VI.15 atvežęs žmones į Vidiškių bažnyčią (Ignalinos rajonas) primicijų proga? Kodėl kunigai neturi teisės į normalų palaidojimą, kaip kiti tarybiniai piliečiai — neduodamas transportas jų palaikams vežti? Taip buvo su kun. E. Basiu Dūkšte 1975, su kun. Z. Nociunsku Kalviuose 1976.

Šių pastabų pabaigai tikty "tiesos šedeveras" iš interviu pabaigos, kurios be širdgėlos negali skaityti buvę dr. V. Butkaus auklėtiniai ir šiaip tikintieji:

"Baigdamas norėčiau pabrėžti, jog visa, kas čia kalbėta, griaua reakcionierių spaudos užsienyje prasimanymus, vaizduojančius Katalikų Bažnyčios Lietuvoje ir kitose tarybinės respublikose padėtį klaidingoje šviesoje.

Kaip matote, Katalikų Bažnyčios padėtis Lietuvoje ir kitose tarybinėse respublikose visiškai nepanaši į tą, kurią rodo dalis vakariečių spaudos".

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA NEW YORKE. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamo daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 4 val. Sekmadieniais, pirmadieniais ir antradieniais patarnaujame iš anksto susitarus telefonu 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel., 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Štukas, 1467 Force Dr., Mountain-side, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparoduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP, 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002; telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkeikite ir įsi! Kinsite!

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvej, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvej ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių pa-duotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos klasos.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvių ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalys.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomos Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Savaitės
įvykiai

Prez. Carter numato kovo vidurį pasiųsti į Vietnamą specialią delegaciją, vadovaujamą automobilį darbininkų unijos prez. Leonard Woodcock. Jos uždavinys — gauti galutinį pranešimą apie dingusius be žinios JAV karių ir aptarti kitus tolimesnių santykių reikalus. Panaši delegacija būsianti pasiųsta ir į Laos, kur yra dingę 560 JAV karių.

JAV senatas vieningai patvirtino admiralą Stansfield Turner CIA direktorium.

Sov. S-ga savo teritorinių vandenų ribą taip pat išplėtė iki 200 mylių.

V. Vokietijos vidaus reik. min. Werner Mainhofer paskelbė, kad žinomas vokiečių fizikas dr. Klaus R. Traube palaikas santykius su tarptautiniais teroristais — Inge Hornischer, Hans Joachim Klein ir kt., bet apkaltintasis tai neigia.

Aidai — vienas geriausių kultūros žurnalo išėjimų.

Ar juos prenumeruoti?

Dalis V. Kudirkos šeštadieninės mokyklos mokinių, suvaidinusių Karalaitę ir septynis nykštukus per savo eglutę Elizabeth, N.J.

DARBININKAS

The Lithuanian, Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuotėre • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreikšia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kėlba redakcija neatsako.

Redaguoję FRANCINE KOMISIJA

Ji tokia vienintelė

JAV LB krašto valdyba ir šiemet paskelbė spaudos vaju, kuris prasidėjo vasario 16 ir tęsis iki balandžio 30. Savo aplinkrašty valdyba sako: "Visi gerai suprantame mūsų spaudos reikšmę lietuviybės palaikymui bei klestėjimui."

Tokie spaudos vajai skelbiami jau kelintą kartą. Surandama naujų skaitytojų, surenkama aukų laikraščiam. Svarbiausia, sukeliamas judėjimas visuomenėje, atkreipiamas dėmesys į savo spaudą. Vajus sukelia ir visą eilę minčių apie savąjį spausdintą žodį. Lietuvių tauta ar nebus pasaulio vienintelė, kuriai teko tiek daug kovoti dėl savo spausdinto žodžio, dėl spaudos laisvės.

Senojų Lietuvos valstybėje lietuvių kalba neturėjo jokių privilegijų. Priešingai, ji buvo pastutinėje vietoje. Tai kaimiečių kalba. Valstybės rašto kalba ilgą laiką buvo gudų kalba, inteligentija kalbėjosi lenkiškai. Lenkų kalba dar Lietuvoje gerai jautėsi iki pirmojo pasaulinio karo, buvo pirmoji inteligentų kalba.

Pirmoji lietuviška knyga pasirodė 1547. Tai buvo Mažvydo Katekizmas. Viskas buvo taikoma kaimiečiam, ne šviesuomenei. To paties amžiaus gale Mikalojus Dauša jau iškėlė lietuvių kalbės svarbą, kad ją reikia visur vartoti, ir bažnyčioje, ir valstybėje, ir mokykloje. Bet tai buvo tik šauksmas tyruose. Ir toliau lietuvių kalba pasiliko kaimo. Ja buvo dainuojamos gražiausios dainos, sekamos pasakos.

V. Europoje iš dėstomosios lotynų kalbos visur pereita į vietinę žmonių kalbą. Taip mokslo, inteligentų kalba pasidarė to krašto visų žmonių kalba. Tokioje Vokietijoje visi inteligentai kalbėjo vokiškai, nors ir mokėjo prancūziškai. Prancūzijoje buvo įkurta mokslo akademija, kurios rūpestis buvo tobulinti prancūzų kalbą. O kas mūsų

kalbą tobulino, kas ją prižiūrėjo? Niekas. Ji skurdo, savo tėvų žemėje buvo pastumdėlė.

19 amžiaus buvo mūsų istorijos tamsiausias amžius. Nemo kyta tauta, be vadų, be inteligentų buvo pasmerкта mirti. Bet iš tos tautos išaugo Daukantas, Valančius, kurie ir išgelbėjo tautą, išvedė į šviesesnės dienas, nurodė kelius, kur tiem vargdienėliam reikia eiti. Valančius savo testamentinėje gromatoje rašė: "Ateis diena, kada jūs skaitysite ir melsitės lietuviškai".

Tie žodžiai buvo pasakyti tamsiausioje gadynėje, kada buvo uždrausta lietuviška spauda. Valančiaus nurodytais keliais jau knygnešiai nešė slaptą lietuvišką žodį ir skleidė tautoj. Stai 1883 pasirodė ir dr. Jono Basanavičiaus išleista Aušra, pirmasis lietuviškos minties laikraštis, visus šaukęs pamilti Lietuvą, pažinti jos praeitį, branginti jos kalbą. Nuo Aušros ir prasideda naujas mūsų gyvenimas. Aušra nušvietė mūsų tautinę sąmonę. Todėl 19 amžiaus galas ir davė tiek daug knygnešių, tiek daug tremtinių į Sibirą. Ir už ką? Už lietuvišką spausdintą žodį!

Po spaudos draudimo spauda šaukė visus kūrybon, ryškino mūsų tautinę mintį ir tiesę kelius į nepriklausomybę. Laisvės metais išaugo ir suklestėjo mūsų spauda, ir pirmą kartą lietuvių kalba gavo valstybinę globą ir privilegiją. Pirmą kartą ji savo žemėje buvo pirmoji kalba!

Tad šio vajas proga kiekvienas atsiliepkime. Prisimindami tą spaudos kelią ir jos kovingumą, jos indėlį lietuvių tautai, paremkime ją ne tik auka, bet ir naujomis prenumeratom. Pirkim knygas, skatinkim kitus pirkti, dovanokim spausdintą žodį. Tai visų mūsų pasididžiavimas.

Pradžioje pravartu priminti skaitytojams keletą dalykų.

1976 lapkričio 18 Dirva išspausdino p. Čekienės straipsnį "Žudikai lieka žudikais", kuriame ji, pasiremndama kažkokia spauda, apkaltino LB, kad ši nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis, o visą savo dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai. Būdamas jau dešimti metai JAV LB švietimo Tarybos narys ir gerai žinodamas švietimo padėtį, jaučiau savo pareigą į tą neteisingą kaltinimą reaguoti. Tai ir padariau, parašydamas p. Čekienei atvirą laišką, kurį pasiunčiau Dirvai ir prašiau jį išspausdinti. Dirvos redaktorius man pranešė, kad jis pasiuntęs tą laišką p. Čekienei susipažinti, nes gal ji norėsianti padaryti kokias nors pastabas. Po kiek laiko gavau iš Dirvos redaktoriaus kitą laišką su tokia rezoliucija: "Dirvoje spausdinti nesutinku, ypač kad Jūs pabrėžėte, kad negalima daryti jokių sutrumpinimų, tad Jums gražinu".

Tuomet aš tą savo laišką, skirtą p. Čekienei, pasiunčiau Darbininkui, ir jis buvo išspausdintas 1976 gruodžio 31. P. Čekienė, paskaičiusi tą laišką, parašė man atsakymą ir įteikė Darbininkui, kad išspausdintų, bet Darbininkas pasekė Dirvos pavyzdžiui ir tą straipsnį jai gražino. Tuomet p. Čekienė pasiuntė jį Dirvai, pabrėždama didžiausiom raidėm, tokiom, kaip pati antraštė, kad Darbininkas atsiskakęs jos straipsnį spausdinti. Dirvojis buvo išspausdintas š. m. sausio 13.

KAI RAŠOMA "PYKČIO IR JAUSMŲ EKSTAZĖJE" ...

A. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

bininkui, ir jis buvo išspausdintas 1976 gruodžio 31. P. Čekienė, paskaičiusi tą laišką, parašė man atsakymą ir įteikė Darbininkui, kad išspausdintų, bet Darbininkas pasekė Dirvos pavyzdžiui ir tą straipsnį jai gražino. Tuomet p. Čekienė pasiuntė jį Dirvai, pabrėždama didžiausiom raidėm, tokiom, kaip pati antraštė, kad Darbininkas atsiskakęs jos straipsnį spausdinti. Dirvojis buvo išspausdintas š. m. sausio 13.

Tame savo straipsny p. Čekienė pateko į tokią "pykčio ir jausmų ekstazę" ir taip nusišnekėjo, kad iš pradžių maniau nekreipti į tai jokio dėmesio ir visai nieko neatsakyti, bet, ka-

dangi ten yra ir mano adresu visai nepagrįstų kaltinimų ir net užgauliojimų, tai vis dėlto randu reikalo rašyti dar kartą. ("Pykčio ir jausmų ekstazės" charakteristiką p. Čekienė buvo taikiusi man, bet aš gražinu jai pačiai, nes, kaip pamatysim, jis visu šimtu procentų tinka tik jai.)

Tempiant viską ant savo kurpalio, nutylimi faktai

P. Čekienės atsakymas susideda iš dviejų pagrindinių dalių: 1) lietuviškas švietimas, kuriam ji skiria apie trečdali savo straipsnio, ir 2) vėl tautos žudikai ir jų bendradarbiai, kuriems ji skiria net du trečdalius straipsnio.

Paskaičiusi mano paaiškinimą, kad LB niekada nenustojusi rūpintis lietuviškomis mokyklomis, p. Čekienė priima tą mano paaiškinimą ir sutinka su mano įrodymais, sakydama: "jis (reiškia, Masionis), per keturis mašinėle rašytus puslapius, aprašo visą LB švietimo praeities veiklą ir pripažįsta, kad 'Lituanistinis švietimas bei tautinio sąmoningumo skiepėjimas yra (mano pabr.) pats pagrindinis LB rūpestis' ". Po to ji taip sako: "Taigi, kaip matome, mudviejų nuomonės nesiskiria šiuo klausimu ir jo praeitos veiklos aprašymas rodo, jog buvo rūpintis, tačiau šiandien statistika kitaip rodo". Vadinas, mudviejų nuomonės skiriasi tik tuo, kad, ką aš vadinu dabartimi, p. Čekienė vadina praeitimi, šiaip jau viską, kas tuose keturiuose puslapiuose parašyta, ji aprobuoja ir pripažįsta esant teisinga.

Taigi dabar man tenka tik vieną dalyką ryškiau pabrėžti, būtent, kad viskas, ką aš rašiau, yra įrodymas, jog LB tikrai niekada nenustojė rūpintis lituanistinėmis mokyklomis ir kad ji rūpinasi jomis ir dabar, tik p. Čekienė nenori to matyti. Negana to, ji stengiasi dar kartą šį mano teigimą sugriauti, duodama porą statistikos davinų, tik, tempdama viską ant savo kurpalio, užuot mane sukritikavus, padeda man įrodyti mano teigimą ir įrodymą to, kas anksčiau paminėta.

Ką p. Čekienė nutyli ar iškreipia mano įrodymuose? Pirmiausia mano aukščiausiai duotoj citatoj ji esamąjį laiką pakeičia savo išvadose būtuojau laiku ir dėl to sako, kad aš kalbu apie LB praeities švietimo veiklą.

Mano citatoj taip pasakytą: "yra pats pagrindinis LB rūpestis", tai reiškia, kad LB rūpinasi tais reikalais ir dabar. Tiesiog keista, kad p. Čekienė šitą citatą pakartoja ir čia pat tvirtina, kad tai yra praeitis.

Svarbiausia yra tai, kad p. Čekienė nutyli, iš kur aš tą citatą esu paėmęs. Aš aiškiai esu parašęs, kad ji paimta iš LB krašto valdybos aplinkraščio, išsiuntinto praėjusiais metais rugpjūčio 18, taigi tik porą savaičių prieš prasidedant šiem, kartoju, šiem, o ne kuriem kitiem ankstesniems mokslo metams. Ji taip pat nutylėjo, kad LB krašto valdyba rašė tame aplinkrašty, jog "visų mūsų tautinė pareiga visokeriopai remti lituanistines mokyklas". Tai aš esu citavęs. Esu citavęs taip pat ir šiuos žodžius: "Paprastai rugsėjo mėnesį lituanistiniams švietimui paremti renkamos aukos. LB apylinkės bei apygardų valdybos prašomos šios pareigos neužmiršti ir šiemet." (Tai reiškia — šiais, dabar einančiais, mokslo metais.)

Toliau tame aplinkrašty buvo sakoma: "LB darbuotojai tesuaktyvina akciją, kad lituanistinis švietimas taptų visuotinu, kad neliktų nė vieno lietuvių vaiko, nelankančio lietuviškos mokyklos". Argi čia praeitis? Čia gi buvo veiklos direktyvos šiem mokslo metams, t.y. dabarčiai ir net ateičiai. Tai pacitavęs, netgi buvau pridėjęs tokį klausimą: "Kas gi gali, skaitydamos šiuos žodžius, dar tvirtinti, kad LB nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis?" Maniau, kad niekas neatsiras, bet štai ir atsirado p. Čekienė.

Ir kaip gi neatsiras? Juk jai reikia įrodyti, kad LB "visą dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai". Bet kaip tai įrodyti, jei, viską, kas teisybė, imsi dėmesin?

Ji neėmė dėmesin ir tokių dalykų, kurie buvo svarstomi praėjusios Darbo dienos savaitgalio LB tarybos švietimo komisi-joje, kur taip pat buvo svarstoma švietimo padėtis, pvz. kaip padidinti mokinių skaičių lituanistinėse mokyklose, kontaktuojant kiekvieną šeimą asmeniškai, organizuojant talkos būdu transportą į mokyklas ir t.t. Tai buvo irgi dabarties ir ateities švietimo reikalai, ir aš savo laišką jai visa tai aprašiau.

(nukelta į 4 psl.)

Šatrijos Ragana

9

VIKTUTĖ

Žinau jau tą paprotį ir laikau visus savo turtus atsargiai savo kambaryje. Vakar sakė daktaras buvęs pas Kasperienę. Ji turi džiovą, bet jau nebejauna; gali dar gyventi, tik reikia kaip nors palaikyti jėgas. Tur būt, jie pasakė, kad siunčiu pietus, nes daktaras pagyrė, kad gerai padariau, pamašėčius apie tai; tie pietūs esąs visos jos pasigavimas.

Nusiunčiau jam ir antrą pacientę: vasarą viena moteriškė, šukuodama vilnas, įkišo ranką į mašiną. Daktaro nebuvo, mama gydė ją, ir ranka užgijo, bet ji negalėjo pirštu pajudinti. Mamos nuomone, reikėjo ranką elektrizuoti, bet moteriškė neturėjo iš ko eiti kur toliau pas gydytoją. Atvažiavus mūsų daktarui, nedrįso be pinigų. Pagaliau aš, matydama, kad nieko iš to nebus, pavadinau ją, parašiau raštelį daktarui, prašydama apžiūrėti vargingą moterį, ir nusiunčiau ją. Buvo ji šiandien pas mane. Kasdien vaikščioja pas daktarą, ir jis elektrizuoja jai ranką, pirštai jau pradeda judėti. Moteriškė laiminga, neranda žodžių daktarui išgirti.

8 gruodžio, antradienis

Nuostabu, kaip tai aš, tokia visados lyg miškinis paukštis, taip greit pripratau prie daktaro. Rodos, kad jau kažin kaip seniai į pažįstu. Atėjus jam šį vakarą, tvarkiau bufetą. Tuojau padėjo jis man sustatyti visus indus ir indelius atgal į bufetą, paskui arbatą prirengti, kad, pasak jo, greičiau pabaigčiau darbą ir galėtume greičiau pradėti savo pamokas.

Po arbatos pasakiau eiles, kurias jis buvo liepęs išmokyti, paskui skaitėme gerą valandėlę. Kaskart man lengviau skaityti, kaskart daugiau suprantu, net džiaugsmas ima mane ir mano mokytoją.

Pabaigę pamokas, lošėme kortom — "66". Prieš pradėdamas pastatė jis sąlygą: jei laimės, galės prašyti manęs, ko norės, o aš turinti tą prašymą išpildyti. Sutikau ir pralošiau. Pprašė padainuoti su juo duetą. Vos-ne-vos išdrįsau, bet reikėjo išpildyti pažadėjimą. Paėmėm lietuvišką dainelę "Sunku gyventi žmogui ant svieto..."

Iš pradžių tyliai, paskui vis

balsingiau ir pagaliau dainavau jau drąsiai. Neblogai išėjo, daina labai graži, o daktaras taip puikiai dainuoja, kad ir mano balsas maloniau skamba. Labai mėgstu dainuoti, ypač lietuviškai, ima mane tada entuziazmas. Daktaras džiaugėsi, kad dabar, kai pradžia padaryta, eis toliau gerai. Žadame, turėdami laiko, pramokti daugiau lietuviškų dainų, kurių gaidas jis turi, ir paskui dainuoti visiems.

10 gruodžio, ketvirtadienis.

Gavau laišką iš pono Jono, neužilgo jau atvažiavus į mūsų kraštą, labai pasiilgęs visų ir džiaugias, kad Kalėdos arti. Ir aš džiaugiuos: parvė daug naujienų, knygų... linksma bus per šventes pas mus! Taisome jau su Alenute dovanas, kurias visuomet duodame kits kitam Kūčių vakarą. Reikia jų nemažai, nes visados yra keli svetimi asmenys, be mūsų šeimos.

Mama sakė, kad ir daktarą pakviesianti, jei neišvažiavęs pas savo tėvus. Aš taip norėčiau, kad neišvažių. Vis linksčiau būtų. Buvau šiandien svečiuose pas Emilką. Tai mano mokinė, duklė mūsų gaspadoriaus, kurs nuo mažens tar nauja pas tetušį. Jo pati mirė neseniai, ir Emilka, 15 metų mergelė, paliko vienintelė šeimininkė ir dviejų mažesniųjų brolių globėja. Labai juos visus myliu ir dažnai užėjau paviešėti, padėdau kartais Emilakai bul-

bes skusti ar pietus virti, nors ji man nenori leisti, sakydama, kad jai esanti gėda, kad "panelė lyg muzikė dirba ir jai kaip sau lygiai padeda"...

Aiškinu jai tos gėdos klaidingumą ir įrodinėju, kad darbuotis reikia visiems. Nežinau, kodėl taip man visados ten malonu. Kai kartais koks sielvartas spaudžia širdį, einu pas juos, ir tuojau lengviau pasidaro. Lig šiol neturėjau jokių didelių skausmų, jokių nelaimių: turiu tėvus, seserį, brolių, niekas man mylimas nėra miręs, esu sveika, — galiu sėdėti laisvą laimingą. Žinau tai, ir nuodėmė būtų nejausti tos laimės...

Bet žemėje nėra visiškos laimės. Pati sau nebenoriu daugiau nieko, gera man; bet sunku, kad visokie materialūs rūpesčiai slėgia širdį tėveliams, kad žmonės kenčia visokias nelaimes, kad kits kitą spaudžia, plėšia, skriaudžia... Ak! Negali žmogus niekaip būti čia laimingas!

Be to, dar man dažnai užima melancholija dėl kitos priežasties: rodos, kad nieko nedirbu, eidama pas Emilką, šnekėdama su vaikais, šeiminkaudama su ja. Didesnysis vaikas yra labai gabus ir nori mokytis. Iš Emilkos išmoko šiaip taip skaityti ir net bandu rašyti, po Kalėdų imsiu abudu mokytis.

Jau dvi dieni nemačiau daktaro... Dabar tapajutau, kad ilgu, nematant jo kelias dienas. Ateina vakaras, ir nenoroms laukiau

jo, ir, rodos, kažin ko trūksta, jei neateina. Alenutė juokias iš manęs, kad naktį aš vis dainuojanti daktaro dainas. Ką aš padarysiu, kad viską, ką tik sakau ir girdžiu dieną, kartoju per sapną! Dar su didesniu noru groju kasdien gamas ir etudus, žinodama, kad savo muziką padarysiu džiaugsmo. Labai malonu groti, žinant, kad klausytojas mėgsta muziką, supranta ir atjaucia. O nežinau, ar kas geriau galėtų suprasti ir jausti muziką, kaip mano kantrus klausytojas daktaras.

11 gruodžio, penktadienis.

Ak, Dieve, koks tas daktaras! Tarsi sudėtas iš dviejų dalių: iš vyro ir vaiko. Jo charakteris tvirtas, drąsus jis, stiprus, nieka- dos nepavargęs, neištižęs — trumpai sakant, tikras vyras, ir kartu toks vaikiškas.

Šįvakar atsisėdau groti Šopeno valsų. Iš pradžių jis vaikščiojo po saloną, paskui atsisėdo kerčioje ir, pasirėmęs galvą rankomis, klausė. Pagaliau paėmiau "Laidotuvų maršą". Pabaigus atsikėliau ir, matydama, kad jis vis tebesėdi, priėjau ir šypsodamas paklausiau, apie ką taip svaajoja.

Pašoko nuo kėdės, ir pamaciau, kad iš jo akių riedėjo ašaros. Tur būt, nenorėdamas, kad jas pamatyčiau, nubėgo uždaryti fortepijono. Aš, žinoma, nieko nediršau sakyti nei klausinėti. Nustebau be galo: lig šiol man

retai tete ko matyti ašaras vyrų akyse. Bet patiko jos man ak kaip! Aukštai vertinu žmonių jautrumą. Žmogus, kol giliai jaučia, tol koma kilniai mąstyti, dirbti didelius darbus, aukotis. Juo mažiau žmogus jaučia, juo mažesnis jis yra žmogus.

Ilgai skaitėme lietuviškai, o pagaliau daktaras perskaitė vieną Senkevičiaus novelę, kurią buvo atnešęs mums skaityti. Nėra man nieko malonesnio, kaip, dirbant kokį darbą, klausytis skaitymo. O daktaras taip gerai skaito!

12 gruodžio, šeštadienis.

Kaziukas buvo šiandien pas daktarą, jau seniai pakviestas. Parėjo apsikrovęs saldumynais, atsinešė sau porą knygų pasiskaityti. Visą dieną pasakojo, kaip jam tenai patikę, koks daktaras geras ir linksmas.

Nebegaliu daugiau rašyti: taip darbavaus visą dieną, kad dabar plunksna iš rankų krinta.

13 gruodžio, sekmadienis.

Bažnyčioje susitikome su Būtautais, kurie pakvietė mus pas save, žinoma, su daktaru. Mama prižadėjo atvažiuoti su visa draugija. Išvažiavome vėlai, laukdami daktaro, kurį ligonys taip ilgai šiandien sulaukė. Pakinkė į trejus šlajukus po vieną arklį. Daktaras prašė mane priimti jį už vežėjų. Sutikau. Liepynuose laikas praėjo kaip visados: grojome, dainavome, šnekėjome — nieko ypatingo.

(Bus daugiau)

KAI RAŠOMA “PYKČIO IR JAUSMŲ EKSTAZĖJE“

(atkelta iš 3 psl.)

Spauda nelygi spaudai

P. Čekienė, gal būt, teisingai, sakydama, kad ji rėmėsi spauda, betgi ne viskas visoj spaudoj yra. LB komunikacijai turi aplinkraščius, konferencijas, turi Pasaulio Lietuvį, Švietimo Gaires. Kita spauda ne visuomet juk nori LB dalykus spausdinti, bet tai dar nereiškia, kad, jei nėra visoj spaudoj, tai toks veikimas iš viso neegzistuoja. Pvz., kai man pačiam teko rengti rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferenciją 1975 lapkričio mėn., aš tuo reikalu parašiau aplinkraščių mokytojams, tėvų komitetams ir LB apylinkių valdyboms ir išsiuntinėčiau lietuviškai spaudai, kad tą konferenciją pagarsintų. Visi prašytieji laikraščiai mano aplinkraščių įsidėjo, o Dirvoj jis nepasirodė, bet tai visai nereiškia, kad, jei Dirvoj to aplinkraščio nebuvo, tai ir konferencija neįvyko. Užtat, jei aš savo laisvę p. Čekienei faktais, datomis ir tiksliais citatomis įrodžiau, kad LB lietuviškomis mokyklomis rūpinasi, tai, atrodo, kad tuo reikėjo labiau patikėti, negu ta jos minėta spauda, kuri tokių faktų nenurodė. Jei ta jos spauda turėjo faktų, tai kodėl p. Čekienė juos nutylėjo? Ne tik tai ji nutylėjo. Ji visai nenurodė, iš kokio laikraščio ar žurnalo ji paėmė, kad “LB nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis”. Tokie pasakymai, kaip “paskutiniu laiku spaudoje matome” arba “bet spaudoje matome” nieko nereiškia, o jei reiškia, tai tik tiek, kad tai yra anoniminiai užsipuolimai, kuriems rimtose diskusijose neduodama jokios reikšmės.

Kai statistika pakenkiama pačiam sau

Rašydama man atsakymą, p. Čekienė dar pridėjo vieną naują savo “deimančiuką”, kaip įrodymą, kad visa, ką aš rašiau, buvusi tik LB praeities veikla švietimo srityje, pabrėždama, kad “šiandien statistika kitaip rodo”. Pažiūrėkim dabar, ko versta ta jos statistika. Ji taip samprotuoja: “JAV-se buvo 44 lietuviškos šeštadieninės mokyklos su 3223 mokiniais, o šiandien turime tik 30 mokyklų su 2500 mokiniais”. Iš kur ji tai paėmė ir kuriais metais buvo 44 mokyklos ir 3223 mokiniai, ji visai nepasako. O statistikai tai labai svarbu. Jei nenurodysi laiko, per kurį toks sumažėjimas įvyko, tai tokia statistika yra visai bereikšmė. Juk, jei tai įvyko per 20 metų, tai bus vienoks sumažėjimo procentas, o jei per dvejus metus, tai visai kitoks. Ji sako “šiandien statistika kitaip rodo”, bet juk tas sumažėjimas ne šiandien įvyko. Jei ji taip statistikas vartoja, tai arba nenusimano, kaip jas reikia vartoti, arba sąmoningai klaidina visuomenę. Be to, šioj vietoj tenka pridurti, kad šiuo metu yra ne 30, bet 35 mokyklos: 30 pradžios mokyklų ir 5 aukštesniosios mokyklos (gimnazijos lygio).

Negana to, p. Čekienė, norėdama, žūt būt, įrodyti, kad “šiandien statistika kitaip rodo”, panaudoja dar vieną statistikos gabaliuką, bet irgi nutylėdama, kas svarbiausia — laiką. Jinai cituoja A. Rinkūno straipsnį “Mūsų švietimo problemos” iš Tėvynės Sargo 1976 Nr. 2 (36), kur duoda tokį faktą: “Tie patys reiškiniai ir Kanadoj, pavz., Toronto mokykloj iš 600 mokinių dabar turi nepilnus 300”. Ir vėl p. Čekienės įprastas nutylėjimas. Kada gi buvo tie 600 mokinių Toronto mokykloj? A. Rinkūnas mini ten pat, kad tas skaičius buvo tos mokyklos žydėjimo laikotarpis, o p. Čekienė tai visai nutyli. Ji tik sako, kad “šiandien statistika kitaip rodo”. Negi pati p. Čekienė tiki, kad tas sumažėjimas įvyko šiandien? Greičiausiai, kad tiki, nes šiuos pavyzdžius ji specialiai duoda parė-

minimui savo argumento, kad visa, ką aš esu rašęs, buvo praeities veikla, o šiandien, atseit, va, kokie skaičiai.

Pažiūrėkim dabar, per kiek metų tas mažėjimas vyko. Toronto mokyklos žydėjimo metai, iš tikrųjų, niekuo nesiskiria nuo JAV lit. mokyklų žydėjimo metų. Tai buvo maždaug prieš 10-15 metų. Šitame laikotarpy abiejuose kraštuose buvo didžiausi mokinių skaičiai, ir jie tame laikotarpy buvo maždaug pastovūs. Lyginant tuos skaičius su visos Amerikos mokinių skaičiais mažėjimu, pamatysim lygiagrečumą. Apie tai aš jau esu kalbėjęs LB apygardų ir apylinkių pirmininkams sausio 29. Tai buvo išspausdinta Darbininke, ir to aš čia nekartosiu, tik pridėsiu dar vieną statistikos davinį, kuris buvo paskelbtas š.m. vasario 19 Paterson News dienraščio vadamajame, būtent — kad “JAV nuo 1971, kada buvo pats didžiausias mokinių skaičius Amerikos istorijoj, t.y. kada viešosiose mokyklose buvo 46 milijonai mokinių, iki praėjusio rudens tas skaičius nukrito iki 44.4 milijonų”. Ten pat sakoma, kad “statistikos tyrimai rodo, jog mokinių skaičius per ateinančius 5 metus dar sumažės 10%”. Negi p. Čekienė manytų, kad ir čia toks mažėjimas vyksta, dėl to, kad JAV valdžia nustojo rūpintis savo mokyklomis, taip, kaip, anot jos, LB nustojo rūpintis savosiomis?

Šia proga patartina p. Čekienei, kad, ji, užuot mėčius akmenėlius į svetimą daržą, geriau

įmestų juos į savo darželį, t.y. pažiūrėtų į studentų neolituanų statistiką. Tegul ji palygina neolituanų skaičių JAV universitetuose jų korporacijos žydėjimo metu (nes ji ėmė lituanistinių mokyklų ir mokinių skaičius JAV ir Kanadoj irgi jų žydėjimo metu, t.y., kada tie skaičiai buvo patys didžiausi) su tuo skaičiumi, kuris yra dabar, ir tegul pagalvoja, kas kaltas dėl to skaičiaus sumažėjimo. Pagal p. Čekienės galvoseną, reikėtų už tai kaltinti Lietuvį Tautinės Sąjungos c. valdybą, kad ji nustojo rūpintis neolituanais. Idomu, ar p. Čekienė prisiimtų tą kaltę?

Kaip yra su viso to nuslėpimu nuo visuomenės

Pirmąją savo straipsnio dalį, kurioj ji atsako man dėl lietuviškų mokyklų, p. Čekienė baigia tokiu savo teigimu: “Vietoje, kad mūsų išeivijos visi neigiami pasitaikę reiškiniai būtų atvirai ir nuoširdžiai diskutuojami, bendromis jėgomis ieškoma priežasčių ir išeities, tai p. Masionis bando visa tai nuo visuomenės nuslėpti” (mano pabr.). Kaip čia tinka p. Čekienei mūsų liaudies priežodis: “Pats muša ir pats rėkia”. Kas gi, iš tikrųjų, norėjo čia ką nuslėpti? Nagi p. Čekienė. Ji norėjo nuslėpti, kad LB rūpinasi lietuviškomis mokyklomis, nes ji rašė, kad LB “visą dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai”, kitaip sakant, lietuviškom mokyklom — jokio dėmesio. Negi p. Čekienė, parašiusi anuos mano tyčia pabrauktus jos žodžius, nesustojo ir nepagalvojo, kad čia

kažkas ne taip, kad tai yra grynusia neteisybė, nors apie tai ir rašytų kokia nors jos matyta spauda. Be to, gal p. Čekienė galėtų mum nurodyti, kokioj spaudoj ji rado šiuos žodžius: “LB nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis, o visą dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai” (mano pabr.). Tada matysim, kad tai tikrai nėra jos prasimanymas.

P. Čekienė tvirtina, kad Masionis “neigiamus pasitaikę reiškiniai nori nuo visuomenės nuslėpti”. Kokius gi p. Čekienės iškeltus neigiamus reiškinius Masionis norėjo nuslėpti? P. Čekienė iškelė, jos manymu, neigiamą reiškinį, kad LB nustojo rūpintis lietuviškomis mokyklomis. Argi Masionis norėjo tai nuslėpti? Toli gražu, jis, kaip pati p. Čekienė sako, net keturis puslapius prirašė, norėdamas tą p. Čekienės nuslėpimą iškelti aukštėn. Toliau p. Čekienė tvirtina, kad LB visą savo dėmesį ir energiją skiria politinei veiklai. Masionis taip pat ne nuslėpė, bet išskėlė aukštėn, kad LB ne visą savo dėmesį skiria politinei veiklai. Gal p. Čekienė skaito, kad pati politinė veikla yra neigiamas reiškinys. Betgi ji sako tame savo straipsnyje: “Politika ir visais kitais reikalais, be abejo, turi teisę rūpintis kiekvienas lietuvis”. Mano pabrauktas jos “be abejo” reiškia, kad p. Čekienė neturi dėl to jokios abejonės. O iš ko gi susideda kiekviena organizacija? Kaip tik iš to kiekvieno lietuvi, kuris turi teisę rūpintis politine veikla. Tad, jei pavienis lietuvis gali tuo rūpintis, tai kodėl negali jų visų, tų pavienių lietuvių, organizacija to daryti? Tai va, kokia p. Čekienės logika!

(Kitame numery apie papildomą okupanto pagalbininkų sąrašą)

SIOUX CITY, IOWA

Minėjom Vasario 16-ąją

Sioux City lietuviai vasario 20, sekmadienį, gražiai minėjo Vasario 16-ąją.

Vietos klebonas jau vasario 13 paskelbė bažnyčioj minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius, lankančius meniškai išpuoštą Šv. Kazimiero bažnyčią, melstis ir priimti komunią už lietuvius, kenčiančius Lietuvoj, Sibire ir kitose Rusijos vietose, bei laisvojo pasaulio lietuvius ir jų bičiulius, nenusilistamai kovojančius už Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų laisvę.

Parapijos biuletenis lietuvių ir anglų kalbomis vasario 13 ir 20 buvo skirtas žinioms apie pavergtą Lietuvą.

Kun. S. Morkūno pastangomis, jam asmeniškai prašant, vietos dienraštis Sioux City Journal ir diecezijos savaitinis laikraštis The Globe Vasario 16 proga įsidėjo jo straipsnius. The Globe dar įsidėjo komunistų nužudyto vyskupo Vincento Boriševičiaus nuotrauką.

Savo straipsniuose kun. S. Morkūnas labai plačiai nušvietė Lietuvos neteisėtą pavergimą, sulaužant visas nepuolimo sutartis, nusikalstant prieš tarptautinę teisę, ir sovietų žiaurumus, sunaikinant milijonus nekaltų žmonių ir šimtus tūkstančių Lietuvos geriausių patriotų, vyskupų, kunigų, vienuolių, misionierių, seselių, pasauliečių.

Dvejas mišias už pavergtą Lietuvą aukėjo pats klebonas, o trečias — prel. L. Ziegmann, Sioux City diecezijos kancleris, didelis lietuvių draugas.

Kun. S. Morkūnas pasakė keletis patriotinius pamokslus, gyvai paaiškindamas tragišką religijos būklę Lietuvoj ir rusų komunistų vedamą kovą, norint sunaikinti lietuvius, verčiant jaunimą vykti į Sibirą vergų darbams, šaukiant jaunus vyrus į kariuomenę, iš kur didelė jų dalis negali grįžti į tėvynę. Jis kalbėjo ir apie Maskvos siuntimą įvairių šnipų skleisti melui, neapykantai, skaldyti lietuviams. Ypač vaizdžiai papasakojo apie lietuvių mokslininkų siuntimą į psichiatrines ligonines baisiomis kančiomis, kur sveiki, protingi žmonės padaromi bepročiais. Suminėjo kalbininko J. Kazlausko ir poeto M. Tamonio nužudymą, Nijolės Sadūnaitės ir kitų nuteisimą sunkių darbų kalėjimu.

Su dideliu dėmesiu jo pamokslų klausėsi amerikiečiai, atvykę net iš trijų valstijų — So. Dakotos, Nebraskos ir Iowos. Kun. S. Morkūnas pats asmeniškai yra pergyvenęs pirmą rusų okupaciją. Penkis mėnesius buvo nuolat tardomas, o daugumas jo giminių mirė kankinių mirtim kalėjimuose ir Sibiro taigose.

Po kiekvienų mišių, išeinant iš bažnyčios, nemokamai buvo dalinamas žmonėms žurnalas anglų kalba — “Pavergtos Tautos”; jo turinį daug medžiagos apie pavergtą Lietuvą ir rusų komunistų nepaprastus žiaurumus, yra ir vyskupo T. Matulionio nuotrauka Sibiro laikų vergo drabužiuose. Kun. S. Morkūno pasakytus pamokslus patvirtino to žurnalo medžiaga ir paveikslai.

Parapijos salėj minėjimas buvo pradėtas giesme “Marija, Marija” ir Lietuvos bei Amerikos himnais.

Kun. Leonardas Musteikis, Šv. Povilo bažnyčios klebonas Plainview, Nebraska, skaitė minėjimo eilėraščius — “Laisvės obeliską” ir “Be motinos tėvynės”.

Programai pasibaigus, A. Rugys už nuopelnus Balfo veiklai įteikė po knygą kun. Viktorui Dabušiui, Jonui Sprainaičiui ir Vytautui Gružui.

Reikia paminėti, kad šios LB apylinkės veiklus narys ir Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio pirmininkas Vytautas Gružas jau eilę metų skoningai išdekoruoja salę tautinių švenčių minėjimo ir kitų parengimų

metu. Šį kartą, be kitų papuošimų, jis buvo nupiešęs ir mūsų tautos patriarcho dr. J. Basanavičiaus portretą, išstatytą garbės prezidiumo vietoj. Minėjimo dalyviai rūpestingų ponių darbų buvo pavaišinti kava ir kepiniais. Burmistras su lietuviu išbuvo ne tik per visą programą, bet dar pabendravo ir prie kavos puoduko. K.J.

viškai paruošė prityrusios šeimininkės — M. Kuncienė, E. Meškauskienė, J. Luneckienė, M. Mugenienė.

Atsargos kapitonas S. Meškauskas labai uoliai rinko aukas ir su M. Lunecku, S. Ostinu ir jo žmona Sofija talkino klebonui ruošiant minėjimą.

Minėjimas praėjo labai jaukia nuotaika. Jo dalyviai pasveikino kleboną 75-ojo gimtadienio proga (jis gimęs 1902 vasario 16) ir įteikė jam dosnią piniginę dovaną.

Lietuvos laisvinimui aukėjo: kun. S. Morkūnas — 200 dol.; po 25 dol. — M. Kuncienė, J. Pirog; po 20 dol. — S. Meškauskas, E. Rudonienė, B. Plaušinitis, K. Žolpys, A. Žvirgždinas; 15 dol. — A. Laudanskas; po 10 dol. — V. Biržetis, J. Cicėnas, J. Donovan, M. Luneckas, J. Mikėnas, J. Ulanskas, B. Žibas; po 5 dol. — R. Hamilton, J. Kaušpėdas; kiti — po mažiau.

Iš viso surinkta 450 dolerių. Pasiūsta Altai, L. Bendruomeinei ir Vlikui.

Korespondentas

ŽINIOS IŠ JAV LB VEIKLOS

Indianapolio mieste naujai įsisteigusi LB apylinkė suruošė parodėlę ir sėkmingai užsirekomendavo nelietuvių tarpe. Apylinkės nariais daugiausia yra mišrios lietuviškos šeimos, siekiančios išlaikyti gyvas lietuviškas tradicijas ir kaip LB vietinės reikštės kultūrinę ir politinę veiklą. Valdybą sudaro: Rimas Guzulaitis — pirmininkas, Onutė Hilton — sekretorė ir išdininė, Jim Murphy — vice-pirmininkė. Apylinkė užmezgė artimus ryšius su JAV LB krašto valdyba ir Vidurio vakarų apygarda. Vasario 16-ąją apylinkės valdyba užsisakė LB anglų kalba paruoštas radijo programas, kurias tikisi panaudoti transliacijom per vietos radijo stotis.

Birutė Zdanytė, naujai išrinkta JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė, pagal užimtas pareigas įėjo į JAV LB krašto valdybą kaip vicepirmininkė jaunimo reikalams. Šiose pareigose ji pakeičia Daivą Vaitkevičiūtę. Šiais metais LJS-ga yra numatiusi ypatingą dėmesį skirti jaunimo įjungimui į rinkimą davinį apie Sov. Sąjungos nusižengimus Helsinkio konferencijos sutarimam. Daviniai bus pristatyti 1977 vasarą Belgrade įvyksiančioj konferencijoj. Šiuo klausimu atsakingas pareigas turi Princetono universitete besitobulinas Linas Kojelis, LJS-gos politinės veiklos koordinatorius. Paskutiniame JAV LB krašto valdybos posėdy LJS-gos veiklai paremti buvo paskirta 450 dol. suma.

JAV LB krašto valdyba sausio 24 įvykusiame posėdy patvirtino JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkės Aušros Mačiulaitytės-Zerr pristatytą tarybą. Ją sudaro: Rimas Česonis (JAV LB krašto valdybos vicepirm.), Algimantas Gureckas (JAV LB krašto valdybos ryšininkas Washington), Dalia Jakienė (Philadelphijos skautų darbuotoja), Daiva Kezienė (Laisvės Žiburio radijo programos New Yorke redaktorė), Linas Kojelis (JAV Liet. Jaunimo S-gos koordinatorius politiniams reikalams), Violeta Kuncaitytė (National Council for Urban and Ethnic Affairs informacijos centro direktorė), Antanas Mažeika (vienas iš Lapkričio 13 žygio ruošėjų), kun. Kazimieras Pugevičius (JAV liet. katalikų sielvados centro direktorius), Vida Misiūnaitė-Roberts (Baltimore News American skyriaus redaktorė), dr. Onutė Valšaitė-Wallash (advokatė, Neo-Lithuania korporacijos narė) ir dr. Antanas V. Novasitis (advokatas, respublikonų veikėjas, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas).

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

PATERSON, N.J.

Nepriklausomybės šventės minėjimas

LB vietos apylinkė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 59-ąją sukaktį minėjo vasario 13. Tą dieną Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Viktoras Dabušis aukėjo LB apylinkės užprašytas mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pasakė turiningą pamokslą. Auką prie altoriaus atnešė parapijos tarybos pirmininkas Jurgis Yasulitis ir LB apylinkės pirmininkas Antanas Rugys. Ta proga bažnyčioj buvo sugiedotas ir Lietuvos himnas.

Šios šventės proga vasario 11 prie miesto rotušės, dalyvaujant miesto burmistrai Lawrence F. Kramer ir būreliui Patersono lietuvių, buvo iškelta Lietuvos vėliava, kuri ten plevėsavė visą savaitę.

Burmistras visus lietuvius pakvietė į savo įstaigą, pasirašė atitinkamą proklamaciją ir pasiūlymą. Jo kabinete kabėjo siuvinėtas paveikslas, tam tikrais simboliais pavaizduojąs Patersono miesto žymesnius bruožus ir jame gyvenančių tautinių grupių tautines vėliavas. Lietuviam pastebėjus, kad paveikslas nėra Lietuvos vėliavos, burmistras paveikslą nukabino nuo sienos ir įteikė ten atsilankiusiai Marytei Rugytei, sutikusiai pa-

veiksle išsiuvinėti ir mūsų trispalvę. Šis paveikslas, jau ir su mūsų tautine vėliava, buvo išstatytas ir minėjimo salėj.

Šventės minėjimas vyko toliau 2 v. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėj, kur susirinko netoli šimtinės mieste ir apylinkėse gyvenančių lietuvių. Minėjime, kaip ir kitais metais, dalyvavo ir lietuviams daug palankumo rodąs miesto burmistras, kuris pasakė ir kalbą, paminėdamas savo proklamaciją, vėliavos pakėlimo iškilmes ir paskatindamas lietuvius su Lietuvos klausimais veržtis į amerikiečių spaudą, radiją ir televiziją. Šia proga jam buvo įteikta liuksusinė Sibiro lietuvių maldaknygė laida. Jis mėgstąs skaityti ir esąs perskaitęs visas jam įteiktas knygas apie Lietuvą, todėl ir šią atidžiai perskaitysiąs. Tarp kitko jis paminėjo ir su lietuviu šiltais santykius palaikančios Mrs. Betty Dowhen jam šios šventės proga atsiųstą eilėraščių anglų kalba ir jį perskaitė.

Pagrindinis šios dienos kalbėtojas Antanas Masionis savo kalboj statistiniais duomenimis įrodė, kad karo ir pokariniais metais dėl okupanto vykdomos rusifikacijos ir politinės priespaudos Lietuvos gyventojų prieauglis yra netekęs apie 1.7 mil. lietuvių. Vadinasi, ne tik mes tirpstant išeivijoj, bet ir okupacijos vergijoj nešanti tauta mažėja, todėl turim ne tik melstis, bet ir savo darbus įrodyti iš-

Antanas Masionis kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjime Patersone, N.J., vasario 13

tikimybę savo tautai. Okupuotieji lietuviai savo darbus, gyvybių aukomis ir gautomis kalėjimų bausmėmis yra įrodę savo lietuviškumą, didesnių aukų iš jų negalim reikalaus, o mes ne tik galim, bet ir turim daugiau pasitempti savo tautinei gyvybei įrodyti.

Meninę programą atliko Šv. Kazimiero parapijos vargonininkė Mrs. Eleonora Williams-Vaičiaitė. Ji pati, pritardama pianu, padainavo J. Naujalio “Užtrauksim naują giesmę” ir “Lietuva brangi”, partizanų dainą “Pražydo jazminai”, Paulausko-Vanagaičio “Leiskit į tėvynę” ir St. Šimkaus “Ko liūdi, berželi”. Kai kuriom dainom, solištes paprašyti, pritarė ir dalyviai.

Programai gyvai vadovavo Janė Meizienė. Ji nuotaikingai padeklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraščius — “Laisvės obeliską” ir “Be motinos tėvynės”.

Programai pasibaigus, A. Rugys už nuopelnus Balfo veiklai įteikė po knygą kun. Viktorui Dabušiui, Jonui Sprainaičiui ir Vytautui Gružui.

Reikia paminėti, kad šios LB apylinkės veiklus narys ir Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio pirmininkas Vytautas Gružas jau eilę metų skoningai išdekoruoja salę tautinių švenčių minėjimo ir kitų parengimų

Patersono miesto burmistras pasirašo proklamaciją. Iš k. M. Kulikaitienė, A. Sullivan, J. Jokubavičius, kun. V. Dabušis, A. Rugys, A. Masionis, Iz. Keraitienė, Betty Dowhen ir Helen Truciliauskienė. Prie stalo burmistras Lawrence F. Kramer.

DAIL. K. ŽOROMSKIO KŪRYBOS DERLIUS

Šiemet sueina 30 metų nuo pirmosios dailininko Kazimiero Žoromskio individualios darbų parodos Madride 1947 metais. Šiai sukakčiai paminėti kovo 19-20 Kultūros Židiny, Brooklyne, rengiama retrospektyvinė jo darbų paroda.

Tai bus labai reta proga apžvelgti reikšmingo lietuvių menininko nueitą kelią nuo tremties metų pradžios iki dabar ir pasekti jo vystymąsi nuo gausaus jauno tapytojo iki brandaus šių laikų dailininko, kurio darbai kabinami rinktinėse Amerikos ir tarptautinėse parodose, įvairių miestų svarbiuose muziejuose ir galerijose.

Idėja rengti retrospektyvinę dail. Žoromskio parodą pribrėndusi ir sveikintina. Kultūros Židiny bus išstatyta apie 100 dailininko darbų iš įvairių jo kūrybos periodų, keli paveiksai dar iš Europos, bet daugiausia iš paskutinių 20-ties metų laikotarpio, praleisto New Yorke.

Dailininko Žoromskio kūrybinis kelias pilnas posūkių ir vingių, nes jo kūryba nuolat keitėsi ir vystėsi, niekad nestovėjo vietoj. Todėl jo paveikslų tematikoj ir stilių matysim daug įvairumo.

Tapytojo gyvenimas irgi nestovėjo vietoj. Baigęs Vilniaus Dailės Akademiją 1942, jis atsidūrė Vienoj ir ten 1945 baigė Vienos Meno Akademiją. 1945-6 studijavo Romoj freską, o paskui apsigyveno Ispanijoje. Ten, Madride, Tautiniam Modernaus Meno Muziejui, 1947 metais ir buvo surengta pirmoji individuali jo darbų paroda. Tam pačiam muziejui, 23-čiam "Salon de Otono", 1949 dail. Žoromskis taip pat dalyvavo grupinėje parodoje.

1950 dailininkas išvažiavo į Kolumbiją, kur Javeriana universitete Bogotoj dėstė meno dalykus keliuose fakultetuose. Bogotos Tautinė Bibliotekoj

tais pat metais buvo surengta individuali jo darbų paroda, o 1951 tame pat mieste dailininkas dalyvavo grupinėje parodoje Modernaus Meno Muziejui.

Dail. Žoromskis nepasiliko Pietų Amerikoje, o 1951 atvyko į JAV ir apsigyveno "lietuvių sostinėje" Chicagoje. Jis tuoj įsitraukė į meninę veiklą. Taip pat daug rašė spaudoj meno klausimais. Dalyvavo metinėse grupinėse parodose garsiam Chicago Art Institute 1953, 1954, 1956 metais. O Riccardo Galerijoje 1954 metais buvo surengta individuali jo darbų paroda. Dailininkui taip pat buvo surengtos parodos įvairiose lietuviškose kolonijose (Chicago, Clevelande, Detroite, Bostone, Philadelphijoje ir kitur).

1956 dailininkas Žoromskis atsikėlė į New Yorką. Jau 20 metų čia intensyviai tapo, pasukęs nauja linkme. Jei ankstyvuose jo darbuose reišėsi impresionistinė dvasia, o vėliau, daugely darbų Chicagoje, fauvistinis tapymo būdas, tai New Yorke dailininką sudomino abstrakti kūryba.

Cia jis pamėgo "realų" abstraktizmą, įsistebėdamas naujus realybės aspektus, kurių nemato "kasdieniška" akis — uolos paviršiaus spalvinę ritmiką, daugialypių, apsilupusių sieninių reklamų fantastiką ir kitokias "abstrakčias" tikrovės detales. Vėliau susidomėjo tridimensiškumu, optine iliuzija. Jo technika — aliejinė. Kai kurios drobės — didelių proporcijų, siekia iki 80"x60" dydžio.

New Yorke dailininkas Žoromskis dalyvavo įvairiose svarbiuose grupinėse parodose: Riverside Muziejui 1958 metais; visų JAV dailininkų rinktinėje National Academy 1959 metais; tarptautinėje parodoje Washington

(nukelta į 12 psl.)

Bridgeporte, Conn., gruodžio 5 buvo surengtas Žmogaus Teisių minėjimas, surengė koalicionis komitetas. Kalbėjai iš k.: buvęs Sibiro koncentracijos lagerių kalnys Anatoly Shapiro, kongresmanas Christopher Dodd ir Simas Kudirka.

PAGRINDINIŲ ŽMOGAUS TEISIŲ MINĖJIMAS

Tarptautinė Žmogaus Teisių diena gruodžio 9 buvo minima Bridgeporte, Conn. Jau antri metai tos dienos minėjimai rengiami Sacred Heart universiteto patalpose. Juos rengia prieš pusantų metų įsisteigęs koalicionis žmogaus teisėm Sovietų S-goj ginti komitetas, į kurį, šalia keleto amerikiečių ukrainiečių ir žydų organizacijų, įeina ir Bridgeporto LB apylinkė su L. vyčių 141-ąja kuopa.

Šį kartą minėjimo programai vadovavo James Dolan, International Institute of Connecticut žmogaus teisių komiteto pirmininkas. Jis pabrėžė, kad dabartinė disidentų veikla Sovietų S-goj labai primena pirmųjų amerikiečių patriotinę veiklą, mėginant Ameriką atpalaiduoti nuo Anglijos imperijos. Suminėjo pavyzdžius, kaip buvo persekiojami didieji Amerikos vyrai, kas atsitiko kai kurių Amerikos ne-

priklausomybės deklaraciją pasirašiusių šeimom.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo Connecticut kongresmanas Christopher Dodd. Jis yra senatoriaus Thomas Dodd, buvusio Nuernbergo teismo prokuroro, sūnus. Vaizdžiai sugretindamas tėvo jam atpasakotus nacių smurto veiksmus su šiais laikais Sovietų S-gos vykdomu genocidu ir žmonių persekiojimu, šis jaunas Amerikos valstybininkas pabrėžė, jog jis asmeniškai sieks, kad Amerikos valdžia visur ir visuomet viešumon iškeltų ir šiais laikais vykdomus smurto veiksmus. Tuo metu jis tikėjosi naujosios administracijos būti paskirtas grupėn, kuri seka Helsinkio susitarimų vykdymą. Pasakojo keletą epizodų, kada jis pats, lankydamasis Sovietų S-goj, kelis kartus buvo sušikirtęs su valdžios pareigūnais.

Retai amerikiečiuose pasireiškias toks stipriai emociškai pergyventas kongresmano Dodd užsilaikymas padėti persekiojamiems Sovietų S-goj labai paveikė visus minėjimo dalyvius. Įsidėmėtinas jo posakis, kad jis labai džiaugiasi Bridgeporte užtikęs tokį retą bendros veiklos prieš Sovietų S-gą pavyzdį. Sakėsi įvairiomis progomis kalbėjęs atskirai ukrainiečiam, žydai ir lietuviui, tačiau apgailestaves, kodėl jie negali susiburti dideliu mastu bendrai veiklai. Tokia veikla atrodytų daug rimtesnė ir būtų daug svaresnė.

Kalbėjo ir Simas Kudirka, nušviesdamas savo odiseją laisvės, papasakodamas apie gyvenimą sovietų koncentracijos stovyklose ir apie sovietų žvejybos rolę Amerikos pakrantėse. Ragino nepamiršti, nepalikti tų daugybės persekiojamų žmonių.

Anatoly Schapiro, prieš pusę metų iš Sovietų S-gos atvykęs žydų disidentas, pasakojo apie savo pergyvenimus koncentracijos stovyklose ir apie savo šeimos persekiojimą, vos tik jam pareiškus norą emigruoti. Kalbėjimo ir stovyklose sutikęs daug ukrainiečių ir pabaltiečių. Paminėjo lietuvių P. Paulauską ir L. Simutį, kentėjusius nežmoniška žiauriuose sąlygose. Perspėjo, kad daugumas sovietinių suvarynų yra daryti stovyklos kalinių. Jis pats stovykloje drožinėjęs kažkokias bobutes ir daręs baterijas automobiliui.

Ukrainiečių merginų grupė, pritardama akordeonu, padainavo ukrainietiškus liaudies dainus.

Vietinė amerikiečių spauda šį įvykį plačiai aprašė. Šiuometinis koalicionio komiteto pirmininkas yra Edward Kirschner, Bridgeporto diecezijos socialinių reikalų direktorius, buvęs Pax Romana pirmininkas. Minėjimo rengimo komiteto pirmininkė buvo Myra Oliver, International Institute direktorė.

Minėjimo programa paliko tikrai gilų įspūdį. Buvo pagėdavimų, kad koalicionis komitetas netrukus suruoštų seriją seminarų, kurie amerikiečių visuomenei nušviestų žmogaus teisių būklę Sovietų Sąjungoj.

I.C.

IŠ VISUR

— Atstovų Rūmuose Washingtono nepriklausomybės atstatymo sukaktis bus minima kovo 31. Minėjimo dieną atstovų rūmuose malda sukalbėti pakviestas kun. J. Prunskis.

— Senatorius A. Stevenson (dem., Ill.) JAV senatę priminė, jog privalu reikalauti, kad Sov. Sąjunga laikytųsi Helsinky priimtų žmogaus teisių ir kad reikią skelbti, kur tie nutarimai laužomi. Senatorius ypač priminė Lietuvą.

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, lankydamasis Europoj, vasario 13 tarėsi su Lietuvos atstovu Vatikane S. Lozoraičiu Jr. Vasario 14 Lietuvių kolegijos rektorius prel. L. Tulaba pirmininką pakvietė pietų, kuriuose dalyvavo ir vysk. A. Deksnys bei prel. V. Mincevičius. Dr. J. K. Valiūnas applanė ir Lietuvos diplomatinės Seftą ministerį St. Lozoraitį. Šis vasario 15 suruošė Vasario 16-osios priėmimą, kuriame dalyvavo Romos lietuviai. Dr. J. K. Valiūnas, pristatytas S. Lozoraičio Jr., tarė susirinkusiem ta progą žodį. (E)

— Į Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos vertinimo komisiją įeina Aušra Jurašienė, Pranas Naujokaitis, Alina Stankienė, Vytautas Volertas, Leonardas Žitkevičius. Bus vertinamos 1976 išleistos literatūrinės knygos.

— Dail. Magdalenos Stankūnienės dailės darbų paroda Chicagoje, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje vyks kovo 18-27.

— Pianistės Raimondos Apeikytės koncertas ruošiamas balandžio 3 Chicagoje, Jaunimo Centre. Koncertą rengia Dariaus Girėno liuanistinė mokykla.

— Speak-Up, mėnesinis laikraštis, leidžiamas to paties vardo bendrovės, sausio-vasario numerio du puslapius iš 20 paskyrė Lietuvai Vasario 16 progą. Jame rašoma apie pagrindinę "Aušrą", "LKB Kroniką", Lietuvos rezistenciją. Yra įvairių straipsnių antikomunistinėmis temomis. Leidėjas — Giliaras Urbonas, pastovi bendradarbė — lietuvaite Patricia Young.

— Rašytoja Alė Rūta ir pianistė Raimonda Apeikytė iš Kalifornijos vyksta į Detroitą, kur balandžio 2 atliks literatūros muzikos vakaro programą. Vakara organizuoja vietos Lietuvių Fronto Bičiulių sambūris.

— Akademinių skautų sąjūdžio Adelaidės skryus paskelbė literatūrinį konkursą prozos veikalui parašyti. Konkurse gali dalyvauti visi Australijos lietuviai. Rašinio forma gali būti novelė, apysaka ar atsiminimai. 500 dol. premija bus įteikta 1978 VI-sios tautinės stovyklos metu Melbourne.

— Lietuvos Šaulių Sąjunga tremty kultūrinis suvažiavimas, rengiamas vietoj kultūrinės savaitės, šiemet įvyks liepos 2-4 Union Pier, Mich. Suvažiavimo stovyklos vadovu pakviestas gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos Chicagoje pirmininkas Edmundas Vengianskas.

— Kun. Leonas Zaremba, lietuvių jėzuitų provincijolas, pranešė per savaitraščių Mūsų Lietuva, kad lietuviai jėzuitai perleidžia lietuviam saleziečiam Šv. Kazimiero asmeninę lietuvių parapiją ir laikraščio redagavimą bei administraciją. Pagrindinė pakeitimų priežastis — jėzuitų stoka. Kun. A. Saulaitis perkliamas į Jaunimo Centrą Chicagoje, o kun. P. Daugintis — į Montevideo lietuvių parapiją Urugvajui. Sao Paulo jau esantiems saleziečiam kun. Pr. Gavėnui ir kun. St. Šileikiui į talką atvyks du lietuviai saleziečiai iš Italijos.

— Marijos Pečkauskaitės minėjimą 100 metų sukakties progą Vokietijoje rengia Nordrhein-Westfalijos Lietuvių Bendruomenės atstovybė gegužės 21.

JAUNIEJI MENININKAI JAV LB 25 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME

Jaunųjų mūsų meninių pajėgų skatinimas siekti meno aukštumų ir sudarymas jom galimybių savo talentus parodyti plačiajai visuomenei visada buvo vienu iš svarbesniųjų Lietuvių Bendruomenės uždavinių. Tai rodo PLB organizuojamų jaunųjų menininkų gastrolės į užjūrus; tai rodyt ir kovo 12, šeštadienį, 6 val. vak. Hartfordo Sonesta viešbuty įvyksias JAV LB 25 metų sukakties iškilmingas minėjimas.

Minėjimo akademijos metu įvyks trijų mūsų jaunų, tačiau meniniu požiūriu brandžių menininkų koncertas. Tie menininkai tai smuikininkė Brigita Pumpolytė, sopranas Genė Ugianskienė ir pianistas Saulius Cibas. Pirmosios dvi gyvena Philadelphijos apylinkėse, o trečiasis — Bostone.

Smuikininkė Brigita Pumpolytė, vaikystėj pamėgusi muziką, jau 1959 Dirvos surengtose jaunųjų talentų varžybose laimėjo pirmąją vietą. Vėliau vyko jos koncertai Philadelphijoje, New Yorke, Baltimorėje, Bostone, Chicagoje ir kitur. Baigusi Philadelphijos muzikos akademiją, dabar dėsto muziką Hadonfield akademijoje, Episcopal akademijoje ir Cabrini kolegijoje. Taip pat priklauso prie Philadelphijos muzikos akademijos ir Glassboro State College mokojojo personalo. Groja smuiku Reading, Lancaster, Wilmington, Philadelphijos operos, Penssylvanijos baletto ir Philharmonia orkestruose. Yra Hadonfield simfoninio orkestro koncertmeisterė ir Wilmington simfoninio orkestro koncertmeisterio asistentė. Vadovauja styginiui kvartetui, dažnai koncertuojančiam Philadelphijos apylinkėse. Komp. Vl. Jakubėnas apie ją yra rašęs Draugo dienrašty: "Užgirdome tikrą artistę, su aukšta, švaria technika ir neabejotinai solistės polėkiu: skambiu, dainuojančiu tonu ir klausytojus pagaujančiu jausmingumu".

Genė Ugianskienė, baigusi dainavimo studijas bakalau-ro laipsniu Chicago Conservatory College, yra dainavusi Kahas City, Chicagoje, Detroite, New Yorke, Philadelphijoje, Los Angeles, Rochesterį ir kitur. Ne vienu atveju Chicagoje ir New Jersey lietuvių solistės balsą yra girdėję televizijoje ir radijui. 1961 ji atstovavo LB-nei Chicago tarptautinė mugė, kaip Miss Lithuania, kur laimėjo antrašį vietą ir lankytojų simpatijas savo perduota lietuviška daina. Yra dirgavusi amerikiečių choram Missouri ir New Jersey valstijose. Šiuo metu savo balsą tobulina pas Lietuvos operos solistę J. Augaitę. Pažymėtina, kad jos konservatorijos baigimo proga duotam rečitaliui komp. kun. B.

Markaitis sukomponavo kūrinį, skirtą specialiai jai.

Pianistas Saulius Edmundas Cibas tuo metu, kai JAV LB žengė savo pirmuosius žingsnius, dar nebuvo gimęs. Pianino pradėjo mokytis pas kompozitorių Julij Gaidelį. Vėliau lankė New England konservatoriją ir studijavo pas pianistą Russell Sherman. 1973 gavo Arion Award for Music ir pirmą premiją iš Wollaston Glee klubo, o pabaltiečių instrumentalistų ir dainininkų konkurse Bostone laimėjo pirmąją vietą. Tais pačiais metais skambino su garsiuoju Boston Pops orkestru. Šiuo metu studijuoja chemiją Harvardo universitete, o tarp kitų dalykų ir muziką. Pianino pamokas taip pat jis tęsia ir pas garsiąją Harriet Shirvan.

Naujosios Anglijos lietuviai jai kviečiami minėtus menininkus išgirsti kovo 12 Hartforde ir kovo 13 Bostono LB apylinkės ruošiamam JAV LB sukakties minėjime.

A.G.

JUNO BEACH, FLA.

Vasario 22 vieno Condominiumo pastato pobūvių salėj Lietuvos Bendruomenės Palm Beach County apylinkės valdybą, talkinama visada pasirengusių savo darbų prisidėti, niekada nepavargstančių bendruomenininkų, surengė gražiai pavykusį užgavėnių vakarą. Į jį susirinko svečiai net iš tolimojo Miami bei iš kaimyninio Lake Worth. Kaip praėjusiais, taip ir šiais metais savo apsilankymu apylinkės pastangas pagerbė gausūs svečiai iš Kanados bei bičiuliai iš šiaurinių JAV valstijų: visi jie šiuo metu ilsisi ir šildosi šiais metais nelabai šiltoje Floridoje.

Elena Blandytė, dailiojo žodžio menininkė iš Chicago, po užgavėnių vaišių savo nuotaikingu deklamavimu sujungė visus susirinkusius svečius į vieną lietuvišką šeimą, besigėrinčią "Jūratės ir Kastyčio" meile, kuriem visą laiką grasinio antgamtinės jėgos. E. Blandytė, pirmą kartą pasirodydama šios apylinkės lietuvių ruošiamame pobūvyje, užsitikrino ateičiai, kad ji čia visuomet bus mielai laukiama viešnia.

Nuoširdi padėka priklauso visom bendruomenininkėm už padėtas pastangas skaniai pavaišinti mielus svečius; visai apylinkės valdybai už ryžtą ir darbą suruošti šį užgavėnių, tarsi tradicinių, pobūvį; visiem svečiam, pasiryžusiem nuvažiuoti ilgus atstumus, kad galėtų keletą valandų pabendrauti savųjų tarpe.

A.B.

LOS ANGELES, CALIF.

Rašytojas Jurgis Gliauda Los Angeles, Calif., miesto rotušės didžiojoje posėdžių salėj, dalyvaujant visiem tarybos nariam ir publikai, sausio 28 buvo pagerbtas specialiu Los Angeles miesto tarybos atžymėjimu. Pagerbimo iškilmėse dalyvavo būrelis Gliaudžių šeimos bičiulių.

Įvadinį žodį tarė ir oficialų dokumentą perskaitė miesto tarybos narė Peggy Stevenson. Gliaudai šis atžymėjimas suteiktas kaip romanų ir dramų autoriui bei publicistui. "Jo sukurti personažai, siekdami išspręsti

tiesos ir gėrio problemą, kovoja už individualybę ir laisvę", sakoma dokumente.

Lietuviškos institucijos, kaip Šv. Kazimiero parapija, Los Angeles miesto atžymėjimų yra gavę. Rašytojas Jurgis Gliauda yra, rodos, pirmasis individualus lietuvis, kurį Los Angeles miestas šiuo būdu oficialiai pagerbė.

Nuotraukoj iš dešinės — Los Angeles miesto tarybos narė Peggy Stevenson, rašytojas Jurgis Gliauda, žmona Marija ir sūnus, teisių daktaras, Jurgis Jr.

ST. PETERSBURG, FLA.

Vasario 16-osios minėjimo proga lietuvių klube Lietuvos laisvinimo reikalui surinkta 2,412 dol. aukų. Aukotojų nurodymu aukos taip išskirstytos: Altai 1,166.50 dol., L. Bendruomenė — 714 dol. ir Vlikui 531.50 dol.

Klubo moterų oktetas, vadovaujamas E. Rūksteliene, vasario 19 buvo nuvykęs į Juno Beach, kur atliko meninę programą Vasario 16 ir dr. J. Basanavičiaus minėjime.

Tarptautinis festivalis Bayfront Centre patalpose įvyks kovo 11-13. Lietuviai pasirodys tokia tvarka: kovo 11, penktadienį, 11:15 val. ryto, kovo 12, šeštadienį, 5:15 val. po pietų, kovo 13, sekmadienį, 2:45 val. po pietų.

Literatūros vakaras su rašytoju A. Vaičiulaičiu įvyks klubo salėj kovo 23, trečiadienį, 6 val.

vak. A. Vaičiulaitis skaitys pasikaitą apie poetą O. Milišį.

Lietuvių klubui išsitrinkus naują valdybą, biuletenio redakcinis kolektyvas lieka tas pats: A. Karnienė, K. Kleiva, dr. H. Lukaševičius, K. Grigaitis.

Lietuvių katalikų pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį Holy Name bažnyčioje, Gulfporte, Fla., 4 val. po pietų.

Radio stotis WWBA FM 107.3 vasario 19 rytą davė gerai paruoštą programą apie Lietuvą. Pasikalbėjime dalyvavo prel. J. Balkūnas, M. Schuck ir A. Karnienė. Lietuvių Bendruomenės apylinkės vardu programą išrūpino V. Ugėnas.

Arkivysk. Jurgio Matulaičio akademija rengiama kovo 17, ketvirtadienį, 3 val. po pietų Lietuvių klubo salėj. Rengia L.R. Katalikų Moterų S-gos 76 kuopa. Programoj prel. J. Balkūno paskaita, klubo moterų oktetas, vadovaujamas E. Rūksteliene, šilta vakarienė. —L.Z.K.

JAUNIMO KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KURSAI VILNIUJE

REGINA ŽYMANTAITE

Aš manau, kad išeivijos lietuvių jaunimui pamatyti savo artimųjų gimtąjį kraštą, aplankyti gimines yra malonu ir naudinga. Bet svarbu, kad tas lankymas būtų toks, kaip lankom demokratinius kraštus, o ne sekamas bei prižiūrimas, kaip tai būna dabar. Malonu būtų pajusti, kad esi savo tėvynėje, ne svetimoj šaly.

Jaunimui lankymasis būtų naudingas ir ta prasme, kad, vyresniesiems pavargstant ar net iškeliaujant į amžinybę, jų vaikams būtų susipažinę ir įsitikinę, jog Lietuva vis dar nėra demokratinė nepriklausoma valstybė ir pati savo krašto šeiminkė, bet prievarta okupuota ir joje viešpatauja Sovietų Rusijos valdovai. Kad jaunuolis visa tai matytų ir pajustų, jis turi būti jau čia, išeivijoje, įgavęs sąmoningo lietuvių jausmą, susipažinęs su praeities nepriklausomos Lietuvos valstybės istorija. Jis turi pastebėti, kad Lietuvą tvarko svetimieji, ir žinoti, kodėl rusų kalba yra privaloma mūsų tėvynėje mokyklose ir įstaigose. Jei į pavergtą tėvynę nuvyks su nepriklausomos ir okupuotos Lietuvos istorija nesusipažinę čia, laisvėje, tai parsiveš klaidingas informacijas ir kitus čia klaidins.

Lituanistinių kursų pavergtoj tėvynėje organizavimas, mano nuomone, yra nepateisinamas lietuvių išeivijos žingsnis. Atiduoti jaunuolius šešiom savaitėm į Lietuvą pavergusio, beveik pusę jos žmonių nukankinusio tautos priešo, sovietinio okupanto rankas auklėti yra išdavimas ne tik daugelio tūkstančių Sibire nukankintų lietuvių ir vėliau garbingų partizanų, bet ir anų pirmųjų Lietuvos atgimimo žadintojų, kaip vysk. M. Valančius, dr. V. Kudirka, dr. J. Basanavičius, A. Smetona ir kiti.

Aš maniau, kad politika ir kultūra, kaip demokratiniam pasauliui, taip ir Sovietų tarybų skirtingi dalykai, bet įsitikinau, kad ten visi mokslai, menai ir viskas yra pajungta politikai ir tiesiogiai tarnauja tik komunizmui. Tai aiškiai patvirtina Sovietų užsienio sekcijos direktorius Kalininas, Sovietų kultūros ministerijos pareiškęs, kad "kultūriniai santykiai tarp Rytų ir Vakarų faktiškai yra politinis reikalas". Ko Lietuvos pavergėjai siekia, viliodami jaunimą į kursus, parodo ir toks jų pasakymas: "Šiuo metu tarpusavio santykių problema tarp Sovietų Sąjungos tautybių turi grąžinti tiesioginį komunistinį tikslą: pasiekti tarp sovietinių tautų visapusišką vienybę, kurios galutinis tikslas — visiškas susiliedinimas" (Sovetskoe gosudarstvo i pravo, Moskva, 1961, Nr. 12, psl. 23, cituota Naujojo Vilty).

Nejaugi mes siunčiam vaikams, kad susiliedintume su rusų komunistine valstybe ir tauta? Ar mes, lietuviai, turėdami tokią

didingą kunigaikščių valdovų praeitį, tiek nusigyvenom, kad sugebam tik svetimiems tarnauti?

Jei taip jau norima per šešias savaites atlietuvinėti jaunuolius ir jei Lietuvos šeiminkas taip nuoširdžiai pigiomis kainomis tuos kursus mum siūlo, tad tegu leidžia juose dėstyti išeivijos lektoriams, kurie, aš manau, neblogiau yra susipažinę su Lietuvos praeitimi ir tautos pasiekimais okupacijos laikotarpyje. Arba galėtume šešių savaičių tokius kursus rengti ir čia, išeivijoje, tokia pat programa, tik, žinoma, kitaip perduodama ir kitų lektorių. Ar nėra mūsų kultūrinių fondų padengti išlaidoms? Tik tokius kursus baigę galėtų lankyti gimines ir artimuosius ir pažinti tėvų kraštą laisvai važinėdami.

Man gily įspūdį paliko tuo klausimu padarytos išvados: "Okupantas, pasikliaudamas lietuvių tautiniais ir artimųjų meilės jausmais, nori, kad mes patys savo rankomis pasmaugtume Lietuvos respublikos tęstinumą, prisidedami tuo susovietintu bendradarbiavimu prie Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo ir palengvinami sovietinei imperijai sunaikinti tą didįjį mūsų tautos laisvės kovos ginklą — tarptautinį Lietuvos respublikos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimą" (Dirva, 1967, III.1).

Arba V. Vaitiekūno žodžiais: "Mūsų aiškiam vieningam supratimui savo uždavinio Lietuvai sunykus, pačių Lietuvos laisvės kovotojų laisvajame pasaulyje vaikai gali nueiti tarnauti okupantui ir išduoti ne tik savo tautos ir savo tėvų Lietuvos nepriklausomybės idealus, bet ir pačius savo tėvus. Deja, tam turime sovietinio bendravimo pavyzdžių iš pačių rusų politinės tremties: tėvai nuo bolševikų bėgo, vaikai virto bolševikų agentais" (I Laisvę, 1968, Nr. 42). Ir esu nustebinta, kad jo nuomonė dabar pasikeitė.

Aš pati Lietuvą lankiau ir tą nuomonę galiu tik patvirtinti. Pati įsitikinau, kad Lietuva pavergta ir po Helsinkio akto pasirašymo dar labiau spaudžiama. Baigdama norėčiau suminėti faktus iš Lietuvos šaltinių.

1) Kursuose dėstyti neleidžiama eiliniam dėstytojam. Turi būti politiškai ištikimi asmenys. Be to, dėstytojas turi įrodyti tris komunistų partijos centrinio komiteto rekomendacijas.

2) Pagrindinis tų kursų tikslas yra paneigti lietuvių kovotojų už laisvę išeivijoje pagrindus, įrodant, jog Lietuva nėra tokia, kokia rodoma išeivijai. Viskas tuose kursuose yra tik agitacija ir propaganda už sovietų valdžią.

3) Kursai daromi vasaros metu, kadangi nėra kaimo jaunimo, studentija yra išvažiavusi. Kursų tikslas — kad kursantai neturėtų tiesioginių kontaktų su Lietuvos studentais; jie yra apsupti komunistų draugovi-

ninkų bei komjaunuolių.

4) Laisvalaikiais yra rodomi pavyzdiniai kolchozai. Lankomos tik tos vietos, kurios yra skirtos užsieniečiam žiūrėti. Nerodoma tikrovė, apleisti kaimai ir t.t.

5) Stipendija užsienio studentui prilygsta lenininei stipendijai. Tai yra aukščiausia rusų stipendija, komunistų partijos skiriama geriausiems mokiniams. Pvz., Kauno politechnikos institute 1973 šia stipendija pasinaudojo tik keletas žmonių, o reguliari studentų stipendija yra 23 rubliai.

Kokia gėda būtų daroma lietuvių tautai, jei mes, pabėgę nuo rusiško maro, tiek daug iškentėję, priėmę imigrantų gyvenimą, visą šį laiką kovodami dėl laisvos Lietuvos, dabar sėdime grūdus, talkindami laisvajam pasauliui plėstis šiam marui! Vietoj to verčiau stiprintume čia, išeivijoje, lituanistinius kursus bei tikrą lietuvišką istoriją (ir Vasario 16 gimnaziją) jaunimo ir studentijos tarpe.

WATERBURY, CONN.

Amerikiečiai pagerbia Lietuvą

Vasario 16 išvakarėse miesto valdyboj kilo mintis pagerbti Lietuvą ir lietuvių ypatingu būdu, paskiriant tai dienai lietuvių burmistru. Pasirinko aktyvių lietuvių, visuomenininką Adolfą Čampę.

Waterburiečiai lietuviai, per trumpą laiką sužinoję šią žinią, džiaugsmingai rinkosi vasario 16-tos rytą į įvesdinimo apeigas. Trispalvė lietuviška vėliava prie miesto rūmų jau plevėso.

Prieš 9 val. policija su sirenom atlydėjo A. Čampę į miesto v-bos rūmus kur jį pasitiko per 100 lietuvių. Daug lietuvių buvo su tautiniais drabužiais. Miesto pareigūnai buvo nustebinti tokiu gausiu lietuvių atvykimu. Lig šiol tik airiai šv. Patriko ir italai Kolumbo dienomis buvo skiriami burmistrais, bet į tas iškilmes atvykdavo tik saujelė jų tautiečių.

Miesto burmistras Ed. Bergin savo įvadiniame žody pasakė, kad, pagerbdamas Lietuvą, jis dabar į savo kėdę pasodina ir suteikia šiai dienai garbės burmistro titulą aktyviam Waterburio lietuviui Adolfui Čampe.

A. Čampė padėkojo už suteiktą lietuviams garbę, trumpai priminęs Lietuvos buvusią didybę ir dabarties padėtį. Tuoj kaip burmistras pasirašė Waterburio miestui proklamaciją, kuri skelbia, kad šiandien yra lietuvių diena.

Pasiveikinęs su aukštaisiais miesto pareigūnais, Čampė paspaudė ranką kiekvienam atsilankiusiam. Po to visi dalyviai buvo pavaišinti. Dėmesį atkreipė ant stalo padėta didelė gražių gėlių puokštė. Tai buvo lietuvių dienai pasveikinimas.

Tuo laiku nuolat atvykdavo įvairūs pareigūnai bei tarnautojai ir kiti miesto veikėjai pasveikinti burmistro ir lietuvių. Kelias valandas tęsėsi visų gan pakili nuotaika.

Vasario 16-tos minėjime Waterbury, Conn., iš k. Altos pirm. Adolfas Čampė, paskaitininkė Elena Juciūtė, miesto aldermonė Alvera Balandienė ir JAV kongreso narys Ronald Sarasin. Nuotr. P. Adams.

Pietum 12 val. A. Čampė kartu su aukštaisiais miesto asmenimis su policijos eskortu buvo nulydėtas į ELK's klubą, kur apie 150 žymiųjų miesto bei jmonių ir kitų įstaigų vadovaujančių asmenų gražiai pasitiko. Su kiekvienu asmeniškai pasisveikinta. Pietum, tarp kitko, patiekė ir lietuviškus balandėlius. Pietų metu per garsiakalbį

PHILADELPHIA, PA.

Prano Baltuonio medžio šaknies skulptūros

Jau lyg ir tradicija, kad Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas kasmet šiuo metu ruošų meno parodą. Ir šiais metais kovo 20, sekmadienį, 12 val. iki 3 val. popiet šv. Andriejaus parapijos salėj (19ta ir Wallace Strs) bus paroda. Šį kartą savo darbus mum parodys Pranas Baltuonis iš Montrealio.

Prieš 10 metų Expo-1967 Montrealy metu, Baltuonis pirmą kartą surengė savo medžio šaknies skulptūrų parodą. Per tuos dešimtį metų Pranas Baltuonis su savo nepailstančia tal-kininke žmona Jadvyga yra apvažinėjęs ne tik beveik visas lietuviškas kolonijas, bet ir didesnę dalį Amerikos bei Kanados. Visur didelis susidomėjimas ir pasiseikimas. Ne kartą su savo parodomis yra patekęs ir į televiziją.

Pereitą vasarą Pranas Baltuonis dalyvavo International Sculpture Exhibition, Museo D'Arte Moderna, Milane, Italijoje. Paskutiniu laiku yra gavęs pakvietimą surengti parodą La Galerie Mouffe, Paryžiuje.

Prano Baltuonio kūryba tai bendravimas su gamta — medžio šaknimis. Jis niekad nepravažiuos pamiškės ar paežerės nepatikrinęs, ar ten jo nelaukia kokia šaknelė, kuri bus išgelbėta nuo supuvimo.

Senovės lietuvių garbino medį, gal todėl ir mum yra prie širdies medis, kuris suteikia savotišką šilumą. Skulpt. Baltuonis ir šaknis neišskiriami draugai, kurie vienas kitą papildo. Kurdamas skulptūrą, Baltuonis suteikia šakniam tęstinumą, naują formą, o šaknis savo vingiuotomis rievėmis sukelia kūrėjo nepaprastą fantaziją, kuri matosi skulpt. Baltuonio darbuose. Jo darbai — surrealistiniai unikumai, pilni judesio, fantazijos ir romantikos.

Visi Philadelphia apylinkių lietuviai yra kviečiami parodą aplankyti ir įsigyti Baltuonio darbų. Rengėjai lankytojus pavaišins kavute.

Trumpai

Ateitininkai sendraugiai vasario 27 šv. Andriejaus parapijos salėj suruošė medicinos klausimais pasikalbėjimą su dr. Albinu Šmulskėnu. Prelegentas palietė dažniau pasitaikančias ligas. Buvo nurodyti apsaugojimo ir gydymosi būdai. Kilo ir įvairūs klausimai iš klausytojų, kurie viską atidžiai priėmė. Darbščios šeiminkės susirin-

trumpai, bet gan nuosekliai ir įspūdingai buvo pranešta apie buvusią ir dabarties Lietuvą. Pasidžiaugta, kad pirmą kartą šiandien Waterburio miesto burmistru yra lietuvis Adolfas Čampė ir kad jis čia yra mūsų garbės svečias. Visi atsiliepė gausiu plojimu.

Po dvi valandas trukusių pietų A. Čampė su visais palydo-

kusius pavaišino pačių pagamintais skaniais pietumis. Svečiai, kurių buvo pilna parapijos salė, kultūringai praleido popietę.

Tautinės Sąjungos Philadelphia skyriaus metinis susirinkimas kovo 13, sekmadienį, 2 val. po pietų įvyks Chefs svetainėje. Pranešimą padarys Juozas Bagdonas, centro valdybos narys.

Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukakties minėjimą balandžio 24, tuoj po lietuviškų pamaldų, šv. Andriejaus parapijos salėj rengia Tautinės Sąjungos Philadelphia skyrius. Paskaitą skaitys dr. Vincas Maciūnas, o jo raštų ištraukas — Roma Česonienė.

Tautinės Sąjungos 15-tasis seimas įvyks gegužės 28-29 Sheraton viešbuty. Bankete publiką linksmins dainininkė Vanda Stankienė ir Chicago Korpi Neolituania orkestras. Vyks ir Vilties draugijos posėdžiai.

J.B.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Lietuvos steigiamasis seimas, V. Sruogienės, 6.50 dol.
Neramios dienos, J. Matulionio, 15 dol.
Juodvarniai, P. Jurkaus pasaka-poema, 5 dol.
Dulkės raudonom saulėleidy, V. Ramono romanas, 6 dol.
Erelių kuorai, P. Orintaitės romanas, 8 dol.
Broliai, pradėkim, B. Ramanausko, 6 dol.
Likimo audrose, Vl. Vailionio romanas, 7 dol.
Europietė, S. Būdavo romanas, 6 dol.
Mes grįžtame, A. Pakalniškio dienoraštis, 5 dol.
Paguoda, B. Railos, I-II — po 5 dol., III — 6.50 dol.
Rudenys ir pavasariai, A. Baranausko, I-II, po 6 dol.
Šilko tinklai, A. Barono pasakojimai, 4.50 dol.
Tos pačios motinos sūnūs, P. Girdžiaus, 4 dol.
Naujųjų metų istorija, B. Pukelevičiūtės romanas, 4.50 dol.
Rugsėjo šeštadienis, B. Pukelevičiūtės romanas, 5 dol.
Lietuviškoji skautija, P. Jurgėlos, 12 dol.
Fragmentai iš praeities miglų, A. Ryliskio, 13 dol.
Pėdos mirties zonoje, E. Juciūtės, 10 dol.
VI. Putvinskio gyvenimas ir raštai, 10 dol.
B. Sruoga atsiminimuose, 10 dol.
M. Mažvydas Vilniuje, J. Kraliausko romanas, 6 dol.
Hestera, V. Kavaliūno romanas, 4.50 dol.
Bukolikos-Georgikos, Vergilijaus, 6.50 dol.
Dr. Pranas Padalis, atsiminimai, 3 dol.
Gimtinės takais, P. Narvydo pasakojimai, 3 dol.
Religijos filosofija, A. Maceinos, 5 dol.
Šviesa tamsoje, A. Grauslio, 8 dol.
9-toji Pradalge, lit. metraštis, 8.50 dol.
Septyni saulės patekėjimai, J. Švabaitės eilėraščiai, 3.50 dol.
Po vasaros, V. Bogutaitės eilėraščiai, 4 dol.
Žodžiai kaip salos, A. Veščionaitės eilėraščiai, 5 dol.
Gyvenimas ir darbai, eilėraščiai, V. Šmaizienės, 3 dol.
Už vasaros vartų, L. Andriekaus lyrika, 3 dol.
Poilsis ant laiptų, V. Karoso eilėraščiai, 5 dol.
Lithuanians in America (anglų kalba), dr. A. Kučo, 6 dol.
Lithuania Minor, M. Brako, 15 dol.
Praise the Lord all you Nations, M. Vytell, 8 dol.
Lietuvių literatūros istorija, I, II, III ir IV tomas, Pr. Naujokaičio, po 10 dol.
Pro vyšnių sodą, Vl. Šlaito eilėraščiai, 3 dol.

Šios bei kitos naujai išleistos lietuviškos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos adresu: Darbininko administracija, 21 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridama 50 c.

Waterbury, Conn., vasario 16 dienos rytą lietuviai ir kiti susirinko į miesto burmistro kabinetą pasveikinti garbės burmistrą, lietuvių Adolfą Čampę. Miesto valdyba pirmą kartą tokiu būdu pagerbė Lietuvą ir lietuvių. Nuotr. T. Kabelkos

STUDIJŲ SAVAITGALIS LOS ANGELES

Politinių studijų savaitgalis Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūrio buvo suroštas vasario 5 ir 6 Šv. Kazimiero parapijos salėj.

Taręs įvado žodį, sambūrio pirm. P.A. Raulinaitis pakvietė L. Valiuką, rezoliucijom remti komiteto pirmininką, kuris savo pranešime nagrinėjo palankesnių laisvinimo darbui sąlygų lietuvių visuomenės sukūrimą. Jis taip pat akcentavo svetimųjų informavimą ir viešosios nuomonės sudarymą kaip vieną svarbiausių laisvinimo darbo tikslų, pabrėždamas, kad Lietuvos žmonės laukia mūsų vieninių pastangų. Tačiau, Valiuko nuomone, darnios veiksmų veiklos šiuo reikalu nesitikima greitai susilaukti.

Dr. K. Ambrozaitis, LFB tarnybos pirmininkas, iš Chestertono, Ind., pristatytas E. Arbo, temoj "Kultūrinės ir laisvinimo veiklos kryptis", nustatęs ribą, kurioje susitinka politinės ir kultūrinės veiklos keliai, analizavo naujų šeimų susidarymo tautinį charakterį, konstatuodamas liūdną faktą, kad tik iš mažos dalies lietuviškų šeimų priaugę galima tikėtis susilaukti trečiosios kartos veikėjų. Dr. Ambrozaitis nuomone, šiuo metu esąs didelis organizacijų skaičius ir tarp jų besireiškiančios skirtingos pažiūros į visuomeninio gyvenimo veiklą nėra neišvengiamas reiškinys, tik reikia pasiskirstyti konkrečiais darbais kultūrinio ir politinio darbo laukoje. Tačiau nedelsdami turim pasinaudoti esamomis darbo sąlygomis, nes vėliau teks pajusti darbininkų trūkumą.

Paskaitininko mintys sukėlė gyvas diskusijas, tačiau dėl laiko trūkumo jos negalėjo būti tęsiamos.

R. Kudukis, JAV LB tarybos prezidento pirmininkas, iš Clevelando, Ohio, pristatytas J. Kojelio, kalbėjo apie Lietuvių Bendruomenės sąrangos ir darbų apimtį klausimus (Meet the Press pavyzdžiu). Jis suminėjo visas LB tarybos sudarytų komisijų funkcijas ir krašto valdybos sudarymo procedūrą. Paliatė ir komunikacijos priemonės, lėšų rinkimą ir ypatingą dėmesį jaunimui. Gana plačiai liatė švietimo sritį, net religinį auklėjimą, išskeldamas katechetų paruošimo reikalą. Taip pat analizavo pašaukimų klausimą, lietuviškų parapijų išlaikymą ir ekumenizmo dvasios įgyvendinimą.

LB tarybos pirmininkui klausimus išklė: G. Krivickienė (Washington), prof. J. Kupronis, R.K. Vidžiūnienė, dr. V. Juodeika ir kiti.

Idomus buvo simpoziumas "I tobulės Lietuvos Bendruomenės kūrimą", moderuojamas I. Medziuko. Ta tema pasisakė praktišką darbą dirbą vietos bendruomenininkai.

J. Činga, krašto valdybos vicepirmininkas, tarp kitų dalykų, išklė reikalą duoti daugiau teisių LB darbuotojams, ypač apylinkių pirmininkam. Jo pareiškimu, lėšų klausimas taip pat turėtų būti tiksliau paskirstytas tarp apylinkės ir kitų padalinių.

J. Venckienė-Pažeraitė, JAV LB tarybos narė, paminėjo kaip didelį nenuoseklumą LB ir Al-tos nesutarimus. Pasisakė prieš darbų duplikaciją. Siūlė eilę priemonių spaudoj garsinti ne teisėtus sovietų veiksmus Lietuvoje. Suminėjo lietuviško moky-

mo bei auklėjimo svarbą ir šiam tikslui siekti vartotinas priemones.

R. Mulokas, LB tarybos narys, išklė, kad per daug reikšmės teikiama politinėm varžybom. Nesugebama vieningai veikti, kai iškyla svarbus reikalas. Jis suminėjo eilę faktų, tarp jų ir Šv. Kazimiero kapinių netekimą Chicagoje, kurių eiga galėjęs nulemti Lietuvių Bendruomenės didesnis apdairumas ir stipri akcija.

V. Vidugiris, LB Vakarų apygardos pirmininkas, kalbėjo apie Bendruomenės elementus ir reikšė nuomonę dėl krašto valdybos sudarymo tikslingumo. Jo nuomone, nariai įvaldybą galėtų būti parinkti iš LB tarybos narių, įtraukiant įvairių pasaulėžiūrų žmones.

V. Tamošaitis, LB Los Angeles apylinkės pirmininkas, pasisakė apie apylinkių valdybų sudarymą ir valdybos narių pareigingumo supratimą.

Simpoziumo dalyvių pareiškėtos mintys sukėlė gyvas diskusijas; į jas įsijungė P. A. Raulinaitis, J. Kojelis, V. Pažiūra, L. Balvočius, A. Polikaitis, J. Pažėra, J. Kupronis, L. Valiukas ir kiti. Vienas iš diskusijų objektų buvo paskyrimas krašto valdyboje teritorinio vicepirmininko Amerikos vakarinėm valstybėm.

Tarptautinės teisės profeso-

rius dr. D. Krivickas, iš Washingtono, D.C., pristatytas P. A. Raulinaitis, kalbėjo apie Helsinkio aktą ir jo pasekmes. Pirmausia jis išaiškino detentės sąvoką, kaip ją supranta sovietai ir vakariečiai. Po to priėjo prie Helsinkio akto, kuriuo užtikrinamos pagrindinės laisvės — religijos ir įsitikinimų. Profesorius paliatė disidentų veiklą, kurią remia Vak. Europos komunistų partijos. Teigiamas reiškinys ir JAV naujos administracijos pasisakymas prieš sovietų pastangas užgniaužti disidentų veiklą. Tai visai priešinga kryptis Kissingerio vestai politikai santykiuose su sovietais. 1977 yra politinių kalinių metai. Tačiau dr. D. Krivickas pabrėžė, kad esanti gryna iliuzija dėl akto garantijos.

Paskaitininkui klausimus pateikė: E. Devenienė, L. Balvočius ir V. Kazlauskas.

Paskutinioji paskaita buvo R. Kudukio — "Lietuvos laisvinimo perspektyvos". Jo nuomone, tos perspektyvos nėra pablogėjusios, kaip kai kurie mano. Atvirkščiai, mūsų svoris pasaulio opinijoje įgijo daugiau reikšmės. Pabaltijo klausimo įnešimas į Jungtines Tautas šiuo metu būtų mum neaukštesnis. Išsilaisvinimo viltis yra evoliucinė, o ne kare. Tas kelias, atrodo, yra ilgas. Į jį turės įsijungti ateinančios kartos.

I.M.

STAMFORDO POLICIJOS VADU SKIRIAMAS LIETUVIS

Stamford, Conn., kaip ir dauguma Amerikos miestų, tvarkosi senosios jungtinės Lietuvos-Lenkijos karalystės principais. Valdžios vietos ir įtakingesnės pozicijos yra vietos politikų biznio objektas.

Tačiau paskutinių rinkimų metu politikai kažkaip apsiskaičiavo. Į miestą burmistro vietą leido iškopti buvusiam miesto valdininkui Mr. Clapes. Ir kas galėjo manyti, kad jis nešoks pagal seną muziką. Pasirodo, Mr. Clapes, kuris, tarp kitko, yra labai palankus lietuviams, miesto reikalus ėmė tvarkyti nauju, čia neįprastu būdu, miesto ir gyvenotų reikalus statydamas aukščiau partijos reikalų. Toks jo elgesys kiekvieno, bent kiek Stamfordą pažįstančio asmens akse buvo garantuota politinė savižudybė. "Priimdamas pareigas, aš prisiekiau miestą tvarkyti, klausydamas tik Dievo ir savo sąžinės balso, ir šito aš laikysiuos", pareiškė Mr. Clapes paskutiniam miesto atstovų susirinkime, pristatydamas naująjį policijos vadą, lietuvių Viktorą Cizancą.

Šis paskutinis, gal pats drastiškiausias, Mr. Clapes žygis labai maloniai paliatė ir mus, vietos lietuvius.

Prieš kurį laiką, nepajėgdamas susitvarkyti su savo vyrų korupcija, pasitraukė Stamfordo policijos vadas Mr. Kinsella, jau 75 metų sulaukęs vietos politikos. Pagal vietos tvarką policijos vadą skiria burmistras, o jo kadencija yra visam amžiui. Suprantama, kad dėl šios politiška labai įtakingos vietos politikai jau laišėsi pirštus. Ir koks buvo jų pasipiktinimas, kada Clapes, visai jų net neatsiklausęs, pavedė kandidato parinkimą nepolitinei profesio-

nalų grupei, kuri iš 200 kandidatų atrinko 5, iš kurių burmistras policijos vadu pasirinko Cizancą, dabartinį Menlo Park, Cal., policijos vadą.

Laikraščiam Cizancas pareiškė, kad jis esąs lietuvis, kad atvykęs susipažinti su Stamfordu ir pageidaujęs apsisotiti pas vietos lietuvius.

Nuo čia ir prasidėjo mūsų ypatingas susidomėjimas naujoju policijos vadu. Kaip jau ne pirmą kartą panašiais atvejais, iniciatyvos ėmėsi mūsų nepažįstama Aušra Vaitužienė, pavesdama svečią p. Kliukinskienės-Čiurlionytės (Čiurlionio seserėčios) globai. Kliukinskų namuose Stamforde dabar, kaip ir visada, dar a.a. Juozui Kliukinskui gyvenant, yra radę prieglaudą visi Stamfordą užklūdę lietuvių. Tai buvo ir pasiliko tikri "Lietuvių namai." Ir Cizancas buvo čia, jo paties žodžiais tarant, priimtas kaip pas savo tikrą močiutę.

Šeštadienį, vasario 26, nepaisydamas savo labai aktyvios darbotvarkės, belankant Stamfordo valdžios pareigūnus ir įstaigas, naujasis vadas dalyvavo jam surengtuose lietuvių susipažinimo pietuose Vokiečių Kultūros Klube. Tai buvo labai gražus trečios kartos Amerikos lietuvių gestas — pradėti savo naują karjeros tarpsnį lietuvių tarpe.

Turime Stamforde ir apylinkėse gražų būrį atsivežtinių iš Lietuvos ir čia Amerikoje "į žmones išėjusių" jaunesnės kartos tautiečių, kurie dar niekad nesiteikė net į Vasario 16-tos minėjimus atsilankyti. Atrodo, kad, anot Maironio, jie "žemės išmintį didžią suprato, iš aukštybių ir žiūri ir mato". Cizancas lyg patvirtina faktą, kad ankstesnės kartos lietuvių, nors sunkiau kalba lietuviškai, bet širdyje yra geresni lietuvių.

Susipažinimo pietuose, be paties Cizanco, dalyvavo miesto burmistro žmona, Mrs. Clapes, jį lydėjęs laikinai policijos vado pareigas einąs kpt. Considine, vokiečių klubo prezidentas Mr. Ratzel ir vietos laikraščio atstovas, o taip pat pora dešimčių vietos lietuvių šeimų. Bendruomenės pirmininkas Žemaitaitis lietuvių vardu palinkėjo, kad naujojo vado parinkimas būtų laimingas Stamfordo miestui ir kad jis ilgam pasiilktų mūsų lietuviškoj šeimoj. Cizancas žavėjosi nuoširdžiu priėmimu ir pareiškė, kad šioj draugė

Politinių studijų savaitgalį Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėj vasario 6 publika klausosi dr. Domo Krivicko paskaitos

BALTIMORĖ

Lietuvių radijo valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas vasario 20 pusę programos paskyrė Lietuvos nepriklausomybės minėjimui.

Šv. Vardo draugijos vyrai ir jaunuoliai savo metinius pusryčius turės kovo 13, sekmadienį, Šv. Alfonso mokyklos salėj. Visi nariai raginami kuo daugiau dalyvauti 8:30 mišiose Šv. Alfonso bažnyčioj ir po mišių pusryčiuose, kuriuos pagamins sodalietės. Bus garbės svečias, padaryta metų apžvalga ir aptarti ateities veikimo planai.

Lietuvių Posto 154 legionie-

riai jautienos kepsnių balių rengia kovo 20 nuo 1 iki 6 val. vak. Eastern Center salėj Eastern Avenue. Bilietus reikia įsigyti iš anksto pas legionierius. Bus ir loterija. Šokiam gros populiarius orkestras. Be jautienos, bus ir kitokių valgių.

Gavėnios metu, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet yra daugiau pamaldų Šv. Alfonso bažnyčioj, padėti žmonėms įsigyti sau ir saviesiems reikalingų Dievo malonių. Kunigai ragina žmones dalyvauti ne tik mišiose, bet ir Kryžiaus Kelių bei kitose pamaldose.

Madų parodą Šv. Alfonso parapijos sodalietės surengė kovo 8 La Fontaine Bleu salėj. Po gardžios vakarienės vyko naujausių moterų ir vyriškių drabužių madų paroda. Pelnas paskirtas parapijos reikalams. Vakarą vedėjas kun. A. Dranginis nuoširdžiai padėkojo visiems, kurie dirbo ir dalyvavo rengime.

Baltimorės arkivyskupijos Šv. Vardo draugija metų ketvirčio susirinkimą turės Šv. Alfonso mokyklos salėj kovo 15. Draugijos nariai dalyvaus mišiose 7 val. vak. Šv. Alfonso bažnyčioj ir po mišių susirinks mokyklos salėj.

Iškilmingos pamaldos pagerbti palaimintąjį Joną Neumanną įvyks Šv. Alfonso bažnyčioj kovo 27, sekmadienį, 11:30 val. ryto. Mišias aukos arkivysk. William Borders, pamokslą sakys kardinolas Lawrence Shehan. Jonas Neumann buvo Šv. Alfonso parapijos klebonas nuo 1851 iki 1852 kovo 28, kai buvo konsekrutas vyskupu Šv. Alfonso bažnyčioj.

Jonas Obelinis

LAKE WORTH, FLA.

Lietuvių Lake Worth klube neturime daug narių, bet visi darniai sutaria. Jei reikia vienas ar kitas visuomeninis darbas nuveikti — vieningai dirbam.

Vasario 12 surošėm pasisekusį Vasario 16-osios minėjimą. 1 val. po pietų vietinėj katalikų bažnyčioj 4 kunigai aukėjo mišias. 2 val. po pietų Carpenters salėj įvyko minėjimas. Minėjimą atidarė klubo pirmininkas p. Rugys. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. J. Grabys. Hymnus sugiedojo p. Jameikienė. Paskaitininku turėjome V. Semąšką.

Meninę dalį atliko Ona Blandytė-Jameikienė. Savo gražiomis dainomis ir stipriu balsu žavėjo klausytojus.

Sočius pietus paruošė klubo narės: p. Augūnienė, p. Dovydaitenė ir p. Mažeikienė.

Pravedus rinkliavą, surinkta apie 750 dol. aukų. Dalyvavo pilna salė žmonių. Matėsi vasarotojų, kurie, pabėgę iš šiaurės nuo "didelių šalčių", pas mus atšventė Nepriklausomybės minėjimą.

G—E.A.

nant vietos politikų interesus, reikia manyti, kad Cizancas turi kietą riešutą. Nepatvirtinus pirmo balsavimo, majoras turi teisę siūlyti savo kandidatą dar 2 kartus. Cizancas betgi savo pasirodymu Stamforde laimėjo gyventojų simpatijas, ir, kaip laikraštį buvo išsireikšta, miesto politikai vargu drįs jo nepatvirtinti, tuom rizikuodami savo pačių kailiu. Laukiame. Dks.

IŠ VISUR

— Kongresmanas Frank Anuzio (dem., Ill.) vasario 16 JAV atstovų rūmuose pasakė kalbą, kurioj priminė Lietuvos teisę į nepriklausomybę. Išklęs Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, senatorius pasirūpino, kad Congressional Record puslapiuose būtų perspausdinta kun. K. Pugevičiaus įžanga į Kronikos 10 nr. vertimą anglų kalbon.

— Kongresmanas A. Benjamin (Ind.) vasario 16 JAV atstovų rūmuose pareiškė: "Aš kreipiuosi į prezidentą: ir toliau ginki žmogaus teises, o ypač teises lietuvių, dabar Sovietų Sąjungos pavergtų ir jos dominuojamų. Mes privalom panaudoti technologiją, finansus ir kitas Sovietų Sąjungos geidžiamas vertybes, kaip priemonę siekiant, kad būtų užbaigta prievarta, daroma prieš lietuvių tautos laisvę. Atstovų rūmai ir kiekvienas jų narys turi priešintis prieš Sovietų Sąjungos vykdomą prievartą prieš lietuvių tautos žmonių teises."

— Vysk. Vincentas Brizgys yra parašęs knygą apie pirmąją sovietinę Lietuvos okupaciją ir vargus nacių okupacijos metais. Knygoj paliečiama ir Lietuvos žydus ištikusi tragedija. Balandžio mėnesį knyga bus išleista lietuvių kalba, o vėliau bus išleistas ir angliškas jos vertimas.

— San Francisco, Calif., vasario 13 San Francisco LB apylinkės valdyba, vadovaujama Inos Tamošiūnaitės, surengė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą. Paskaitą skaitė dr. A. Vokietaitis. Ta proga vyko ir metinis apylinkės susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba: dr. A. Koncė, V. Mickevičius, V. Milinauskienė, A. Sehgal ir F. Brown.

— Hartfordo skautai ir skautės rengia tradicinę Kaziuko mugę kovo 20, sekmadienį, Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj, Capitol Avenue. Mugės atidarymas 10 val. ryto.

— Dainavos jaunimo stovyklą šią vasarą stovyklaus įvairios organizacijos ir grupės: birželio 19 — liepos 3 moksleiviai ataitininkai (14-18 metų, mišri), liepos 3 — liepos 17 jaunieji ateitininkai (6-9 m. ir 10-14 m., mišri), liepos 17 — liepos 31 mergaitės lietuvaitės (6-14 m.), liepos 31 jaunimo stovyklos metinė šventė, liepos 31 — rugpjūčio 7 ateitininkai sendraugiai su šeimomis, rugpjūčio 7 — rugpjūčio 14 Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė, rugpjūčio 14 — rugpjūčio 21 L. Mokytojų sąjungos studijų savaitė, rugpjūčio 21 — rugpjūčio 28 Tautinių šokių instituto kursai.

— Arkivysk. J. Matulaičio minėjimas Cleveland, Ohio, įvyks balandžio 2.

— Dainavos ansamblis gegužės 7-8 Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj stato muzikinį veikalą "Kulgrinda".

— VI Pietų Amerikos Lietuvių kongresas vyks Urugvajui. Sudaryta rengimo komisija: pirm. V. Dorelis, vicepirm. dr. A. Stanevičius, sekr. dr. L. Dutkaitė de Giffoni, vicesekr. kun. J. Giedrys, išd. E. Dutka, viceizd. J. Mockevičius, ryšininkas su valdžios pareigūnais Pr. Dobilevičius, narė M. Mockevičienė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Bublys, Richmond Hgts, Ohio, A. Laudanskas, Sioux City, Iowa, A. Dambriūnas, New York, N.Y. Užsakė kitiem: P. Navickas, Chicago, Ill. — M. Bartkevicius, Brockton, Mass., P. Ezerskis, Cleveland, Ohio — Sr. Jeanne De La Croix, France, W. Markalonis, Reynoldsville, Pa. — J. Shupienis, Du Bois, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiam skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 12 dol. metams.

Charles Zerr, Philadelphia's LB Talkos Lietuvai komisijos narys, vadovavo Philadelphia's padalinio American Cancer Society vėjui ir už sėkmingą pravedimą buvo atžymėtas ypatingu žymeniu. C. Zerr — trečias iš kairės.

IEŠKOM ŠIMTININKŲ

PREL. JONO BALKŪNO
KALBA PER RADIJĄ

Jau 36 metai Lietuva yra pavergta. Bet mūsų meilė senajai tėvynei nėra nė per plauką sumažėjusi. Ši penkiasdešimt devintoji sukaktis nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo yra vieningai ir bendrai švenčiama visoj išeivijoj. Lietuvos išlaisvinimo reikalą renkamos aukos.

Bet ar laisvinam Lietuvą tik vieną dieną per metus? Ar, numetę dolerį kitą, galim išsėsti ir laukti apčiuopiamų rezultatų? Ne. Dabartinė mūsų kova už laisvę yra nuolatinė, labai sunki. Kartais atrodo, kad ji beviltiška, kartais mūsų pasireiškia išsekimo bei nuovargio žymių. Bet nevalia sustoti.

Šiandien ieškom konkrečių pavyzdžių, paskatų ir motyvų dabarties siekimam. Galim žvelgti į netolimą praeitį — į nepriklausomybės sukurtą laikotarpį. Ją kūrė taip neseniai mūsų tėvai dideliu pasiaukojimu ir nepalaužiamu ryžtu. Reikia šiandien prisiminti tą laiką, kuriame subrandinta tautinė sąmonė kūrė kultūrinės, tautinės ir valstybinės vertybes. Tai buvo gyvenimas ta laisvės, nepriklausomybės ir savos kultūrinės kūrybos dvasia, kuri ir šiandien jaučiama išeivijos išsiblaškymuose, okupacijos sutemose, kalėjimų ir tremties kančiose ir naujų vilčių spindėjime. Tai Vasario 16-osios dvasia, netirpstanti laiko karščiuose, bet spindinti viltim tautiečių sąmonėse net

didžiausiame tautos nerime.

Gyvendami toj dvasioj, nežūrėkim, kad mūsų vedamos kovos padangė tamsėja ir kad šio krašto vedama "detentė" yra pragaištinga mūsų reikalams. Nelaukim iš čia prošvaisčių mūsų idėjom stiprinti. Grįžkim prie 1918 metų savanorių pasišventimo dvasios. Ji tesustiprina ir tesujungia mus.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas budi 32 metus, stovi tautos priešaky ir, Tautos Fondo finansuojamas, jungia tautą ir veda į išlaisvinimo žygius. Tautos Fondas yra išleidęs šimtus tūkstančių dolerių kraštui apginti nuo okupanto pasikėsinimų panaikinti jo teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Todėl Tautos Fondas šaukia savanorius šimtininkus jam padėti sustiprinti ir užsitikrinti dar daugelio metų pagalbą Vlikui kovoj už tautos išlikimą ir ištesėjimą prieš sovietiską imperializmą.

Šimtininkai kasmet aukoja bent šimtą dolerių Vliko žygiams. Jie yra tikrieji Tautos Fondo nariai, kurie renka vadovybę ir planuoja jo ir Vliko veiklą. Tai tikrieji avangardistai Lietuvos laisvinimo kovose. Tai savanoriai, viską aukoją ir visada budį, kad Vlikas vykdytų tautos jam duotą mandatą.

Tautos Fondas dabar organizuoja 500 šimtininkų. Jie užtikrintų Vliko ilgą gyvavimą ir Tautos Fondo išteklis jam finansuoti. Šaukiam visus sąmoningus lietuvius stoti į Tautos Fondo šimtininkus. Aukos siųskit į Lithuanian National Foundation, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. Aukoti galima ir dalimis metų laikotarpy.

VASARIO 16 MINĖJIMAI VOKIETIJOJ

Kaiserslauterne Lietuvos Nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 12, šeštadienį. Pradėta bendromis katalikų ir evangelikų pamaldomis, kurias laikė kunigai Bronius Liubinas ir Fricas Skėrys. Abu pasakė ir po atitinkamą pamokslą. Po to 8593 LS kuopos salę buvo atlikta akademinė dalis. Ją atidarė ir uždarė Vokietijos LB valdybos pirmininkas Jurgis Barasas, kuris gyvena Kaiserslauterne.

Paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius. Jis pradėjo tuo, kad šiuo metu Lietuva yra pavergta, bet jo yra daug dvasios milžinų. Kaip tokius milžinų pavyzdžius suminėjo susideginusį Romą Kalantą, kalinę Nijolę Sadūnaitę ir kankintą bei nužudytą Mindaugą Tamonį. Toliau kalbojo apie konkrečius žygius Lietuvai surusinti. Net Lietuvos komunistų partijos visuotiniame suvažiavime viskas vyko rusų kalba. Rusų kalba brukama į lietuvių kasdieninį gyvenimą, kaip būtinybė. Tačiau lietuvių nusiteikimas Lietuvoj nėra nei rusiškas, nei komunistiškas. Pagaliau paskaitininkas apeliavo į susirinkusiuosius, kurių buvo arti 100, leisti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją. Šiuo metu iš Kaiserslauterno ten esąs tik vienas mokinys.

Po tautos himno vyko Vasario 16 gimnazijos muzikos mokytojos Violetos Rakauskaitės-Landienės dainų koncertas. Po programos susirinkusieji linksmynosi ir draugavo savo tarpe.

Minėjimas Mainze įvyko vasario 13, sekmadienį, Kun. Bronius Liubinas laikė pamaldas, pasakydamas pritaikytą pamokslą. Bažnyčioj buvo sugiedotas ir tautos himnas.

Salėj minėjimą atidarė Alfonsas Miškelevičius ir pakvietė amerikiečių aviacijos pulkininką leitenantą Donatą Skučą skaityti paskaitos. Šis kalbėjo apie Helsinkio konferenciją ir jos įtaką Lietuvos laisvinimo pastangoms. Toliau dar trumpą žodį tarė į minėjimą atsilankęs Vokietijos LB valdybos pirmininkas Jurgis Barasas.

Po to vyko formalus Mainzo LB apylinkės narių susirinkimas. Buvo prisimintas seneniai

miręs apylinkės valdybos pirmininkas Juozas Kriščiūnas. Išrinkta nauja apylinkės valdyba; jos pirmininku yra Alfonsas Miškelevičius, o nariais — Juozas Lasys ir Eduardas Sarcevičius. Kontrolės komisijon išrinkti Juozas Černius ir Vladas Savonis.

Schwetzingene Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 59-oji sukaktis buvo paminėta pačia vasario 16-ąją. Bendras pamaldas katalikam ir evangelikam laikė kunigai Bronius Liubinas ir Fricas Skėrys. Kun. Liubinas aukojė mišias ir sakė pamokslą lietuvių kalba, o Skėrys — vokiškai, nes dalyvavo nemažas skaičius žmonių, lietuviškai nesuprantančių.

Tolimesnės iškilmės vyko amerikiečių kino salėj. Jas atidarė 8591 LS kuopos vadas maj. Jonas Valiūnas vokiškai, o po to jis pateikė santraukinių žinių iš Lietuvos istorijos ir apibūdino

ŠAULIŲ VEIKLOJ

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje kultūrinis suvažiavimas rengiamas, vietoj kultūrinės savaitės, liepos 2-4, Union Pier, Mich. Suvažiavimo stovyklos vadovu pakviestas T. Daukanto jūrų šaulių kuopos Chicagoj pirmininkas Edmundas Vengianskas.

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremty išleido dr. Kosto Jurgėlos parašytą anglų kalba knygą "Lithuania: the outpost of freedom". Knygoje nušviečiami Rusijos ir vėliau Sovietinės Rusijos kėsmai prieš Lietuvą ir lietuvių tautą ir taip pat lietuvių priešinimasis. Knygoj pateikta medžiaga gausiai dokumentuota. Pirmame puslapy išspausdinta nuotrauka laikraščio, išleisto 1563 Venecijoje, kur rašoma apie maskviečių invaziją į Lietuvą ir Polocko užgrobimą.

Knyga gaunama pas knygų platintojus, šaulių sąjungos dalinių valdybose ir galima užsisakyti tiesiog iš centro valdybos. Knygą užsisakant paštu čekius

Vasario 16-tos minėjime New Haveno burmistras Frank Logue, antras iš dešinės. Nuotr. St. Lipčiaus

New Haven, Conn.

Vasario 16 minėjimas

New Haveno lietuviai Vasario 16-tąją minėjo vasario 20. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj 10:30 val. mišias už žuvusius Lietuvos laisvės kovose aukojė klebonas kun. A. Zanačiūšius, Jis pasakė ir pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis. Be choro, dvi solo giesmes pagiedojo S. Valiukienė. Oras buvo ypatingai blogas — snigo, lijo ir šalo, tačiau bažnyčioj žmonių susirinko kaip ir kitais sekmdieniais.

3 val. po pietų, orui nei kiek nepagerėjus, parapijos didžiojo salėn susirinko 38 dalyviai. Pridėjus svečius ir šokėjus, susidarė 60 asmenų.

Minėjimas pradėtas himnais, malda ir žuvusių pagerbimu. Pagrindinę kalbą pasakė mūsų kolonijoj užaugusi, MIT baigusi, dabar Yale universitete daktaro laipsniui besirušianti Vaiva Vėbraitė. Į minėjimą atvyko miesto burmistras Logue ir ukrainiečių atstovas prof. Teluk. Abu pasakė po trumpą kalbą.

Šventės pobūdį anglų kalba, nes dalyvavo eilė amerikiečių. Turiningą paskaitą skaitė berniškis dr. A. Gerutis vokiečių kalba. Jis žvilgtelėjo į nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį, o paskui išsamiai palietė paskutiniųjų metų įvykius, pradedant 17,000 parašų peticija, pateikta 1972, ir tais pačiais metais gegužės 14 susideginusiu Romu Kalanta. Pagaliau trumpai kreipėsi į dalyvius ir lietuvių kalba.

Tada vyko plati meninė dalis, kurioj Violeta Rakauskaitė-Landienė dainavo eilę lietuviškų dainų, o Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Marytės Dambriūnaitės, pašoko keletą tautinių šokių.

Visa oficialioji dalis baigta tautos himnu. Po to vyko mielas pobūvis 8591 LS kuopos patalpose.

L.B.

sumoj \$10.60 reikia siųsti cv išdininkui: Stasys Bernatavičius 1513 So. 48th Court, Cicero, Ill., 60650.

Sąjungos pirmininkas Karolis Milkovaitis praėjusių metų bėgy lankė dalinius Kanadoj ir JAV. Pirmininkas numato ir šiais metais lankytis daliniuose ir susitikti su šaulių organizacijos veikėjais. Tuo būdu užmezgami artimesni ryšiai su dalinių vadovybėmis ir stiprinama organizacija.

LŠST centro valdybą sudaro: Karolis Milkovaitis, (pirm.), Alf. Šukys, dr. Kazys Pautienius, Stasys Bernatavičius, Stasys Juozaitis, Steps Paulauskas, Stasė Cecevičienė, Stasys Jokubaitis, Jonas Jasaitis, Antanas Markauskas, Petras Padvaiskas, kun. Jonas Borėvičius, SJ, Algirdas Budreckas, Alfonsas Gailius ir Jonas Platakis.

LŠST CV inf.

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

JAUNIMO SAJUNGOS RINKIMAI NEW YORKE

Balandžio 2 JAV-bių lietuvių jaunimas turės progą dalyvauti balsavimuose, kurie nulems ateinančių kelerių metų JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos veiklos kryptį. Juose bus renkami atstovai į Jaunimo Sąjungos tarybą, o New Yorko apygardoj — taip pat ir į apygardos valdybą.

Kaip JAV Lietuvių Bendruomenė renka savo apygardų atstovus į LB tarybą, taip ir jaunimas, remdamasis tais pačiais demokratiniiais pagrindais, juos renka į Jaunimo Sąjungos tarybą, kad jie atstovautų savo vietoje lietuvių jaunimo "senate", kad kovotų už tos vietovės jaunųjų interesus ir pareikštų jų nuomonę JAV jaunimo veiklos krypties nustatyme.

New Yorko atstovai atstovaus New Yorko apygardos lietuvių jaunimui: visiem, kurie gyvena

New Yorko valstijos ribose, išskyrus pačią vakarinę dalį, Buffalo ir Rochesterio apylinkes. Kandidatuoti gali kiekvienas lietuvių kilmės 18-30 m. amžiaus jaunuolis-jaunuolė, gyvenąs apygardos ribose ne trumpiau kaip devynis mėnesius. Kandidatai ne vėliau kaip kovo 15 New Yorko apygardos rinkiminei komisijai turi atsiųsti savo veiklos "resume" ir spaudai tinkamą nuotrauką. Komisijos pirmininkas — Vytautas B. Radzimas, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 212 441-2304.

Jaunimo Sąjungos veikla nesiriboja vien tarybos suvažiavimais ir veiklos krypties nustatymais. Tą veiklą reikia pritaikyti ir įgyvendinti savo vietovės, miesteliuose, apylinkėse ir apygardose. Tam tikslui skiriami turi savo valdybas. Taigi tuo pačiu metu, kaip ir tarybos atstovai, bus renkama ir New Yorko apygardos valdyba. Kandidatuoti gali kiekvienas lietuvių kilmės jaunuolis — jaunuolė, gyvenąs apygardos ribose, nuo 16 iki 30 metų amžiaus. Norį kandidatuoti į valdybą apie tai turi pranešti apygardos rinkiminei komisijai (minėtu adresu) ne vėliau kaip kovo 15; iki tos dienos taip pat reikia atsiųsti savo veiklos "resume" ir spaudai tinkamą nuotrauką.

Kuo daugiau kandidatų, kuo daugiau įvairių nuomonių ir minčių, tuo demokratiškesni ir geresni bus rinkimai.

Balsuoti gali kiekvienas New Yorko apygardoj gyvenąs lietuvis jaunuolis — jaunuolė nuo 16 iki 30 metų amžiaus. Tarybos rinkimuose balsuotojas turi būti išgyvenęs New Yorko apygardoj ne trumpiau kaip devynis mėnesius. New Yorko mieste bus rinkiminė būstinė, gal pavyks jas įsteigti ir kitur. Prašom sekti spaudą kovo mėn. antro pusėj dėl smulkesnių informacijų.

Galima bus balsuoti ir paštu. Dėl to reikalingi jaunimo adresai. Rinkiminė komisija siųs balsavimo lapelius kiekvienam jaunuoliui — jaunuolei, apie kuriuos yra žinoma. Kad nė vienas nebūtų praleistas, prašom New Yorko apygardoj esančias jaunimo organizacijas pranešti rinkiminei komisijai 16-30 m. amžiaus jaunuolių adresus. Taip pat raginam pavienius jaunuolius registruotis tiesiog rinkimų komisijoj, kad gautų rinkiminę medžiagą. Komisija galės pasiųsti rinkiminę medžiagą tik tiems, kurių adresus turės ne vėliau kaip kovo 15, nes balsai paštu turės būti grąžinami ne vėliau kaip balandžio 2.

Siekim Jaunimo Sąjungos visuotinumui! Tegū nelieta nė vieno jaunuolio — jaunuolės, kuris nedalyvaus rinkimuose kandidatu ar balsuotoju. Balsuokim visi!

R.V.

Waterburio Ratelis šoko Vasario 16-tos minėjime New Haveno, Conn. Rateliui vadovauja A. Bulotienė. Nuotr. St. Lipčiaus

VISIT LITHUANIA IN 1977 WITH UNION TOURS AND SAS

TOUR	DEP. DATE	CITIES & NO. NIGHTS	PRICE*
401	May 8	Vilnius (5), Moscow (1), Copenhagen (1)	\$ 859.00
402	May 12	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
403	Jun 20	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
4031	Jul 18	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Aug 15	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
405	Sep 22	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
Christmas — New Year	Dec. 19	Warsaw (3), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (1)	1067.00

*Prices based on air fares as of November 1976 and subject to change.

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
Telephone (212) 679-7878

NEW BRITAIN, CONN.

Lietuvos atkūrimo minėjimas

New Britaino apylinkė vasario 13 surengė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 59 ir Lietuvos karalijos 726 metų minėjimą, kuris praėjo labai puikiai.

10:30 val. ryto Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčioj prieš mišias įneštos vėliavos, kurias lydėjo gražūs tautiniai drabužiais apsirengusių berniukų ir mergaičių būrelis. Už Lietuvos laisvę mišias aukojo kun. Jonas Rikteraitis. Jis taip pat pasakė ir pamokslą, baigdamas maldelę. Lektorius buvo Boleslovas Semaška, kuris šia proga parašė ir eilėraščių. Vieną jų klebonas išspausdino biuleteny.

Per mišias Šv. Andriejaus lietuvių choras sugiedojo ir Lietuviais esame mes gimę, o mišių pabaigoj — JAV ir Lietuvos himnus.

Antroji dalis parapijos salėj prasidėjo 2 val. po pietų. Minėjimą pradėjo LB apylinkės pirm. Vincas Vilčinskas, paprašydamas minėjimui vadovauti Juozą Raškį.

J. Raškys prie garbės stalo pakvietė kun. Joną Rikteraitį, miesto burmistą Matthew Avitabile, valstijos senatorę Nancy Johnson, miesto atstovą aldermaną Walter Klebowicz (ukrainietis, advokatas), Praną ir Algirdą Brazinskus.

Klebonas kun. J. Rikteraitis

NORWOOD, MASS.

Anksčiau buvo čia veikli kolonija, buvo apie 27 įvairios organizacijos, draugijos, du parapijos chorai. Jie surengdavo įvairias paskaitas, diskusijas, koncertus, vaidinimus, daug paaukodavo pinigų bažnyčiai, labdarai, spaudai ir kitiem geriem tikslams.

Kasmet surengdavo ir Lietuvos nepriklausomybės sukaiktės šventes, suaukojusias pasiusdavo Lietuvos reikalams. Norwoodo lietuviai pirkto Lietuvos laisvės paskolos bonų už 10,500 dol., surinko per 1000 parašų, kad Amerikos valdžia pripažintų Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Iš nepriklausomos Lietuvos Šv. Jurgio lietuvių parapijoj lankėsi 10 organizacijų atstovai su svarbiais organizaciniais reikalais, ir jiems buvo suteikta nemaža aukų. Čia lankėsi ir Lietuvos atstovai P. Žadeikis, V. Černeckis ir K. Bizauskas.

Balfio 22 skyrius čia buvo įsteigtas 1944 rugsėjo 25. Suaukojo per 1000 svarų drabužių ir apie 1000 dol. pinigais. Visa būdavo pasiunčiama į Balfio

NASHUA, N.H.

Ona Širvydienė (Jackevičiūtė), Vytauto Širvydo, redaktoriaus, žurnalisto ir visuomenininko, žmona, vasario 10 d., 2 val. ryto mirė Nashua, N.H.

Velionė buvo gimusi 1898 Marcinkonyse, Vilniaus krašte. Į JAV atvyko 1913. Su Vytautu Širvydu susituokė Brooklyne 1923.

Palaidota vasario 12 iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos kapinėse, Hudson, N.H.

Nuliūdime liko vyras Vytautas, sūnus Viktoras Philadelphiaj ir Jonas Hudson, N.H. Liko taip pat 9 anūkai ir 6 proanūkiai.

Šv. Kazimiero parapijos, Nashua, N.H., parapiečiai a.a. Onai Širvydinei atminti dosniai aukojo Šv. Kazimiero bažnyčios atnaujinimo fondai.

PRISIMINTINA GAVĖNIOS METU

Pagal seną tradiciją gavėnios laikas skirtas Kristaus gyvenimo, jo kančios, kryžiaus kelio, mirties apmąstymui. Jei visiems tikintiems, tai ypač lietuviams dera prisiminti maldose ir geruose darbuose Lietuvos tikinčiųjų jau daug metų einamą skaudų kryžiaus kelią.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos tikslas — padėti Lietuvos katalikams. Per LKRŠ galima tiek nuveikti, kiek ji paremiama aukomis. Gavėnios metu šalia maldos prisiminkim, kiek darbu ir auka parėmė Lietuvos katalikų kovą, jų reikalus.

Jūsų remiama LKRŠ yra pasiryžusi visokiais būdais ištvėrmingai būti su persekiojamais Lietuvos tikinčiaisiais. Atelkit mum į talką.

Aukus siųsti adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 64-09 56th Road Maspeth, N.Y. 11378

sukalbėjo maldą. Virginija Liudžiūtė perskaitė gubernatoriaus Ella Grasso proklamaciją.

Svečiai, Juozo Raškio pakviesti, sveikino lietuvių šios šventės proga ir palinkėjo, kad Lietuva vėl būtų laisva.

Ilgesnė kalbą pasakė Algirdas Brazinskas. Jis apibūdino savo ir tėvo kelią iš komunistų okupacijos į laisvę, į Turkiją. Savo kalboj Algirdas suminėjo smulkmeniškai vietas, įvykius ir pavojus, kol juodu buvo išgelbėti. Visiem, prisidėjusiems prie jų išlaisvinimo bei tebetvarkantiems jų pasilikimo klausimą, tėvas ir sūnus širdingai padėjo.

Iškilmų vadovas J. Raškys padėkojo burmistui M. Avitabile, kad leido virš miesto valdybos rūmų iškelti Lietuvos vėliavą, kuri ten plevėsavė šeštadienį ir sekmadienį.

Meninėj programoj moterų choras, diriguojamas muz. Roberto Kelly, pritariant kanklėmis dirigento motinai Onai Valinčiūtei-Kelly, puikiai padainavo Kur Nemunėlis — Danguva, Stoviu aš parimus.

Paskui 8 uniformuoti berniukai (su lazdomis), Juozo Raškio paruošti, gražiai pašoko Mikitą.

Po to 14 mergaičių, apsirengusių tautiniais drabužiais, Virginijos Liudžiūtės išmokytos, taip pat gražiai pašoko: Nori miego, Kalvelį ir Lenciūgėlį. Visiem tautiniam šokiam akordeonu akomponavo Romas Butrimas.

centrą. Vėliau atsirado ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Kurį laiką jis veikė, dabar veikia jau nebėra.

Iš vyresnės kartos lietuvių liko vos keli, tai ir visa organizacinė veikla sustoja. Dar kiek veikia moterų sodalietės, katalikų susivienijimas dar turi savo susirinkimus, bet ir pas juos veikimo nėra. Šv. Vardo draugija kas mėnesį antrą sekmadienį užprašo mišias už mirusius ir gyvus narius. Ten irgi kito veikimo nėra.

Jei ne lietuviška parapija ir jei ne klebonas, tai visas lietuviškumas būtų miręs. Tik klebono kun. Alberto Abračinsko dėka sekmadieniais 10 val. yra lietuviškos mišios ir pamokslas. Chorą sudaro tik kelios moterėlės, bet jos gražiai pagieda. Vadovauja muzikas V. Kamantauskas.

Klebonas rūpinasi nors bažnyčioj paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Taip ir šiemet vasario 13 Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioj buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas. Kun. kleb. Albertas Abračinskas aukojo mišias už Lietuvą ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą lietuviškai ir angliškai. Klebonas ir per kitas mišias pasakė anglų kalba pamokslą apie Lietuvą. Per pamaldas choristės giedojo lietuviškai.

Klebonui leidus, bažnyčioj buvo padaryta rinkliava Lietuvos laisvinimo reikalams. Aukos rinko bažnyčios kolekoriai. Tą sekmadienį ir per kitas mišias buvo renkamos aukos. Po pamaldų visi bendrai sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Nuoširdi padėka priklauso klebonui kun. Albertui Abračinskui už mišių auką, pasakytą pamokslą, leidimą rinkti aukas, choristam ir muzikui V. Kamantauskui už gražų giedojimą, aukų rinkėjam ir visiem aukotojam. Aukų surinkta 270 dol. Pinigai pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai.

Žvalgas

Vyrų choras, diriguojamas ir akomponuojamas pianinu muz. R. Kelly, padainavo Mūsų kuopa, Gražinkit laisvę ir Tėvynės maršas.

Mišrus Šv. Andriejaus choras, diriguojamas ir pianinu akomponuojamas to paties muziko, puikiai padainavo: Oi, toli, toli, Oi, kad išauštų, Mergužėle, lėli-jėle, Malda už tėvynę ir JAV bei Lietuvos himnus. Choras susilaukė daug ilgų plojimų.

Prieš minėjimą ir pertraukos metu salėj buvo renkamos aukos (surinkta 527 dol.). Pranešta, kad dar bus renkamos aukos ir bažnyčioj.

Po minėjimo visi dalyviai buvo pavaišinti kava ir pyragais.

Jonas Bernotas

New Yorko užgavėnių KAUKIŲ BALIUS

Tradicinis kaukių balius, rengtas New Yorko ateitininkų, įvyko vasario 19 Kultūros Židiny. Tai buvo jau 12-tasis toks balius. Šių metų balius sutraukė apie 300 publikos, ypač daug buvo jaunimo.

Rengėjų vardu balių pradėjo Petras Ažuolas, pakviesdamas kun. Joną Pakalniškį sukalbėti maldą. Po to buvo pagerbta Elena Mickeliūnienė, kuri paaukojo 100 dol. balius kaukių premijom. Rengėjai jai prisegė orchidėją.

Tolimesnį vadovavimą pavedė dramos aktorui Vitaliui Žukauskui. Nuo scenos per garsiakalbius jis išdaigavo, pasakojimo linksmas istorijas. Tokia jo programa užtruko apie pusvalandį.

Tada visi sušnaro prie gražiai papuoštų stalų. Uždegė žvakes ir pradėjo užkandžianti. Šalti valgiai jau buvo sudėti. Tuoj sugrojo muzika, ir prasidėjo šokiai.

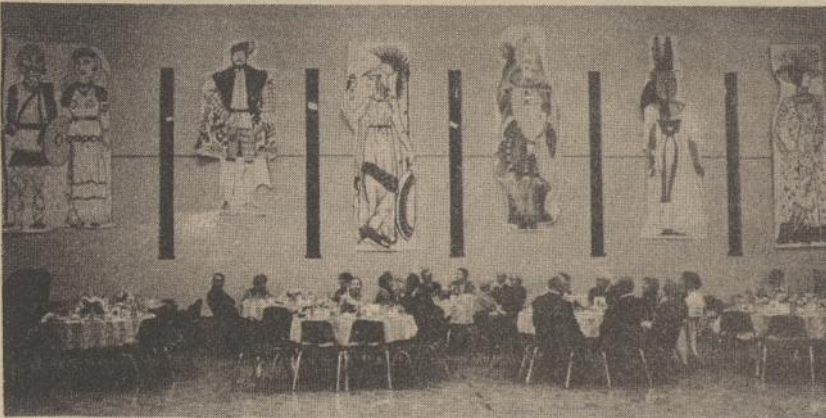
Kai buvo apsitvarkyta su šaltais užkandžiais, tuoj iš virtuvės atvažiavo vežimėliai su karštais valgiais, ir ateitininkės mergaitės visiem patarnavo prie stalų. Maistas, patarnavimas buvo puikus.

Kaukių paradas

Apie 11 val. vėl pasigirdo aktoriaus Vitalio Žukausko balsas, kviesdamas visas kaukes pasirengti paradiui. Salėj uždegė šviesas, ir aikštėj pasirodė to vakaro įvairiais kostiumais apsirengę žmonės.

Visi pastebėjo, kad šiais metais kaukių buvo kur kas mažiau nei kitais metais. Gaila, nors šiemet premijos buvo didesnės nei praėjus.

Kaukėm atrinkti teisėjai buvo: Paulius Jurkus, Jonas Rūtenis, Nijolė Ulėnienė, Jūratė Vėblaitytė-Litchfield, Marija Žukauskienė. Premijas įteikė mecenatė Elena Mickeliūnienė. Visą pa-

Į salę renkasi pirmieji svečiai. Sienos dekoruotos istoriniais kostiumais. Piešiniai 12 pėdų aukščio. Juos piešė Daina Jūrkutė. Nuotr. L. Tamošaičio

Rengėjai salės dekoratorei Dainai Jūrkutei įteikia padėkos laišką. Iš k. Vitalis Žukauskas, Daina Jūrkutė, Elena Mickeliūnienė, Loretta Vainienė. Nuotr. L. Tamošaičio

Visos kaukės, dalyvavusios kaukių baliuj vasario 19 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

Įteikiama pirmoji premija — Kronikai ir politiniam kalnui. Iš k. Adriana Navickaitė iš Bostono ir Rita Sabalytė, programos vedėjas aktorius Vitalis Žukauskas, Paulius Jurkus, mecenatė Elena Mickeliūnienė, Nijolė Ulėnienė. Nuotr. L. Tamošaičio

Batman and Robin — jais buvo Dalia Sakaitė su savo kambario drauge Adele. Juodasis juokdarys — Raimundas Česnavičius.

Išdalijus premijas, rengėjų vardu Loretta Vainienė pakvietė šios salės dekoratorę Dainą Jūrkutę ir jai įteikė padėkos laišką su pinigine dovana.

Daina Jūrkutė jau kelintą kartą papuošia salę kaukių baliui. Dabar sienos buvo dekoruotos

12 pėdų piešiniais, kurie vaizdavo visokius istorinius kostiumus, senojo Egipto, graikų, renesanso laikų, operos veikėjų. Piešiniai padaryti dekoratyviai, įvedant įvairias spalvas.

Tuo ir baigėsi antroji šio vakaro dalis. Toliau vėl grojo muzika, ir vėl visi linksminosi. Balius praėjo geroj nuotaijoj. Baigėsi pirmą valandą. Kai svečiai išėjo, rengėjai dar salę sutvarkė, kad kitą dieną jai jau vyktų kita programa. (p.j.)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTOS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124 — 7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610 — 1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601 — 112 Main St.	201-342-9816
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	CL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 06710 555 Cook St.	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Wappingers Falls, N.Y. 12590 — Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977

1 SAVAITĖ

balandžio 6, 27
gegužės 2, 12
rugsejo 21

Kaina iš New Yorko
nuo 721 iki 829 dol.

2 SAVAITĖS

gegužės 18, 25, 29
birželio 15, 19, 29
liepos 3, 13, 17, 27
rugpjūčio 7, 10
rugsejo 4, 7, 18
gruodžio 21

Kaina iš New Yorko
nuo 983 iki 1,189 dol.

Šių kelionių, o taip pat visais kelionių reikalais kreiptis:

VYTIS

2129 KNAPP ST.

BROOKLYN, N.Y. 11229

TEL. (212) 769-3300

SPORTAS

1977 m. sporto įvykių tvarkaraštis

Kovo 20 — pirmos pavasario rato futbolo rungtynės Kissena Corridor parko aikštėje. New Yorko LAK žais prieš ukrainiečius.

Kovo 26-27 — Rytų sporto apygardos žaidynės New Yorko. Krepšinis, tinklinis, šachmatai ir stalo tenisas K. Židiny ir Gate of Heaven mokyklų. Susipažinimo šokiai šeštadienį, kovo 26, 8 val. K. Židiny.

Balandžio 29-30 ir geg. 1 — metinės Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos kamuolio žaidynės New Yorko. Dalyvaus Amerikos ir Kanados lietuviai sportininkai krepšinio ir tinklinio varžybose.

Rugpjūčio 13 — lengvoji atletika ir lauko tenisas Toronte.

Rugsėjo 3 — golfo pirmenybės Chicagoj.

Rugsėjo 17 — šaudymo pirmenybės Hamiltono.

Lapkričio 12-13 — ŠALFASS stalo teniso ir šachmatų pirmenybės New Yorko.

1977 metus ŠALFASS skelbia sportinio pasiruošimo ir darbo tautos metais dėl pasaulio lietuvių žaidynių, kurios įvyks 1978 vasarą Kanadoj. Visi sporto klubai, pavieniai sportininkai, sporto darbuotojai ir plačioji visuomenė kviečiami su atnaujintom jėgom ruoštis ir talkinti lietuvių sportiniam judėjimui.

Alg. Š.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Danija laimėjo 8 tautų turnyrą Kopenhagoj, pasikrovusi 18.5 tš., Anglija — 17, Švedija 14.5, Ispanija 14, Austrija 13, Vokietija 12.5, Norvegija 12.5 ir Šveicarija 10 tš. Anglija įveikė Vokietiją 3.5-0.5, bet Danija nugalėjo Angliją 2.5-1.5, o su vokiečiais Danija tesužaidė 2-2.

Talentingas JAV meistris neseniai laimėjo tris tarptautinius turnyrus Bulgarijoje. Čia viena jo laimėtų partijų.

SICILIAN DEFENSE

Commons	Peov	Commons	Peov
White	Black	White	Black
1. P-K4	P-QB4	18. N-KN5 (a)	P-R3 ?
2. N-KB3	P-K3	19. NxBP !	KxN
3. P-Q4	PxP	20. P-K5	N-N1
4. NxP	P-QR3	21. Q-N4	N-K2
5. B-Q3	N-KB3	22. BxP ch !	Nx8
6. O-O	P-Q3	23. P-KB5	QxNp (b)
7. P-QB4	B-K2	24. Pxp ch !	K-K2 (c)
8. N-QB3	O-O	25. QxN !	K-Q1 (d)
9. Q-K2	Q-N2	26. RxN !	PxR
10. P-B4	Q-B2	27. BxP	RxP (e)
11. K-R1	P-QN3	28. OxxR ch !	KxQ
12. B-Q2	P-N3 ?	29. RxB ch	K-K2
13. Q-R1	B-N2	30. RxQ	B-B3
14. P-QN4	Q-RQ1	31. N-O1	P-N4
15. P-QR3	Q-N1 ?	32. K-N1	KxP
16. N-B3	KR-K1	33. R-N6	Resigns

(a) Threatening 19. P-K5. Black should now consider 18...P-K4 and 18...Q-R1.
(b) Hoping to hide behind White's pawn after 24. Pxn ch ? K-N1.
(c) If 24...K-N2, 25. RxN ! PxR, 26. R-B7 ch K-R1, 27. QxN wins easily.
(d) Of course 25...NxQ allows mate in two.
(e) Black seems lost, e.g. 27...BxB, 28. R-Q1 ch K-B2, 29. QxR ch K-B3, 30. Q-K4 mate.

Amerikiečiai laimėjo Torremolinos turnyre, Ispanijoje. Christiansen surinko 9 tš., Robert Byrne 8.5, ispanas Garcia Padron ir rumunas Gheorghiu po 8, kanadietis Piasetzki 7.5, pralenkęs rumuną Ciocaltea, austrą Robatch ir italą Tatai, kurie surinko po 7 tš.

Bostono tarpluklinėse kovo 4 mūsų vyrai rungsi su MET lygos antruoju lyderiu Danver komanda, kurios priešaky žaidžia aukštai vertinami ekspertai Chase 2170, Thibonet 2118 ir Edellaum 2113. Su pastaruojų mūsų Kazys Merkis (1586) po 5 val. lošimo pats pasiūlė lygias, nors ir turėjo pranašumą (kvalitetą už pėstininką). Edellaum su malonumu priėmė pasiūlytą remizą. Tas pustaškis ir tebuvo laimėtas tose rungtynėse, nes kiti vyrai neatsilaikė. Kovo 11 turime paskutines rungtynes prieš Brandeis universitetą. Pirmame rate mūsiškiai pralaimėjo 2-3. Tuos du taškus laimėjo Jurgis Zoza ir Bronius Skrabulis.

Canadian Chess Chat gruodžio nr. įvardina kelius mūsiškių vardus. Saint-Jean Chess kongrese J. Chrolavičius su G. Glen laimėjo Class A p-bes, surinkę po 5 tš.; Toronto Labour Day Open R. Vaičiaitis pelnė 3.5 tš. iš 6; 1976 Quebec Open F. Szarka pasidalijo 3 v., surinkęs 5-1 tš.; Canadian Open F. Pushkedra 7.5-2.5, S. Navickas 6 tš.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

D. Dolskio šokių rinkinys: Čigonės akys, Leisk man, Kariškas vaizdelis, Palangos jūroje nuskeno mano meilė, Onyte, einam pašokti, Lietuvaite, Sudiev, sudiev, Aš myliu ir Gegužinė. Tangai, faksotrotai. Kaina 6 dol.

A. Dvariono šokių muzikos rinkinys: Ispanų valsas, Sapnas, Gyvenimas, Tik man tu priklausai, Liūdna man be tavęs, Daina padės gyventi, Bučkis, Širdie, Skraidio garsai, Skrenda naktys, Paskutinis sekmadienis ir Turiu dvi merginas. Valsai, tangai ir faksotrotai. Kaina 6 dol.

Pupų dėdės ir dėdienės Polkų rinkinys Nr. 21: Anūkų, Kretingos, Marijampolės, Razalutės, Merkinės, Obelių, Pupų dėdės ir dėdienės polkos. Sužadėtušų, Sekminių ir Gardus alutis valsai. Gieda gaideliai ir Gražus miško būdas. Kaina 6 dol.

Pupų dėdės ir dėdienės (S. Grauzinio ir V. Volteraitės įdainuota) muzikos rinkinys Nr. 27: Griuvėsių gėlelė, Gieda gaideliai, Dru lia, dru lia, Vai nekukuok, Pas močiutę augau, Našlaitės kapas, Gražus miško būdas, Kai mes augom du broliukai, Sėdžiu po langeliu. Kaina 6 dol.

Muzikos rinkinys Nr. 28: Karo muziejus vėliavos nuleidimas, Kur lygūs laukai. Marš, marš kareivėliai, Sutems tamsi naktų žėlė ir Geležinio vilko maršas įdainuota karo mok. choro. Ko vėjai pučia, Išgeriau septynias ir Šią naktelę per naktelę — S. Grauzinio. Mano svajonė — A. Šabaniausko. Senas kanklininkas ir Vaidylos malda, J. Petrausko ir V. Dineikos duetai. Kaina 6 dol.

Linksmieji Broliai: Lietuvos teatro artistų J. Petrausko, V. Dineikos ir kitų juokai, anekdotai ir muzikos rinkiniai. Vilkelis, valsas. Motulė — fokstrotas, Aitvarų polka, 1-2-3 kupletai, Polka jovalas, Patarimai ūkininkam, Studentiški Džingulikai, Seniau ir dabar, Miss Lietuva, Vedybų stebuklai, Kumpiškiuose nuovuodai ir Amerikos lietuvių priėmimas. Kaina 6 dol.

Kiekvienos plokštelės kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Šios bei kitos plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Žalgirio draugijos respublikinės p-bes Šiauliuose laimėjo A. Mikėnas 7.5 iš 9, V. Gefėnas, R. Survila (visi trys vilniečiai) ir Rumiancevas (Klp) po 6 tš. Moterų grupę laimėjo S. Lakūnaitė 7.5, V. Taraškevičiūtė (abi panevėžietės) 7.

CHINA PAINTING

INDŲ DAŽYMAS

Išmokit seną menišką meną. Gerą terapiją — galesit pasidžiaugti ir pailsėti. Skambinkit TR 1-1778.

TELETYPE SERVICE

Fast, Reliable Tax Preparation. Copies Made, Low Rates, Notary Public. Call now 777-1335

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Balandžio 24 — gegužės 2 — \$858, rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiuje. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276

KAINON ĮSKAITOMA: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT, pirmos klasės viešbučiai, du kambary, trys valgiai kasdien, pusryčiai ir vakarienė Miunchene, Londone ir Paryžiuje, miestų apžiūrėjimai, bagažo pernešimas. Kiekvienai kelionei vadovaus prityręs vadovas.

Kelionių kainos sudarytos pagal oro kelionių kainoraštį, įsigaliojantį balandžio 1. Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS TELEF. (617) 969-1190
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės iš BOSTONO, NEW YORKO, MONTREALIO

BALANDŽIO 6—\$721
BALANDŽIO 27—\$735
GEGUŽĖS 2—\$829

GEGUŽĖS 7—\$829
GEGUŽĖS 12—\$829
RUGSĖJO 21—\$815

Dviejų savaitių iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO, MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su Vak. Europa) BIRŽELIO 29, LIEPOS 13,
GEGUŽĖS 25—\$999 LIEPOS 27, RUGPJŪČIO 10—
BIRŽELIO 15—\$1119 IŠ CHICAGOS \$1257
IŠ NEW YORKO \$1136

Rugsėjo 7 — \$999

Gruodžio 21 — \$983

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTASI

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7, šeštadieniais uždaryta.

Sav. Aldona Adomoniene

Prices based on double occupancy and are subject to changes and/or Government Approval.

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome iškviatimo dokumentus.

WHISTLE CARPET CLEANING

SPRING CLEANING
CARPET CLEANED ON PREMISES
FREE EST.

(212) 868-3330

PROGRAM DIRECTOR

Rev. Thomas E. Daly, Assoc. Pastor of Holy Trinity R.C. Church in Westfield

JOIN FATHER TOM DALY ON A 15 DAY

Cultural Treasure Tour TO EGYPT, GREECE and the HOLY LAND

July 11 - July 25, 1977

For Only \$1389 per person double occupancy inclusive

Bus transportation to and from Kennedy Airport

EGYPT • See the Pyramids of Gizea

GREECE • a full day cruise on THE SARONIC STAR

HOLY LAND • cross the sea of Galilee to Capernaum, where Christ preached and performed most of his miracles

For Information and Brochures Contact:

Gloria Trovato Coughlin
14 Wedgewood Dr.
Verona, N. J. 07044
(201) 239-5750 or (201) 746-2400

Cut out and mail with \$150.00 deposit IMMEDIATELY!

Name _____

Address _____

City _____ State _____

Zip _____ Phone _____

WE HAUL ANYTHING ANYWHERE NYC

1974 Intl 20' w/lift gate, bonded

CARONE TRUCKING CO. INC.

2110 1st Ave., N.Y.C. 289-2794

BRIDAL GOWNS WEDDING GOWNS

MATILDA LASZLO

EUROPEAN DRESS DESIGNER GORGEOUS

ORIG. CREATIONS ONLY 76-14 172 ST., FRESH

MEADOW (212) 969-3816 BY APPT.

DESMOND

PAINTING & PLASTERING

FREE ESTIMATES, PRICE RANGE, FROM \$40-

\$45 PER ROOM. QUALITY WORKMANSHIP 12

YRS EXP. IN RELIABLE PAINTING NO JOB TOO

LARGE NO JOB TOO SMALL CALL ME I'LL DO

EVERYTHING!

740-2353 CALL ANYTIME

WM D. FOLEY ASSOCIATES, INC

201 322-8270

223 PARK AVENUE

SCOTCH PLAINS, NEW JERSEY

WILLIAM D. FOLEY

VALUATION CONSULTANTS

HOMEOWNERS SAVE UP TO 30% ON YOUR HOME

HEATING BILLS

BY CALLING MR. CAPPY

LOW WINTER PRICES ON ALUMINUM SIDING

WITH DOUBLE INSTALLATION FREE ESTIMATES

SIGN UP NOW FOR SPRING & SAVE ON WINTER

PRICES ALSO ROOFING & SEAMLESS GUTTERS

212 343-8376 516 488-2531

NY735195, H3304030000

BASEMENTS

ATTICS

YARDS

CLEANED

CALL 212 436-6763

DANA CONSTRUCTION

No Job Too Big Or Too Small

Quality Workmanship

Call 516 741-2558

ECONOMY HOME IMPROVEMENTS

CARPENTRY, MASONRY, ALUMINUM

REPAIRS OR GENERAL CONTRACTING

LIC. NO. 734762 375-0625 OR 951-8309

DUDEK & POLING

ELECTRICAL CONTRACTORS

COMMERCIAL, INDUSTRIAL & HOMES

ESTIMATES GIVEN

85 FULTON STREET KEYSBORO, N.J.

PHONE (201) 284-7874

CARVEL

Gross over \$100,000. \$40,000. Down

Excellent Area. Rockville Center. Call

between 11 AM and 6 PM.

516 766-8365 Mon.-Sat.

PLUMBING

SHANNON PLUMBING

Sewers & drains electrically cleaned

Free Estimates Low Rates

(212) 932-5505

24 Hr. Service

FURNITURE

OUT OF TOWN DEALER

Will Pay Top Cash For Used

FURNITURE, ANTIQUES &

Anything of Interest

Fast Service — Fast Cash

(212) 849-7862

EXPERT CONCRETE & MASONRY

CONSTRUCTION — REASONABLE — ALL

PHASES — SIDEWALKS, MARBLE, TILE FIRE-

PLACE & DRIVEWAYS. (516) 887-3549 599-8097

Lic No. H22034240

DOMENECH AGENCY

GENERAL INSURANCE, FIRE, LIFE AND AUTO

DV REAL ESTATE, RENTALS, SALES,

CONVENTIONAL FHA — GI MORTGAGES

202 MAIN ST. HEMPSTEAD, N.Y.

CALL (516) 483-8512

DEXTER PARK

PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.

77-01 JAMAICA AVENUE

(Cor. 77th Street)

Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER

TELEF. 296-4130

TRUCKING

S & L TRUCKING

Local & Long Distance

at Discount Prices

(212) 937-6955

NEIL G. LEONARD

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ

Apreiškimo parapijos Lietuvos vyčiai kovo 6 minėjo savo globėjo šv. Kazimiero šventę. Buvo iškilmingos mišios, bendra komunija. Parapijos choras sugiedojo šv. Kazimiero giesmę ir užbaigė vyčių himnu. Pamokslą pasakė dvasios vadas kun. Stasys Raila.

Bendrų pusryčių metu salėj kalbėjo kun. Pranas Raugalas, pasidžiaugdamas vyčių bendradarbiavimu su parapija. Povilas Binkis papasakojo savo įspūdžius iš Lietuvos. Juozas Boley-Bulevičius prisiminė šv. Kazimierą ir paskui organizuotai su kitais paskaitė Šatrijos Raganos "Viktutės" ištraukas. Tuo buvo prisiminta rašytojos gimimo

simto metų sukaktis.

Ateitininkų pirmininkas Petras Ažuolas palinkėjo vyčiam ir toliau sėkmingai veikti. Buvo pasimelsta už sunkiai sergantį vyčių narį advokatą Antaną Šavelskį.

Šventėj dalyvavo ir kuopos garbės narys Simas Kudirka su šeima.

L. vyčių 41 kuopos atstovai dalyvavo šv. Kazimiero minėjime, kuris bus kovo 13 Aušros Vartų parapijos bažnyčioj Manhattane. Ten į ketvirtą vyčių laipsnį bus pakeltos Emilija Sandanavičienė ir Nijolė Zaičienė.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Mirties metinių proga už

**A.A.
DR. VACLOVĄ PAPROCKĄ**

kovo 12, šeštadienį, 11 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioj Brooklyne bus aukojamos mišios.

Pranešame giminėm, draugam ir pažįstamiem, kad Lietuvoj vasario 28 mirė mūsų mylima motina

LIDIJA TALLAT-KELPŠIENĖ.

Šv. mišios už jos vėlę bus aukojamos balandžio 10, Velykų dieną, 8 val. ryto Patersono lietuvių bažnyčioj.

Nuliadę duktė Irena ir sūnus Tadas su šeimom

**A.A.
LIDIJAI TALLAT-KELPŠIENEI**

Lietuvoje mirus, jos dukrą, savo mielą pirmininkę DR. IRENĄ TALLAT-KELPŠAITĘ-GIEDRIKIENĘ nuoširdžiai užjaučiame

LB Newarko, N.J., apylinkės valdyba

Dėl savo mielos mamos

**A.A.
LIDIJOS TALLAT-KELPŠIENĖS**

mirties liūdinčiai jos dukrai, o mano sveikatos mielai globėjai dr. Irenai Giedrikienei reiškiu nuoširdžių užuojautą ir pagūdą

Vytautas Vaitiekūnas

Mūsų mieliems

**IRENAI GIEDRIKIENEI IR
TADUI TALLAT-KELPŠAI**

ir jų šeimoms dėl jų brangios mamytės mirties gilia užuojautą reiškia

Marija ir Vytautas Slavinskai

**A.A.
JADVYGOS JUCAITENĖS**

dešimties metų mirties sukaktį minint,

Šv. Mišios atnašaujamos T. Pranciškonų vienuolyno koplyčioj Brooklyne kovo 19, šeštadienį, 8 val. ryto. Giminės ir pažįstami prašomi pasimelsti už vėlonės sielą.

Vygas Pranas Jucaitis

POETO TOMO VENCLOVOS LITERATŪROS VAKARAS

Lietuvių Rašytojų Draugijos iniciatyva kovo 5 Kultūros Židiny surengtas literatūros vakaras, skirtas poeto Tomo Venclovos kūrybai. Tokius vakarus jis turėjo Washingtone ir Bostone.

Žmonių buvo pilna mažoji salė. Sutraukė ta tikrai reta aplinkybė, kad disidentas poetas, vertėjas Tomas Venclova yra čia. Pirmą kartą jį matai ir girdi, kaip jis skaito.

Vakarą pradėjo LR Draugijos pirmininkas Tėv. Leonardas Andriekus, pasveikindamas šį labai retą svečią. Toliau vadovavo draugijos vicepirmininkas Paulius Jurkus. Trumpus sveikinimo žodžius tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir JAV LB apygardos pirmininkas A. Vakselis. Prisegtas baltas gvazdikėlis švarko atlake. Prisegė dail. Vida Krištolaitytė. Šaulių kuopa dovanavo savo išleistą Elenos Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje". Įteikė K. Bačasuskas.

Apie Tomo Venclovos kūrybą ir jo mokslinius darbus kalbėjo Algirdas Landsbergis, taip pat Rašytojų Draugijos valdybos narys. Ryškiais bruožais apibūdinęs jo vertimus, jo filosofinį pasaulį, jis paskaitė vieną eilėraščių lietuviškai ir išverstą į

Poetas Tomas Venclova kalba apie savo kūrybą literatūros vakare kovo 5 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

anglų kalbą. (Vertė A. Landsbergis). Tada pakvietė poetą skaityti.

Svečias poetas Tomas Venclova visiems padarė gilaus žmo-

CHICAGO, ILL.

VASARIO 16-OJI

Šiais metais Vasario 16-oji čia atšvęsta labai iškilmingai. Vasario 13 Šv. Kryžiaus bažnyčioj iškilmingose pamaldose dalyvavo apie 10 organizacijų su vėliavomis. Mišias aukėjo vysk. V. Brizgys. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioj buvo iškilmingos pamaldos, choras giedojo patriotines giesmes, dalyvavo LB valdyba su vėliavomis. Tėviškės parapijos bažnyčioj vyko iškilmingos evangelikų pamaldos.

Po pietų Marijos aukštesniosios mokyklos salėj Chicago Lietuvos Taryba suruošė minėjimą, į kurį susirinko pilna salė žmonių. Altos skyriaus pirm. K. Austin vadovavo minėjimui. Su palyda įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos. Sugiedoti himnai. Lietuvos gen. konsulė pasakė sveikinimo kalbą. Sveikinimo kalbas taip pat pasakė Chicago burmistras M. Bilandic, Cook apskrities tarybos pirm. G. Dunne, aldermanai K. B. Jaksy ir R. Pucinski. Amerikiečiai svečiai politikai apie lietuvius ir jų siekimus šiltai atsiliepė. Jie savo kalbose pabrėžė, kad jie gerai pažįsta lietuvių tautinę veiklą ir jiems yra žinoma lietuvių tautos tragedija. Kalbėtojai pareiškė, kad jie Lietuvos laisvinimo pastangas remia. Pagrindinę kalbą pasakė dr. L. Kriaučeliūnas. Jis pabrėžė, kad vieningas laisvinimo darbas priartins Lietuvai laisvę. Ragino lietuvius vieningai veikti tuose baruose,

ELIZABETH, N.J. Jaunimo vakaras

LB NJ apygardos valdyba, stengdamasi sudaryti sąlygas lietuvių jaunimui viešai pademonstruoti jų puoselėjamus meninius palinkimus, gegužės 14, šeštadienį, 7 val. vak. Lithuanian Liberty Hall salėj, 269 2nd St., Elizabeth, N.J., ruošia jaunųjų talentų vakarą.

Vakaro programą sudarys dailusis skaitymas, deklamacijos, skambinimas pianinu ar grojimas kitais muzikos instrumentais, solo ar grupinės dainos, šokiai ir taut. šokiai.

Apygardos valdyba prašo gerbiamuosius tėvus paprašyti ir paraginti savo dukras ar sūnus ar jų pažįstamųjų lietuvių kilmės jaunimą šio vakaro programoj aktyviai dalyvauti.

Apie numatomą dalyvavimą prašome laišku ar telefonu painformuoti apygardos valdybos narį Julijū Vėblaitį, 982 Townley Ave., Union, N.J., 07083, tel. 687-4943, iki balandžio 1.

Apygardos valdyba

gaus įspūdį, žmogaus, kuris skverbiasi į šių dienų gyvenimą ir jį analizuoja, kuris moka ir gerai kalbėti.

Pirma jis skaitė vertimus. Pradžioj paaškindavo, kodėl tas ir anas autorius versta. Daugumoje ieškota tam tikrų simbolių, nes tik simboliais, alegorijomis tegali pasakyti teisybę. Skaitė eilėraščių Itakę, kurią gali suprasti kaip Lietuvą. Termopilai irgi buvo išaiškinti, kad jų simbolinė prasmė yra Lietuvos padėtis.

Visas eiles ir vertimus jis moka mintinai. Papasakojęs jis užsimerkia ir ima deklamuoti, deklamuoja pagaunančiai. Jauti savotišką įspūdį, kur žodis labai autentiškas ir labai simbolinis. Prieš kiekvieną eilėraščių jį aiškina, ką reiškia vieni ar kiti simboliai, iš kur jie paimti. Apskritai visuose eilėraščiuose yra gana daug pesimizmo, daug kur kalbama apie mirtį, kalbama labai atitruktais vaizdais.

Paskaitęs poeziją, jis atsakinėjo į klausimus. Atsakinėjo sumaniai ir taikliai, su gero akademiko stiliumi. Ko nežinojo, tuoj ir sakė — nežinau, arba tik spėjau, kad taip ir taip. Mintys buvo suformuotos aiškiai ir sklandžiai.

Klausimai lietuvių dabartinį gyvenimą Lietuvoj, Estijoje ir Latvijoje, disidentų veikimą, Sacharovą ir k. Programa užsitęsė arti poros valandų. Tada buvo surengtos vaišės. Vaišes surengė Elena Mickeliūnienė, surengė nemokamai, Už tai Liet. Rašytojų Draugija labai nuoširdžiai jai dėkoja.

Visi turėjo progos dar pasi-svečiuoti, pasidalinti įspūdžiais. Turėjo progos pasikalbėti ir su svečiu. (p.j.)

NEWARK, N.J.

Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioj vasario 27 buvo specialios pamaldos už visus kunigus, kurie dirbo šioj parapijoje per 75 parapijos veiklos metus. Prieš mišias klebonas prel. Jonas J. Scharnus, asistuojamas kun. Vlodo Karalevičiaus, atidengė specialią atminimo lentą. Gautas ta proga ir specialus Šv. Tėvo Pauliaus VI palaiminimas parapijai. Daug tikinčiųjų dalyvavo mišiose, kurių metu giedojo Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. Klemenso Bagdonavičiaus, ir solistai — Karolis Laurinaitis ir Angelė Kiaušaitė. Savo pamoksle prel. Scharnus iškėlė parapijai tamavusių kunigų nuopelnus bei visų buvusių ir esančių

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės 25 metų sukaktis švenčiama kovo 13, šį sekmadienį, 3 val. po pietų. Į minėjimą atvyks JAV LB tarybos pirmininkas Raimundas Kudukis ir JAV krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys. Koncerto programoj pasirodys solistė Genė Ugianskienė, smuikininkė Brigita Pumpolytė ir pianistas Saulius Cibas. Solistė ir smuikininkė Bostone bus girdimos pirmą kartą. Tos dienos rytą 10:15 val. per mišias Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj giedos solistė Birutė Aleksaitė. Po oficialios dalies ir koncerto bus kokteilis ir šokiai.

Bostono ateitininkai pakvietė Hamiltono Aukuro teatrą. Jis balandžio 30 Bostone suvaidins Pavarario Giesmę. Vaidinimas vyks Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėj.

LB Bostono apylinkės jaunimo sekcijos susirinkimas įvyko sausio 23. A. Budreckis kalbėjo apie knygą Lithuanians in America, M. Žiaugra informavo apie lapkričio 25-27 suvažiavimą. Į naują valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstę: pirm. Daiva Izbičkaitė, vicepirm. Gintaras Subatis, sekr. Birutė Adomavičiūtė, ryšininkas Valentinas Kurapka, išd. Gytis Gavelis, narys Edvardas Matjoška.

Inžinierių ir architektų sąjungos Bostono skyrius išrinko naują valdybą: Bronius Galinis, Marius Žiaugra ir Algis Vasys. Du paskutiniai tik neseniai baigę inžinerijos mokslus. Amerikoj.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

LAISVĖS VARPAS
Sedm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

parapičių dosnumą ir solidarumą palaikant šią lietuviybės tvirtovę. Nežiūrint įvairių kliūčių ir sunkumų, parapija jau išgyveno 75 metus ir tvirtai žvelgia į ateitį. Po mišių klebonas parapičius pakvietė į salę pasišmonėti prie kavos ir pyragų. — F.V.

1977 GINTARAS TOUR

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 25 — spalio 3 \$942.00
2 naktys Maskvoj, 6 dienos Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną. Kainon įskaitoma: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT (šios kainos įsigalioja 1977 balandžio 1), visi dokumentai ir viza, pirmos klasės viešbučiai, du kambary, trys valgiai kasdien, miestų apžiūrėjimas, bagažo pernešimas.

Maža grupė — dėl rezervacijų kreiptis:

PETRAS LISAUSKAS
KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 SECOND AVENUE
NEW YORK, N.Y. 10003
(212) 254-8779 (201) 761-5472

DOVANA

rengia vienos savaitės ekskursiją į Lietuvą nuo balandžio 24 iki gegužės 1.

Kelionės kaina \$795.00
Registruokitės kuo skubiau!

ADRESAS:

"DOVANA" SIUNTINIŲ ĮSTAIGA
80-14 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Telef. 296-5250, namų telef. 296-5359

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Meno skaidrių popietė bus kovo 13, sekmadienį, 5:30 v. po pietų estų namuose, 243 E. 34 St. Manhattane, prie 2-os Ave. kampo. Bus rodomos lietuvių, latvių ir estų dailininkų skaidrės. Lietuvių skaidrės (iš dail. V. Vizgirdos kolekcijos) rodytės ir aiškinti dail. Albinas Elskus. Po programos — atgaiva ir susipažinimas.

N.Y. lietuvių žuvautojų ir medžiotojų klubo susirinkimas įvyks kovo 15, antradienį, 8 v. v. Kultūros Židiny. Visi klubo nariai ir norį į klubą įstoti prašomi dalyvauti.

LDK Birutės draugijos New Yorko skyrius praneša, kad visuotinis narių susirinkimas įvyks kovo 20 d. 4 v. popiet Klivečų namuose. 76-13 85 Rd., Woodhaven.

Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje balandžio 17 per 12:15 mišias Brooklyno vyskupas pagelbininkas Snyder teiks suvirtinimo sakramentą. Yra tėvų, kurie norėtų, kad jų vaikai šį sakramentą priimtų lietuviškoji bažnyčioje. Jie prašomi registruotis arba parapijos raštinei, arba pas seselę Urbaną, arba pas Tėv. Paulių Baltakį, OFM, lietuviškos mokyklos kapelioną.

Atlanto pakraščio vyr. skautės ir skautai vyčiai rengia slidinėjimo savaitgalį kovo 18-20 latvių stovykloje Rotoj, Tannersville, N.Y. Slidinėjama Hunter vietoje. Kaina — 20 dol. už dvi nakvynes, pusryčius ir vakarienę šeštadienį ir pusryčius sekmadienį. Registruotis pas Danutę Wolosenko, 32-34 75 St., Jackson Heights, N.Y. 11370. Tel. 779-1219. Registruojantis reikia įmokėti 10 dol.

Vaižganto Kultūros klubo popietė kovo 13 Kultūros Židiny neįvyks, nes susirgo prelegentas — dail. V. Vizgirda.

PRANČISKONŲ REKOLEKCIJOS

Kearny, N.J., Sopulingosios Dievo Motinos parapijos gavėnios sekmadieniais — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

St. Petersburg, Florida, kovo 17-20 — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Philadelphia, Pa., Šv. Andriejaus parapijos kovo 25-27 — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Detroit, Mich., Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijose, kovo 31 — balandžio 3 — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Elizabeth, N.J., Šv. Petro ir šv. Pauliaus parapijos kovo 12-18 — Tėv. Pijus Šarneckas, OFM.

Montreal, Kanadoj, Šv. Kazimiero parapijos balandžio 3-6 — Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

NAUJI LEIDINIAI VAIKUČIAM

Nykštukų mokykla — 3 dol., Karklų katinukai — 2 dol., Mano pirmoji Komunija — 5 dol., Kiškučio vardinės — 2.50 dol., Rimas pas Kęstutį — 2.50 dol. Šios ir kitos gražiai išleistos ir spalvotai iliustruotos knygtės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Išnuomojamas 3 kambarių butas vienam arba dviem asmenim. Brooklyne Cypress Hills—City line rajone. Skambinti tel. TA 7-0645.

Ridgewoode išnuomojamas 2 kambarių 1 asmeniui butas prie gero ir patogaus susisiekimo. Tel. 497-5748.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA — ir apylinkėse perkant,arduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 315-2738.

Dail. Albinas Elskus parodys 17 lietuvių dailininkų skaidrės bendrojo pabaltiečių popietėje kovo 13, sekmadienį, 5:30 v. popiet Estų namuose, 243 E. 34 St. Manhattane. Dalis tų skaidrių bus New Yorke rečiau matomų dailininkų, pvz. Prano Lapės, Vl. Žiliaus ir kitų.

Sporto šventė New Yorke bus kovo 26-27. Iš Baltimorės, Washingtono, Philadelphijos, New Jersey, Hartfordo ir Bostono suvažiuos lietuvių jaunimas dalyvauti Rytų sporto apygardos krepšinio, tinklinio, šachmatų ir stalo teniso varžybose. Rungtynės vyks K. Židiny ir Gate of Heaven mokyklos salėse. Susipažinimo vakaras bus šeštadienį, kovo 26, 8 val. vak., o sportininkų ir žiūrovų pamaldos sekmadienį 12 val. K. Židiny.

Tomas Venclova šį penktadienį, kovo 11, Yale universiteto Sterling Memorial bibliotekos paskaitų salėje kalbės apie žmogaus teises Sovietų S-goj ir okupuotoj Lietuvoj. Pradžia 3:30 val. Sterling biblioteka yra New Haven, tarp High St. ir Wall St. Pasiekama New England Thru-Way, išsukus College St. išvažiavime.

Edv. Radionovo orkestras iš Hartfordo gros Maironio lituanistinės mokyklos pavasario balių, kuris bus balandžio 23 Kultūros Židiny. Visi kviečiami šiame balių dalyvauti ir tuo paremti mokyklą.

Šaulių kuopos lietuviška vėliava vasario 20 buvo atvežta iš Apreiškimo parapijos bažnyčios ir padėta prie įėjimo. Iš ten ji paskui buvo kažkur nuvežta ir padėta. Gal kas žino, kur yra vėliava, arba gal kas yra ją radęs. Prašom ją grąžinti Darbininko administracijai arba paskambinti tel. Juozui Jurkuvėnui, 235-5651.

Antrasis Kaimas, Chicagos teatrinė-humoristinė grupė, balandžio 16 atvyksta į New Yorką ir dalyvaus Laisvės Žiburio radijo pavasariniam baliuje.

L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas šaukiamas kovo 13 d. 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. 12:15 val. mišios bus aukojamos už O. Budraitienės šeimos mirusiuosius. Narės prašomos dalyvauti šiose mišiose. Po to bus vaišės.

Už a.a. dr. Leonardo Plechavičiaus vėlę kovo 20, sekmadienį, 12:30 val. bus atlaikytos pamaldos jo trijų metinių mirties proga Šv. Kazimiero bažnyčioje, 239 Nepperhan Ave., Yonkers, N.Y. Prašome artimuosius ir pažįstamus pasimelsti. — Žmona Sofija su vaikais.

Toronto Prisikėlimo parapijos iškilmingas bažnyčios atnaujinimo užbaigimas bus atžymėtas kovo 13. Ta proga bus iškilmingos pamaldos, kurias laikys ir pamokslą sakys provincijolas Tėv. Jurgis Gailiusis, OFM. 3 val. popiet metinė parapijos vakariinė su koncerto programa, kurią atliks solistai Justina Sriubiškienė, Vaclovas Verkaitis ir Algis Simanavičius. Kovo 12 Toronte šaukiamas lietuvių pranciškonų vadovybės posėdis. Iš Brooklyno vyksta Tėv. Paulius Baltakis ir Tėv. Placidus Barius, iš Kennebunkporto — provincijolas Tėv. Jurgis Gailiusis, Tėv. Leonardas Andriekus, Tėv. Bernardinas Grauslys. Jie visi dalyvaus ir parapijos iškilmėse.

Apreiškimo parapijos choro komunijos pusryčiai bus kovo 27 tuoj po 11 val. pamaldų parapijos salėje. Kviečiami dalyvauti ir buvusieji choristai su šeimomis. Bilietų galima gauti pas choro narius.

Apreiškimo parapijos choro metiniame posėdy išrinkta nauja valdyba: pirmininkė D. Malinauskienė, vicepirm. K. Kazlauskas, sekr. P. Sandanavičius, išd. L. Ralys, korespondentė B. Radzivanienė.

Arkivysk. J. Matulaičio 50 metų mirties sukaktis bus paminėta Verby sekmadienį, balandžio 3. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos. Kun. Vytautas Bagdanavičius, marijonas iš Chicagos, sakys pamokslą. Choras giedos specialiai paruoštas giesmes. Po mišių — akademija parapijos salėje.

DAIL. K. ŽOROMSKIO KŪRYBOS DERLIUS

(atkelta iš 5 psl.)

Square Galleries 1964 metais; rinktinėje "Dealers' Choice" parodoj Huntington Hartford Muziejų 1967 metais.

Jis susirišo su žinoma Phoenix Galerija, kuri 1967 ir 1970 surengė individualias jo darbų parodas. Dailininkas, kaip narys, taip pat buvo kviečiamas dalyvauti tos galerijos metinėse ir kitose grupinėse parodose.

Jis dalyvavo svarbiose parodose ir kituose miestuose: 159-toj visų JAV dailininkų rinktinėje parodoj Pennsylvania Academy of Fine Arts Philadelphijoje 1964; Modemaus Meno Muziejų Parizij, "S. de E.F." parodoj 1970; Concoran Galerijoje Washingtone 1973; JAV 200 metų sukakties parodoj Washington Armory 1976. (Jis įtrauktas į "Who's Who in American Art.")

Šiame laikotarpy dailininko individualios darbų parodos buvo surengtos International Institute Detroit 1964; Seton Hall universitete 1970; Yale universitete 1972. Jis pats dėsto meną Newark School of Fine and Industrial Arts nuo 1969. (Nuo 1956 iki 1968 dėstė Catant Rose Institute of Art, Jamaicaicoj).

Kaip minėta, dailininkui Žoromskiui individualių darbų parodos buvo surengtos įvairiose

METAI BE DR. V. PAPROCKO

Kovo 12 sueina vieneri metai, kaip mirė dr. Vaclovas Paprockas, buvęs daugelio lietuvių gydytojas, veikęs lietuviškose organizacijose, vadovavęs net visai lietuvių gydytojų profesinei sąjungai. Jo gyvenimo neapribojo profesija. Turėjo laiko ir lietuviškai veiklai, kultūriniam reikalui. Jis organizavo Lietuvos Universiteto 50 metų minėjimą, jo rūpesčiu buvo išleista knygutė apie Aleksandrą Kuršių, uoliai rėmė knygos Lithuania 700 Years išleidimą. Norėdamas geriau atžymėti birželio trėminius, suorganizavo tai progai pritaikytos dainos konkursą (buvo teksto konkursas ir muzikos konkursas). Jo vadovaujama gydytojų sąjunga išleido specialius ženklus Lietuvos pavergimui prisiminti.

Darbininko redakcijoj jis buvo dažnas svečias. Atvykdavo kiekvieną savaitę, dažniausiai trečiądieniais, painformuoti, pasiinformuoti, pasitarti lietuviškos veiklos klausimais. Uoliai jis čia teikdavo ir medicininę pagalbą.

Amerikoj jis išgyveno 29 metus. Iš jų Brooklynui skyrė 25 metus. Kiek jis yra gydes lankęs, patares ir globojęs! Tad visada jį prisimins jo pacientai, prisimins ir New Yorko lietuviškoji visuomenė, nes jis buvo taip reikalingas žmogui.

Pagerbiant jo prisiminimą, rengiamos pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioj kovo 12, šeštadienį, 11 val. Visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti.

Alina Staknienė

JIE ATLIKS MENINĘ PROGRAMĄ JAV LB SUKAKTIES MINĖJIME KOVO 12 HARTFORDE

Solistė Genovaitė Ugiaskienė

Pianistas Saulius Cibas

Smuikininkė Brigita Pumpolytė

ATOSTOGOS PRANČISKONŲ VASARVIETĖJ

Po sunkios žiemos, galvodami apie vasaros atostogas, prisiminkite pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 3

ir baigiasi rugsėjo 5. Nuo liepos 3 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida. Registruokitės iš anksto. Pranciškonai kviečia visus. Informacijai adresas: Vasarvietės Vėdėjas, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

VELNIO NUOTAKA

lietuviškas, plačiaekraninis, muzikinis filmas, sukurtas pagal Kazio Borutos pasaką "Baltaragio malūnas". Šis filmas rodomas kovo 11, penktadienį, 9 val. vak. Magno Review teatre, 1350 6th Avenue (55 St.), Manhattane. Teatras yra pirmam aukšte. Rengia New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

LIETUVIŲ - LATVIŲ — ESTŲ

MENO SKAIDRIŲ POPIETĖ

įvyks kovo 13, sekmadienį, 5:30 v. popiet

Estų namuose, 243 E. 34 St. Manhattane, prie 2-os Ave. kampo

Lietuviško meno skaidrės (dail. V. Vizgirdos kolekciją) pristatys dail. A. Elskus

Po programos — atgaiva ir susipažinimas.

Auka: \$2.00

MALONIAI ESATE KVIEČIAMI DALYVAUTI

PAGRINDINIAME JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 25 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME,

kuris įvyksta

1977 KOVO 12, ŠEŠTADIENĮ, HOTEL SONESTA CONSTITUTION PLAZA, HARTFORD, CONN. 06103

Bilietus užsisakyti ir stalus rezervuoti prašome kreiptis pas JAV LB Hartfordo apylinkės valdybos pirm. Stepą Zabulį, 28 Fuller Avenue, East Hartford, Conn. 06108 (telefonas 203-289-2882). Bilieto kaina — \$15.00 asmeniui.

MINĖJIMO RENGĖJAI

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

JAV LB HARTFORDO APYLINKĖS VALDYBA

MINĖJIMO AKADEMIJA 6 VAL. VAK.

Kalba — JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas inž. RAIMUNDAS KUDUKIS
Meninę programą atlieka: SAULIUS E. CIBAS, pianistas
BRIGITA PUMPOLYTĖ, smuikininkė
GENĖ UGIANSKIENĖ, sopranas

PRIĖMIMAS — 8 VAL. VAK.

IŠKILMINGAS BANKETAS — 9 VAL. VAK.

Įteikimas 1977 m. JAV LB premijos už dailės kūrybą

Pagerbimas JAV LB inkorporacijos dokumento signatarų

Garbės svečiais dalyvauja amerikietiškam ir lietuviškam gyvenimui vadovaujant asmenys